



T. C.

Dicle Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**ÖMER SEYFETTİN'İN DİYET ADLI ESERİNİN A1-A2
SEVİYESİNDE SADELEŞTİRİLMESİ**

Rıdvan AY
17915003

Danışman
Doç. Dr. Faruk GÖKÇE

Diyarbakır 2020

T. C.
Dicle Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**ÖMER SEYFETTİN'İN DİYET ADLI ESERİNİN A1-A2
SEVİYESİNDE SADELEŞTİRİLMESİ**

Rıdvan AY
17915003

Danışman
Doç. Dr. Faruk GÖKÇE

Diyarbakır 2020



TAAHHÜTNAME

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Dicle Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “Ömer Seyfettin’in Diyet Adlı Eserinin A1-A2 Seviyesinde Sadeleştirilmesi” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırladığımı taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde saklanmasına izin verdiğimi onaylarım. Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

03/06/2020

Rıdvan AY

ÖN SÖZ

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde seviyeye uygun hikâye kitapları A1-A2 seviyesinde öğrencilerin vazgeçilmez temel kaynaklardır. Öğrenciler bu süreçte seviyelerine uygun, alıştırmalar içeren kaynaklara büyük ihtiyaç duymaktadırlar. Öğrenimi kolaylaştırma açısından özgün metinlerin uyarlanması ve hazırlanması süreci bir yandan da Türk edebiyatının, yazarlarının ve kültürel değerlerimizin dünyaya açılması anlamını taşımaktadır. Bu nedenlerle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilere uygun hikâyeler oluşturma çabalarına bir katkı olarak eldeki tez, Türk edebiyatının en önemli simalarından biri olan Ömer Seyfeddin’in “Diyet” adlı eserindeki hikâyeleri Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metnine göre A1-A2 seviyesinde uyarlamayı amaçlamıştır. Önümüzdeki yıllarda küresel bağlamda Türkçeye ilginin artmasıyla bu tür uyarlamaların/sadeleştirmelerin daha da önem taşıyacağı açıktır.

Eldeki tezin konusunu çalışmamda beni cesaretlendiren ve çalışmanın her aşamasında yol göstericiliğini eksik etmeyen danışmanım Doç. Dr. Faruk GÖKÇE’ye teşekkürlerimi sunarım. Gerek Yüksek Lisans ders döneminde gerek tezin hazırlanması sürecinde değerli bilgilerinden istifade ettiğim Dicle Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Kamuran ERONAT’a ve Doç. Dr. Ramazan SARIÇİÇEK’e; Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinden Dr. Öğr. Üyesi Ufuk BİRCAN’a şükranlarımı sunarım. Tezin oluşturulma sürecinde karşılaştığım kimi yöntem ve uygulama konularının çözümüne katkılarından dolayı Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Mahmut Abdullah ARSLAN’a teşekkürü ayrıca borç bilirim.

Rıdvan AY

Diyarbakır 2020

ÖZET

İkinci bir dil öğrenme aşamasında seviyeye uygun hikaye kitapları her öğrencinin ihtiyaç duyduğu en temel kaynaklardır. Bu nedenle öğrencilerin öğrenimini kolaylaştırma açısından ya özgün metinler hazırlanmalı ya da Türk yazarlar tarafından kaleme alınan içerisinde kültürel değerlerin olduğu eserlerin sadeleştirilmesi yoluna gidilmelidir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi amacıyla birçok kaynak kitap yazılmış ve basılmıştır. Fakat öğrencilerin yardımcı kaynak arayışına girdiklerinde ulaşabileceği çok fazla kaynağın olmadığı görülmektedir. Yabancı bir dil öğrenim sürecinde kaynak arayışının daha A1 seviyesinde büyük önem taşıdığı bilinmektedir. Öğrenci bu süreçte kendi seviyesine uygun, içerisinde alıştırmalar olan kaynaklara ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenler göz önüne alınarak çalışmanın amacı, Türkçeyi ikinci bir dil olarak öğrenen A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilere uygun hikayeler oluşturmaktır. Hikayelerin seviyeye uyarlanması aşamasında “Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni” incelenmiş bu süreçte öğrencilere sağlanabilecek en üst fayda belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca metinlerin sadeleştirilme çalışmasıyla birlikte Türk yazarlarının ve eserlerinin öğrencilere tanıtımı da sağlanmış olacaktır.

Bu çalışmada Ömer Seyfettin’in hikayelerinden “Diyet, Başını Vermeyen Şehit, Yüksek ökçeler, Korkunç Bir Ceza, Çakmak, Büyücü, Külâh, ve Üç Öğüt” hikayeleri metin örneklemini oluşturmuş A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler için uygun olduğu varsayılmıştır. Eldeki tez yardımcı okuma metinlerinin sadeleştirilmesi ve uyarlanması aşamasında objektif davranıldığı ve bilimsel verilerin temel alınarak hazırlandığı varsayımına dayanmaktadır. Ömer Seyfettin’in hikayeleri Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metnine göre uyarlanmıştır. Çalışmada uyarlanma aşamasından sonra öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesi amacıyla, okuma öncesi etkinliği olarak kelime alıştırmaları, okuma sonrası etkinliği olarak da okuduğunu anlama soruları ve alıştırmaları hazırlanmıştır. Seçilen hikayeler, A1 ve A2 seviyesindeki

öğrencilerin dil kazanımları, dil bilgisi ve kelime bilgisi seviyeleri temel alınarak uyarlanmış ve sadeleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil öğrenimi, Ömer Seyfettin, hikayelerin uyarlanması, sadeleştirilmesi, yabancılara Türkçe öğretimi.



ABSTRACT

In a second language learning stage, level-appropriate storybooks are the most essential resource that every student needs. Therefore, in order to facilitate the learning of the students, either original texts should be prepared or the works written by Turkish writers with cultural values should be simplified. In order to teach Turkish as a foreign language, many reference books have been written and published. However, it is seen that there are not many resources that students can reach when they search for auxiliary resources. It is known that the search for resources is of great importance at A1 level in a foreign language learning process. In this process, the student needs resources that are suitable for his / her level and include exercises. Taking these reasons into consideration, the aim of the study is to create appropriate stories for students at the A1 and A2 levels who learn Turkish as a second language. At the stage of adapting the stories to the level, the Common European Framework of Reference for Languages was examined and in this process, the best possible benefit to the students was determined. In addition, Turkish authors and works will be introduced to students with the simplification of the texts.

In this study, the stories of Ömer Seyfettin were reached and it was assumed that the stories of “Başını Vermeyen Şehit, Büyücü, Çakmak, Diyet, Korkunç Bir Ceza, Külâh, Üç Ögüt ve Yüksek Ökçeler” were suitable for A1 and A2 students. It is assumed that the objective of the simplification and adaptation of the auxiliary reading texts is to act objectively and to prepare a study based on scientific data.

Ömer Seyfettin's stories are adapted to the Common European Framework of Reference for Languages. In the study, after the adaptation phase, in order to improve students' reading skills, vocabulary exercises as pre-reading activity, reading comprehension questions and exercises as post-reading activity were prepared. The selected stories were adapted and simplified based on the language acquisition, grammar and vocabulary levels of A1 and A2 students.

Keywords: Foreign language learning, Ömer Seyfettin, adapting and simplifying stories, teaching Turkish to foreigners.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖN SÖZ.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR.....	VIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

1.1. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER..	5
1.2. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN TEKNİKLER	8
1.2.1. Grupla Öğretim Teknikleri.....	8
1.2.2. Bireysel Öğretim Teknikleri.....	9
1.3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN ARAÇLAR	9
1.4. PROBLEM.....	12
1.5. TEZİN AMACI VE ÖNEMİ.....	13
1.6. TEZİN SINIRLILIKLARI	14
1.7. VARSAYIMLAR	14

İKİNCİ BÖLÜM

UYGULAMA VE YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMA MODELİ.....	18
2.2. EVREN/ÖRNEKLEM	19
2.3. VERİLERİN TOPLANMASI	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖMER SEYFETTİN'İN HİKÂYELERİNİN UYARLANMASI

3.1. ÖMER SEYFETTİN: HAYATI VE ESERLERİ.....	20
--	----

3.2. “DİYET” HİKAYESİ	22
3.2.1. “Diyet” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması	22
3.2.2. “Diyet” Hikayesi İçin Okuma Öncesi Etkinlikleri	50
3.3. BAŞINI VERMEYEN ŞEHİT” HİKAYESİ.....	51
3.3.1. “Başını Vermeyen Şehit” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması	51
3.3.2. “Başını Vermeyen Şehit” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri	75
3.3.3. “Başını Vermeyen Şehit” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri	75
3.4. “YÜKSEK ÖKÇELER” HİKAYESİ	76
3.4.1. “Yüksek Ökçeler” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması ...	76
3.4.2. “Yüksek Ökçeler” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri	83
3.4.3. “Yüksek Ökçeler” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri	84
3.5. “KORKUNÇ BİR CEZA” HİKAYESİ.....	84
3.5.1. “Korkunç Bir Ceza” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması	84
3.5.2. “Korkunç Bir Ceza” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri	94
3.5.3. “Korkunç Bir Ceza” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri	95
3.6. “ÇAKMAK” HİKAYESİ	95
3.6.1. “Çakmak” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması.....	95
3.6.2. “Çakmak” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri.....	107
3.6.3. “Çakmak” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri.....	108
3.7. “BÜYÜCÜ” HİKAYESİ.....	109
3.7.1. “Büyücü” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması.....	109
3.7.2. “Büyücü” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri.....	126
3.7.3. “Büyücü” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri.....	127
3.8. “KÜLAH” HİKAYESİ	127
3.8.1. “Külâh” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması	127
3.8.2. “Külâh” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri	149
3.8.3. “Külâh” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri	150
3.9. “ÜÇ ÖĞÜT” HİKAYESİ	151
3.9.1. “Üç Öğüt” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması	151
3.9.2. “Üç Öğüt” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri	179

3.9.3. “Üç Öğüt” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri	180
SONUÇ	182
KAYNAKÇA	185
EKLER.....	188



KISALTMALAR

<i>DLT</i>	Divanu Lügati't Türk
<i>Örn.</i>	Örneğin
<i>vb.</i>	Ve Benzeri
<i>vd.</i>	Ve Diğerleri
<i>c.</i>	Cilt
<i>Yay.</i>	Yayınları

GİRİŞ

İnsanların sözlü veya yazılı olarak iletişim kurmasını sağlayan araç dildir. İnsanlar kendi dillerini seçme hakkına sahip değillerdir. Doğdukları çevrenin dilini edinirler. Bu açıdan her geçen gün hızlı bir şekilde küreselleşen dünyada, insanlar için oluşan en temel ihtiyaçlardan birisi de yabancı dil öğrenme zorunluluğudur.

Türkçe öğretiminde de Araplara Türkçe öğretmek amacıyla 1072 yılında yazılmış ilk eser Türkçe- Arapça sözlük olan Kaşgarlı Mahmut'un yazdığı Divanu Lügati't Türk'tür. Bu eserinde Kaşgarlı Mahmut'un dil öğretimi konusunda başarılı bir yöntem izlediği bilinmektedir. Kaşgarlı Mahmut'un eserinde başlıca kullandığı bazı yöntemler vardır. Bunlardan ilki, kuralları doğrudan vermek yerine, örnekler vererek kurala ulaşma yöntemidir. DLT'de benimsenen bu yöntem günümüzde de yabancı dil eğitiminde kullanılan bir yöntemdir. İkincisi, dil öğrenme aşamasında örneklerin ve metinlerin öneminden bahsetmiş ve örneklerini günlük hayatın içerisinde kullanılan atasözlerinde, şiirlerden seçmiştir. Üçüncüsü, sadece dil öğretmeyi amaç edinmemiş, aynı zamanda Türk kültürünün tanıtılmasına da önem vermiştir. Dördüncüsü, dil öğretiminde tekrarın gerekliliğine ve önemine vurgu yaparak, daha önce bahsettiği kuralları gerekli gördüğü yerlerde hatırlatmıştır. Beşincisi ise, eserin yazımında başarılı bir yöntem uygulayan yazar, iki yıl içinde eserini üç kez yazarak beğenmemiş ve dördüncü kez yazmıştır (Mahmud, 2012: 19-28).

Nalbant'a göre; Kaşgarlının derlediği sözlük malzemesi esere gelişi güzel değil, yetiştirdiği çevrede öğrendiği Arap sözlükçülük geleneğini ilkelerine göre yerleştirilmiştir. Sözlüğünün yazılış amacını Araplara Türkçe öğretmek olarak belirleyen Kaşgarlı, bu amacını gerçekleştirirken Arap sözlük modellerinden ve sözlük tertip düzenlerinden yararlanmıştır. Kaşgarlı Mahmud, Arap sözlükçülüğünün yenileşme döneminde Bağdad'a geçmiş ve bu alanda çalışan aydın çevrelerle ilişkileri

burada başlamıştır. Kaşgarlı, muhtemelen bildiği birkaç yöntem içinden Arap sözlük bilimcisi el-Halil'in Kitabü'l Ayn adlı eserinde kullandığı yöntemi uygulamaya karar vermiştir. Nalbant, El-Halil'in sözlükçülük geleneği açısından Hind sözlükçülük geleneğinden etkilendiğini ve eserini bu geleneğin ilkeleri doğrultusunda oluşturduğunu belirtmektedir. El-Halil'in uyguladığı yöntem sözcüğün bina ve kafiyesine göre sıralandığı birtakım ilkelere dayanıyordu. Bu yöntem, Nalbant'a göre bir yandan fiil temeli üzerine kurulmuş Arapçanın yapısına uyuyorken, kafiye yardımıyla da sözcüğün kitapta daha kolay bulunması amaçlanıyor, diğer taraftan da bina ve kafiyesi aynı olan harf sayıları eşit olan sözcüklerin sözlükte alt alta gelmesi sağlanıyordu. Kaşgarlı bu tertip şeklini eserinde kullanmakla birlikte eserini Türkçenin yapısına uyacak hale getirme konusunda çaba göstermiş ve uyguladığı tertip üzerinde yapısal birtakım eklemeler ve çıkarmalarda bulunmuştur (Nalbant 2008: 149-150)

Divanu Lügati't Türk, Türk edebiyatı içerisinde birçok açıdan olduğu gibi dil öğretimi konusundaki yöntemleri açısından dikkate değer bir çalışmadır. Kaşgarlı Mahmut'un bu çalışmayı kaleme alırken iki amacı vardı. Bunlardan ilki Arapça ile Türkçenin at başı beraber gittiklerini göstermek; ikincisi ise, Türklerin İslamiyeti kabul ettirdiği ülkelerde söz sahibi olmak için Türkçeyi yaygınlaştırmak ve Araplara Türkçe öğretmektir (Canpolat, 1999: 19). Divanu Lügati't Türk görüldüğü gibi Araplara Türkçe öğretmeyi amaçlayan ansiklopedik bir sözlük ve yabancı dil öğretim sürecinde kullanılan bir kitaptır. Bu eser aynı zamanda, Kaşgarlı Mahmud'un çağının dilbilim alanındaki bütün yeniliklerine vakıf olduğunu ve bunlara kendisinden bir şeyler ekleyerek daha da ileriye götürdüğünü göstermesi bakımından da önem arz etmektedir.

Kaşgarlı Mahmut'un eserinden başka Türkçenin öğretilmesi amacıyla yazılan bir diğer eser ise, Codeks Cumanicus'tur. 1303- 1362 yılları arasında Alman ve İtalyan misyonerler tarafından yazılmış olan eserde, Türkçenin öğretilmesi amacıyla yazıldığını göstermek için, iki/üç dilli sözlükler yer almaktadır. Ayrıca sözlüklerin haricinde ise, İncil'den alıntılan dini metinler, atasözleri ve bilmeceler ve bunların tercümeleleri de bulunmaktadır. Codeks Cumanicus, misyonerlerin Kuman Türkleri arasında Hristiyanlığı yayabilmesi amacıyla yazılmıştır. Bu yüzden de misyonerler Kumanların dillerini öğrenmişler, Hristiyanların dualarını Kuman Türkçesine

çevirmişlerdir. Bu çevirileri de Latin harfleri ile kaleme almışlardır. Ayrıca, Türkçe sözcüklerin Almanca karşılıklarını da yazmışlardır (Karakuş, 2006:20-21).

Hengirmen'e göre (1993:6), bu iki eserden başka 1850'de İstanbul'da yayımlanan ve J.P. Sinan tarafından yazılan *Alphabet turc suivi d'une méthode* ve *Abrégé de Grammaire Turque*, 1852'de İstanbul'da yayımlanan ve E. Güzeloğlu tarafından yazılan *Dialogues français-turcs* ve *Précédés d'une vocabulaire*, Fuad Efendi ve Cevdet Efendi tarafından yazılan *Grammatik der osmanischen Sprache*, Mihri Mehmet tarafından yazılan ve 1884'te Mısır'da basılmış *Kitabü't-tuhfetü'l-Abbasiyetü'l Medreset el aliyetü'l-tevfikiye* ve Ruhi Mehmet tarafından yazılmış olan *Conversazione in Lingua Turca elkaliona* adlı eserleryabancılar Türkçe öğretmeyi amaçlayan diğer yapıtlardır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi için hazırlanan çeşitli eğitim setleri sıkça kullanılmaktadır. Ancak bunları desteklemek için ek materyallere de ihtiyaç duyulmaktadır. Yabancı dil öğretiminde, özellikle okuma becerilerini geliştirmede, sınıfa yardımcı olacak şekilde hazırlanan kaynaklar da gereklidir. Bu durum öğrencilerin hem kelime hazinesinin hem de dilin kültürel ve edebi unsurlarının öğrenilmesi sürecinde önemli bir rol oynamaktadır (Aytan, vd., 2018:1071).

Hızlıca gelişen bilim ve teknoloji sayesinde her geçen gün biraz daha küreselleşen dünyada toplumların varlıklarını sürdürmeleri, dünyada söz hakkına sahip olabilmeleri için ikinci bir dil öğrenme önemli bir gereksinimdir. Bu gerekliliğin yanında toplumsal kültür ve geleneklerin de tanıtılması kolaylaşacaktır. Bu amaca yönelik olarak son yıllarda Türkiye'de de akademik alanda Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi ile ilgili önemli çalışmalar yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

Yabancı dil öğrenmek hızlıca gelişen dünyada en büyük gereksinimlerden biri olarak kaçınılmaz bir ihtiyaç olmuştur. Yabancı dil öğrenen kişiler insanlara karşı daha olumlu tutumlar sergilemeye başlar ve daha az ön yargılı olurlar. Yabancı dil öğrenen öğrencilerin analitik düşünme becerilerinin de gelişim gösterdiği bilinmektedir. Bunun yanında yabancı dil öğrenimi sürecinde öğrenci sadece yeni bir dil öğrenmekle kalmaz, başka bir kültürü de öğrenmiş olur ve kendi kültürünü de daha iyi algılamaya başlar. Yabancı dil öğrenimi sayesinde kişinin dinleme becerisi ve hafızası da güçlenir. Bunun da ötesinde farklı kültürlerin bulunduğu uluslararası ortamlarda kendine daha güvenli bir yer edinerek, kendi kültürünü daha iyi temsil eder ve kültürler arası etkileşimde önemli bir rol oynar.

Yabancı dil öğreniminde öğrencilere yol göstericiler olan öğretmenlerdir. Bu süreçte öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Yabancı dil öğretimi konusunda yeterli donanıma sahip olan bir öğretmen, öğrencide dört temel beceriyi geliştirmeyi hedefler. Bu süreçte dört temel beceri; dinleme, konuşma, okuma ve yazmadan oluşur. Dilin bir iletişim aracı olarak kabul edildiği süreçte bu temel becerinin birlikte öğretilmesi ve kullanılması gerekmektedir. Öğretmen, süreci öğretim etkinliklerini, yıllıkları, ünitelerini ve günlük dersleri planlayarak üç aşamada yürütür. Yapılan planlamalar sayesinde öğretmen tarafından öğretilecek konular daha önceden içselleştirir. Bu planlama sayesinde de daha başarılı bir öğrenim süreci gerçekleşir.

Yabancı dil öğretim sürecinde ilk olarak basit cümlelerle başlanarak, birleşik ve karmaşık cümlelere daha sonra geçilir. Somut olarak öğretilen kavramlardan sonra soyut kavramlara geçilerek daha başarılı bir süreç izlenmiş olur. Öğretilen cümle yapısı ile bilinmeyen kelimelerin öğretilmesi, öğretilmiş kelimelerle de bilinmeyen bir

cümlenin öğretilmesi daha doğru bir yol olacaktır. Sınıf içerisinde görsel veya işitsel araçların kullanımı yabancı dil öğrenim sürecinde daha etkili bir yöntemdir. Bu araçlar sayesinde öğrencinin ilgisi öğrenim sürecine karşı daha ilgili olmasını sağlayacak ve sınıf içerisinde rahat bir ortamın oluşmasını sağlayacaktır. Bu ortamın gerçekleştirilmesi sürecinde yabancı dil öğretiminde hedef dilin kullanılması gerekmektedir. Dil öğrenmede en önemli nokta öğrenilen dilde pratik yapmaktır. Bu süreçte öğretmen ve öğrenci sınıf içerisinde yapılan diyaloglara aktif olarak katılmalıdır. Kurallar ayrıntılı olarak öğretilmeli, kelimeler, cümleler ve yapılar dikkatli kullanılmalıdır. Özellikle verilen örneklerin günlük kullanılan dilde olmasına önem verilmeli ve öğrencilerin bunları kullanmasına dikkat edilmelidir. Uygulanan bu yöntemler sayesinde öğrencinin dili etkin ve verimli bir şekilde kullanması kaçınılmazdır. Daha sonra ise, öğrencinin öğrendiklerini kullanması teşvik edilmelidir. Her aşamada sınıf içerisindeki tüm öğrencilere söz hakkı verilerek, derslere aktif olarak katılımları sağlanmalıdır. Kullanılacak teknikler dikkatlice seçilmeli, simülasyon, karşılıklı ve grup olarak tartışmalar, soru- cevap, rol yapma gibi teknikler kullanılmalıdır. Her bir öğrencinin öğrenme seviyesi bu aşamalarda dikkate alınmalı ve herhangi bir genelleme yapılmamalıdır. Öğrencilerin kişisel seviyeleri göz önüne alındığında her birinin farklı öğrenme durumlarının olduğu anlaşılabacaktır. Böylece öğrencilerin yorumlama ve anlama yetenekleri ortaya çıkarak, süreçte öğrencilerin duygu ve düşüncelerini daha kolay ifade etmeleri sağlanacaktır (Demirel, 23-26).

1.1.YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Yabancı dil öğretiminde Milli Eğitim Bakanlığının Avrupa Konseyi ile birlikte 1982 yılının Ekim ayında düzenlenen “Yabancı Dil Öğretim Programları” konulu seminerde belirlenen yöntemler kullanılmaktadır. Seminere katılan Türk ve Avrupalı uzmanlar tarafından belirlenen bu yöntemlerden ilki “grammar translation method” yani *dilbilgisi çeviri yöntemidir*. Bu yöntemde öğretim anadilde yapılmakta ve ilk olarak öğrenilen dildeki gramer kalıpları öğretilmektedir. Bu yöntemde yapılan okumalarda anadilden öğrenilen dile çevirisi yapılan cümle veya metinlerin içerdiği gramer kuralları önem taşımaktadır. Yapılan çalışmalarda okuduğunu anlamaktan çok gramer öğretimi açısından kullanılan bir yöntemdir. İkinci yöntem “direct method” olarak isimlendirilen *düzvarım yöntemidir*. Gouin tarafından yazılan *Art D’enseigner*

et D'etudier Les Langues adlı kitapta dilin öncelikle kulakla işitileceği daha sonra sözel olarak pekiştirileceği ve son olarak da okunup yazılacağından bahsedilmektedir. Bu yöntem sayesinde öğretilen dil ile karşılık bulan kavramların arasında bağlantı başarılı bir şekilde kurulacaktır. Öğretmen bu yöntemi uygulamada ilk olarak sınıftaki nesnelerin adlarını söyleyerek başlamalı ve öğrencilerden de tekrar etmelerini istemelidir. İlerleyen süreçte de dilbilgisi kurallarının öğrenimi tümevarım yöntemiyle gerçekleşmiş olacaktır. “Audio-lingual method” yani *kulak dil alışkanlığı* üçüncü yöntem olarak kullanılmaktadır. Bu yöntemde öğrenilen yeni kavramlar öğretmen tarafından diyalog şeklinde sunulmakta ve öğrenim aşamasında tek tek sunulmaktadır. Yöntemin temel tekniğini tekrar, taklit ve ezberden oluşturmaktadır. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma yöntemleri sırası ile izlenmektedir. Dördüncü yöntem “cognitive-code approach” yani *bilişsel öğrenme yöntemidir*. Bu yaklaşım ünlü öğrenme kuramcılarından Ausubel ile dil bilimci Chomsky’nin görüşlerinin etkisini taşımaktadır. Bu yaklaşım dili bir alışkanlık olarak değil, bilinçli olarak kuralların öğrenildiği bir araç olarak tanımlamaktadır. Anadilin kullanılması ve çeviri aşamalarından kurallar tümevarım ve tümdengelim yoluyla öğretilmektedir. Beşinci yöntem ise, “communicative approach” yani *iletişimci yaklaşımdır*. Öğretmenler, öğrenme aşamasında dili kalıp olarak öğretmekten ziyade öğrencileri öğrendiklerini anlamaya ve kavramaya yönlendirir. En önemli amaçları öğrencilerin derslerde edindikleri ve öğrendikleri bilgileri uygulamaya koyabilmelerini sağlamaktır. Öğretim sürecinin merkezine öğrenci temellendirilir. Öğrencilerin karşılıkları olarak öğretilen dilde diyalog, grup çalışması ve problem çözme gibi yollarla iletişim halinde kalması sağlanır. Son yöntem ise, “eclectic method” yani *seçmeli yöntemdir*. Bu yöntem diğer yöntemlerden farklı olarak, öğretmene seçim hakkı tanımaktır. Öğretmen, öğretme sürecinde sınıf içerisinde istediği yöntemi seçme konusunda özgürdür. Öğretmen kelime öğretimi sırasında tümevarım yöntemini, dilbilgisi öğretimi aşamasında bilişsel öğrenme yöntemini ve konuşma becerisini geliştirme aşamasında kulak” dil alışkanlığı yöntemini uygulayabilmektedir.

Bu yöntemlerin haricinde özellikle Amerika Birleşik Devletleri’nde kullanılan iki yöntem daha vardır. Bunlardan ilki Lozanov’un *telkin yöntemidir* (suggestology/suggestopedia). Psikiyatrist Lozanov’a göre, yabancı dilin öğretildiği sınıflarda öğrencilerle kurulacak iletişimin rahat gerçekleştirileceği sınıflara ihtiyaç

vardır. Bu süreçte de en etkili ders aracı müzikten de faydalanılmalıdır. Ders öncesi her öğrenciye öğrenim sürecinde yeni bir kimlik kazandığı dikkatle vurgulanmalı ve yabancı dildeki günlük konuşmalar öğretilirken müzik ile öğretilmelidir. İkinci yöntem, Amerikalı psikiyatrist Curran tarafından öne sürülen “community language learning” yani *grupla dil öğretimi yöntemidir*. Bu yöntemde öğrencilerin sahip olduğu kaygıları ortadan kaldırmak ve sorumluluk alması hedeflenmektedir. Öğretmenlerin danışman olarak öğrencileri hedef dilde desteklediği grup çalışmaları yaparak, öğrencileri iyi niyetleri, ilgileri ve olumlu tutumları ile öğrenme sürecine adapte etmek önceliklerdendir. Üçüncü yöntem ise, Gattegno tarafından 1972 yılında geliştirilen “silent way” yani *sessizlik yöntemidir*. Bu yöntemin öğrenme sürecinde öğretmenler ve öğrenciler derslerde sessiz kalırlar ve hedef dildeki cümle kalıplarını tekrar etmemektedirler. Öğrenciler sınıf içerisindeki hal ve hareketleri dikkatlice inceleyerek öğretmenin ve arkadaşlarının söylediklerini dinleyerek, bunlardan anlamlar çıkarmaya çalışmaktadır. Dördüncü yöntem, “total physical response” yani tüm *fiziksel tepki yöntemidir*. Bu yöntem San Jose State Üniversitesi psikoloji anabilim dalı profesörü James J. Asher tarafından geliştirilmiştir. Psikoloji bilimi içerisindeki öğrenme kuramlarından olan *iz kuramı* ile ilişkilidir. Bu kuramın temelinde tekrar yöntemi önem taşımaktadır. Öğrenme sürecinde bir olay ne kadar çok ve sık tekrarlanırsa, bellekte kalıcı olma oranı artar ve daha kolay hatırlanır (Demirel, 1990:50).

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesi aşamasında, temel soru “Türkçeyi ne kadar öğreteceğiz?” olmalıdır. Öğrencilerin okuma metinleri, ders kitapları veya yazılı ve sözlü ifadeleri incelendiğinde görülüyor ki Türkçenin ne düzeyde ve ne kadar öğretilmesi gerektiği konusunda sonuçlar önerilmektedir. Ancak bu önerilere tek bir öğretim veya dil seviyesindeki ders kitaplarını inceleyerek veya sınırlı bir örneklemden seçilen öğrencilerin ifadelerini inceleyerek ulaşmak, hangi seviyeye ve ne kadar Türkçe kelimelerin öğretilmesi gerektiğine kapsamlı bir cevap verilmesinin önüne geçmektedir. “Ne kadar öğreteceğiz?” sorusunun daha kapsamlı bir örneklem için ve bunun gibi farklı kelime varlık unsurlarıyla birlikte incelenmesi sonucunda cevaplanması gerekmektedir. Kelimelerde ikilik, deyim, atasözü vb. gibi olaylar incelenerek, bu ihtiyaç temelinde çalışmanın problem cümlesi “Türkçenin yabancı dil

olarak öğretilme sürecinde kelimelerin varlığının unsurları ne kadar dahil edilmelidir?” dir (Göçen ve Okur, 2018:2182).

Şenyiğit ve İnce'ye (2015: 966) göre, yabancı dil öğretimine katılan öğrenciler aktif (üretken) ve pasif (algısal) olmak üzere iki kelime dağarcığına sahip olmalıdır. Öğrencilerin dil becerilerinde hedeflerine sahip olma becerileri, dinleme, okuma ve anlama çalışmalarında metni eksiksiz ve doğru anlamalarına bağlıdır. Metinleri doğru anlamak, öğrencilerin kelime bilgilerinin fazlalığı ile doğru orantılıdır (Göker, 2009: 1046). Öğrencilerin kelime dağarcığının zayıf veya zengin olması, öğrencilerin anlama ve açıklama yeteneğini etkiler (Karatay, 2007: 143). Yabancı dil öğretimi söz konusu olduğunda bu daha da önemlidir, çünkü dil becerileri sadece yeterli kelime dağarcığı ile işlev görebilir (Maden ve Dincel, 2015: 31).

1.2.YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN TEKNİKLER

Yabancı dil öğretilmesi konusunda kullanılan yöntem, belirlenen hedeflere ulaşmada öğretme tekniklerinin ve araçlarının kullanılarak ikinci bir dilin nasıl öğretilebileceğini ortaya koyan aşamalardır. Teknik ise, bu öğretme yöntemlerini uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içerisinde yapılan etkinliklerin tamamıdır. Bu amaçlara yönelik olarak yabancı dillerin öğretimi konusunda kullanılan yaygın teknikler aşağıdaki gibi gruplanmaktadır:

1.2.1. Grupla Öğretim Teknikleri

Grupla öğretim teknikleri, öğretmenlerin sınıf içerisinde kullandıkları tekniklerden oluşmaktadır. Bunlardan ilki *gösteridir*. Bir işin izleyici grubunun önünde nasıl yapılacağının gösterilmesi ile uygulanan bir tekniktir. Gösteriyi yapan kişi genellikle öğretmen ya da kaynak olarak kullanılan diğer kişiler varsa onlardır. İkinci teknik, *soru-cevap tekniğidir*. Bu teknik sınıf içerisinde en çok kullanılan yöntemdir. Soru- cevap tekniği ile öğrencilere düşünce ve öğretilen dilde konuşma alışkanlığı kazandırılması hedeflenmektedir. Bu sayede öğrencilerin okuduğunu ve duyduğunu anlama becerilerinin geliştirilerek, karşılıklı konuşma ve iletişime dönük alıştırmalar yapması sağlanacaktır. *Drama ve rol yapma tekniği* üçüncü tekniktir. Bu teknik öğrencinin diyalog üretmesine ve konuşma becerisinin gelişmesine yardım etmektedir. Bu sayede öğrenci kendi duygu ve düşüncelerini başka bir kişiymiş gibi

ifade eder. Böylece öğrenci başka bir kişi gibi davranarak yaşayarak öğrenme sağlayacaktır. Dördüncü teknik ise, *benzetimdir*. Bu teknikte de öğrenciler sınıf içerisinde bir olayı gerçekmiş gibi ele alarak üzerinde eğitici çalışmalar yapacaktır. Beşinci teknik de *ikili ve grup olarak yapılan çalışmalardır*. Öğrenciler en az ikili gruplar olarak bir araya gelerek diyalog üretirler ve anlamlı ve iletişime dönük alıştırmalar yaparlar. Öte yandan ezberden konuşma ile birlikte resimler üzerinden konuşma pratiği yaparlar. Altıncı teknik, *mikro öğretim tekniğidir*. Bu teknikte yüz yüze eğitim amaçlanmaktadır. Bu sayede öğretmen yetiştirmek, öğretmen adaylarının kişiliğini ve araştırma yeteneklerini geliştirmek hedeflenmektedir. Son teknik ise, *eğitsel oyunlarla öğretimdir*. Eğitsel oyunlar iletişim oyunları ve gramer oyunları olarak ikiye ayrılmaktadır. Bu teknikle, öğrencilerin daha önce öğrendiklerini oyunlar ile pekiştirilmesi hedeflenmektedir.

1.2.2. Bireysel Öğretim Teknikleri

Bireysel öğretim teknikleri, yabancı dil öğrenen öğrencilerin sınıf dışı öğrenmelerinde etkili olacak olan tekniklerdir. Bu tekniklerden ilki “individualised instruction” olarak isimlendirilen *bireyselleştirilmiş öğretimdir*. Bu teknikte bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak, öğretmenin küçük gruplara ders vermesi ve açıklama yapması gerekmektedir. Bunlara ek olarak öğrencilerde bu aşamada öğretim tekniklerinin belirlenmesi hususunda aktivitelere karar verme gibi sorumluluklar üstlenmektedir. İkinci teknik, “programmed instruction” olarak adlandırılan *programlı öğretimdir*. Bu teknik psikolog Skinner’ın pekiştirme teknikleri esas alınarak ortaya atılmıştır. Tekniğin temel amacında, öğrencinin belirlenen davranışlara kendi algı hızıyla ulaşması hedeflenmektedir. Üçüncü teknik ise, “computer assisted instruction” olarak adlandırılan *bilgisayar destekli öğretimdir*. Bu teknikte öğrencinin yazma becerisinin geliştirilmesine önem verilmektedir. Kullanılan programlarda ağırlıklı olarak dil ve sözcük bilgisi, yazma ve test konuları ile okuduğunu anlama üzerine önem verilmektedir (Demirel, 1990:55).

1.3.YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN ARAÇLAR

Yabancı bir dil öğrenim sürecinde görsel ve işitsel araçların kullanımı önem taşımaktadır. Öğrencilerin hedef dili daha kolay hatırlayabilmeleri için bu iki yöntemin kullanılması gerekmektedir. ABD’de yapılan bir araştırmaya göre faktörsel olarak

zaman sabit tutulduğunda insanlar gördüklerinin yüzde otuzunu, okuduklarının yüzde onunu, duyduklarının yüzde yirmisini, görüp işittiklerinin yüzde ellisini, söylediklerinin yüzde yetmişini, yapıp söylediklerinin yüzde doksanını ve gördüklerinin yüzde otuzunu hatırlayabilmektedir (Demirel, 1990:87). Yabancı dil öğretim sürecinde kitaplar, yazı tahtaları, resimler, gerçek eşyalar ve modeller, projektörler ve grafikler gibi görsel araçlar kullanılmaktadır. Fakat yabancı bir dil öğretim sürecinde kullanılan yazılı araçların öğrenciler tarafından bilgi kaynağı olarak kabul edilmediği anlaşılmaktadır. Bu durumun sebebinin ise, öğrencinin geldiği toplumdaki okuryazarlık oranı ile alakalı olabileceği zannedilmektedir (Urquhart ve Weir, 1998:2).

Yabancı dil öğretimi sürecinde yazılı kaynaklar haricinde işitsel kaynakların kullanımı da önem taşımaktadır. Radyo, CD'ler, internet yayınları ve ses kayıtları işitsel kaynaklar içerisinde yer almaktadır. Ayrıca televizyon, videolar ve filmler ise hem görsel hem de işitsel kaynaklardır.

Hedef dilin öğrenim süreci, yeni konuşmayı öğrenen bir bebeğe öğretilen anadili gibi doğal bir süreç izlemelidir. Öğrenciler bu süreçte öğrendiklerini sırası ile anlayarak, konuşarak, okuyarak ve yazarak pekiştirmelidir. Öğrencilere dinleyerek öğretme aşamasında, öğrenilen dildeki sesleri tanımaları amaç edinilmeli, kelimelerdeki vurgu ve tonlamalara dikkat edilerek doğru anlaşılmalrı sağlanmalıdır. Dil öğrenimin en önemli basamaklardan biri de duyduğunu anlamaktır. Öğrenci duyduğunu anlamaya başladıktan itibaren konuşma becerisini geliştirme konusunda olumlu ilerlemeler göstermektedir. Hedef dili konuşmaya başlayan öğrenci öğrenme sürecine daha motive olmuş bir şekilde devam edecektir. Ayrıca kendini öğrendiği dilde ifade etmeye de başlayacaktır. Öğrencinin konuşma konusunda başarı edebilmesinde en önemli katkıyı da öğretmenin sınıf içerisinde seçeceği doğru teknikler ile alakalı olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Örneğin, sınıf içerisinde uygulanan soru-cevap sayesinde öğrenciler yapacağı ikili ya da grup çalışmaları sayesinde konuşmada önemli ilerlemeler kaydedebilir.

Konuşma öğretimi haricinde sınıf içerisinde en az uygulanan yazma eğitimi de öğrencilerin öğrenilen dildeki dilbilgisi kalıplarını, cümleleri ve kelimeleri öğrenme açısından oldukça ihtiyaç duyulan bir yöntemdir. Fakat sınıf içerisinde pek tercih

edilmeyen yazma yöntemi çoğunlukla öğretmenlerin öğrencilere ödev olarak verdiği çalışmaları kapsamaktadır. Bu durum öğrenilen dilin dilbilgisi kurallarının iyi öğrenilmesi hususunda eksiklikler gösterebilir. Öğrenilen bir dilde konuşma kadar yazma da oldukça önem taşımaktadır. Bu sebeple yazma becerisinin geliştirileceği çalışmalara önem verilmeli, yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusunda hassasiyet gösterilmelidir. Yazma çalışmalarının kontrollü yazma, güdümlü yazma ve serbest yazma yöntemleriyle geliştirilmesi hedeflenmelidir.

Bir dilin ikinci bir dil olarak öğretimi aşamasında kelime öğrenme aşaması okumanın gelişimi için kaçınılmaz bir gerekliliktir. Kelime öğrenimi aşamasında 20. yüzyılın ilk yarısına kadar kullanılan dilbilgisi-çeviri yöntemi günümüzde kullanımını yitirmiştir. Bu yöntemin kullanım aşamasında kelimeler listelenerek karşılıklarına hedef dilde anlamları yazılmaktaydı. 1950'li yıllardan itibaren tümevarım yönteminin önem kazanmasıyla kelimeler cümle içerisinde öğretilmeye başlanmıştır. Daha sonra ise, sözcükler metin içerisinde öğretilmeye başlanmış ve bu yöntemin daha yararlı olduğu konusunda düşünce belirtilmiştir. Hedef dildeki kelimelerin öğretimi sırasında kelimelerin karşılık geldiği nesneler gösterilmektedir. Öğretilen kelimeler yüz ifadeleri aracılığıyla anlatılmaktadır. Bu süreçte görsel araçlar kullanılmaktadır. Resim, grafik ve tablo gibi görsel araçlar öğretmenin bu süreçte yararlandığı kaynaklardır. Görsel araçların kullanımı esnasında anadil yerine öğrenilen dil kullanılarak kelimelerin anlamları açıklanır. Bileşik kelimelerin öğreniminde, kelimeler anlamlı parçalara bölünerek öğrenilmesi basitleştirilir ve öğrenciye anlatılır. Öğrencilere sözlük kullanımını ve öğretimini göstermek amacıyla bilinmeyen kelimelerin anlamları buldurulmaya çalışılır. Ayrıca öğrencilerin okudukları metinlerden kelimelerin anlamları çıkarılması istenerek kelime öğretim süreci desteklenmeye çalışılmalıdır (Demirel, 1990:126). Hedef dilde öğrencilerin kelime dağarcığının geliştirilmesinde öğrencinin daha önce yaptığı okumalardan elde ettiği deneyimlerden de destek alınmalıdır (Stahl, 2004:5).

Dil öğrenim sürecinde öğrencilere en son okuma becerisi kazandırılmalıdır. Okuma gözlerin ve sessel organların hareketleri, zihnin ise yazılı sembolleri anlamasıyla meydana gelen bir olgudur. Okuma esnasında psikomotor beceriler ve davranışlar ortak çalışmaktadır. Okuma aşamasında dil metinlerinden

faaydalanılmaktadır. Dil ve okuma arasındaki ilişki konusunda değişik görüşler mevcuttur. Edebi alanda bu konu üzerinde iki cevap bulunmaktadır. Bunlardan ilki Perfetti (1985:16) tarafından okumayı yazılı kelimelerin sözlü kelimelere dönüştürme becerisi olarak tanımlamaktadır. Perfetti tarafından ileri sürülen bu tanım okumanın çözümleyici işlemlerinin yanında kısıtlarından da bahsetmektedir. Goodman ise(1967:126) Perfetti'nin aksine okumanın sözcük, anlam ve fayda sağlayan bilgilerin çözümlenmesine dahil olduğunu belirtmektedir.

Nuttall, okuma konusunu, metinle bağlantılanan ve okuyucunun yürüttüğü bir bütün olarak görmektedir (1982:198). Bu yüzden de okumanın yazılı mesajlardan çıkarılan anlam bütünlüğü olduğu yönünde bir görüşe sahiptir. Nuttall'ın düşüncelerine paralel olarak Widdowson (1979) okumayı yazı yoluyla dilbilgisi ile alakalı bilgiyi elde etme olarak tanımlamaktadır.

1.4. PROBLEM

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin en önemli ihtiyaçlarından biri de seviyeye uygun yazılan yardımcı okuma kitaplarıdır. Bu ihtiyaca yönelik olarak da öncelikle hazırlanabiliyorsa özgün metinler hazırlanmalı ya da Türk yazarlar tarafından kaleme alınan ve Türk kültürünün unsurlarını içeren roman veya hikayeleri sadeleştirme yoluna gidilmelidir. Tezin giriş bölümünde de bahsedildiği gibi Türkçenin öğretilmesi konusunda pek çok kaynak kitap yazılıp basılmasına rağmen yardımcı hikaye kitaplarının neredeyse hiç oluşturulmaması dikkat çekicidir. Öğrencilerin yabancı dil öğrenmede en çok ihtiyaç duydukları yardımcı okuma kitaplarına ulaşmaları hususunda çok fazla seçenekleri bulunmamaktadır. Öğrenciler Türkçe öğrenimine başladığı A1 seviyesinden itibaren kaynaklara ulaşmaya çalışmalarına rağmen, seviyelerine ve yaşlarına uygun, içinde alıştırımlar bulunan hikaye kitaplarını bulamamaktadırlar. Bu çalışmamızda yabancılara Türkçe öğretiminde büyük eksikliği hissedilen yardımcı okuma kitapları ve okuma metinleri için “Edebi Eserlerin” A1-A2 seviyesine uyarlanması probleminin çözümüne yönelik çalışılacak, bu kapsamda Ömer Seyfettin'in hikayeleri incelenecektir.

1.5. TEZİN AMACI VE ÖNEMİ

Tez çalışmasının amacı, Türkçeyi ikinci bir dil olarak öğrenen A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin yaşlarına uygun ve anlaşılır hikayeler meydana getirmektir. Hikayelerin uyarlamasında Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni incelenmiş ve öğrencilerin elde edecekleri fayda göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Çalışmanın konusunu Ömer Seyfettin'in Diyet, Başını Vermeyen Şehit, Yüksek Ökçeler, Korkunç Bir Ceza, Çakmak, Büyücü, Külâh ve Üç Öğüt adlı hikayeleri oluşturmaktadır.

Çalışma yapılırken ilgili literatür taranmış ve eksikliği hissedilen Türkçe hikayelerin sadeleştirilmesi göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Bu amaçla tezin hikayeleri sadeleştirme konusundaki boşluğu doldurması beklenmektedir. Dil öğrenim sürecinde öğrencilerin yardımcı hikaye kitaplarına ulaşmada çektiği zorluklar ve yetersizlikler göz önünde bulundurularak, öğrencilerin ana dili Türkçe olan ve Türk edebiyatında yazılmış olan kitaplara, romanlara ve hikayelere yönlendirmek temel alınmıştır. Bu eserlerin sadeleştirilmesi kolayca anlayabilecekleri ve ulaşabilecekleri kaynaklar olarak, öğrencilerin öğrenme konusundaki isteğini artıracaktır. Diğer taraftan da Türk edebiyatı yazını ve yazarları yabancı öğrencilere tanıtılmış olacaktır. Rodrigo'ya göre (1995), üç kategoriye ayrılan okuma araçlarından ilki seviyeye uygun kitaplardır. Bu kitaplar seviyelere uygun olarak düzenlenmiş, basitleştirilmiş ve kısaltılmıştır. Amaçları ise, öğrencilerin okuduğunu anlaması ve öğrenme sürecinde güven kazanmalarını sağlamaktır. Bu aşamanın ikinci kategorisini hafif okuma kitapları ve kolaylaştırılmış anadildeki okuma kitapları oluşturmaktadır. Bu kategori klasik edebiyat ya da teknik olmayan ve kısaltılmamış kitaplardır. Son kategori ise, edebiyat ve bilgi metinleri oluşturmaktadır. Bunların amacı okuma becerileri diğer öğrencilere göre daha ileride olan öğrenciler için yetişkin kitapları, tarih, edebiyat ve teknik bilgileri içeren kitaplar gibi karmaşık kitapların kısaltılmamış olanlarıdır.

Öğrenme sürecinde öğrencilere uyarlanan metinlerin okuma pratiği sağlaması amacıyla Urquart ve Weir tarafından (1998:205), bazı ölçütler ileri sürülmüştür. Bunlar, hedef kitle, amaç, kaynak, uzunluk, kelime çeşitliliği, dilbilimsel yapı, konuya hakimiyet, daha önceden kazanılan bilgiyle ilişkilendirme ve sunumdur.

1.6. TEZİN SINIRLILIKLARI

Çalışma, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler ile sınırlandırılmıştır. Bu sınırlamaya yönelik olarak da öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için kullanılacak yardımcı kitaplarda Ömer Seyfettin'in hikayeleri kullanılmıştır.

1.7. VARSAYIMLAR

Tez çalışmasında Ömer Seyfettin'in bütün hikayelerine ulaşılmıştır. Çalışmanın örneklemini oluşturan “Diyet, Başını Vermeyen Şehit, Yüksek Ökçeler, Korkunç Bir Ceza, Çakmak, Büyücü, Külâh ve Üç Öğüt” adlı hikayelerin A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler için uygun olduğu görülmüştür. Çalışmanın yazım aşamasında kullanılan materyallerin uyarlanması ve sadeleştirilmesi sırasında objektif olmak, temel amaç edinilmiştir. Bu çalışma bilimsel veriler esas alınarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

UYGULAMA VE YÖNTEM

İkinci bir dil olarak öğrenilen her dil için öğrenciler tarafından kitaplardan sonra başvurulmuş en önemli kaynaklar, yardımcı okuma kitaplarıdır. Bu sebeple bir öğretmenin öğrencilere öğrendikleri dili geliştirebilmeleri için yol gösterici olarak seçtiği kaynakların ulaşılabilirliği yüksek olmalı, sınırlı ve kısıtlı olmamalıdır. Bu iddiaya yönelik olarak tezin amacı, Türkçeyi yabancı dil olarak öğretirken karşılaşılan kaynak eksikliğini biraz da olsa azaltarak, literatüre katkıda bulunmaktır.

Bu sebeple Ömer Seyfettin'in "Diyet, Başını Vermeyen Şehit, Yüksek Ökçeler, Korkunç Bir Ceza, Çakmak, Büyücü, Külâh ve Üç Öğüt" adlı hikayeleri A1-A2 seviyesine uyarlanmış ve bunun öncesinde yazarın tüm hikayeleri okunarak bu yöntem için hangilerinin daha uygulanabilir olduğu seçilmiştir. Seçilen hikayeler, A1- A2 seviyesindeki öğrencilerin dil kazanımları ve kelime bilgileri göz önüne alarak uyarlanmış ve sadeleştirilmiştir.

Bunların yapılması aşamasında Ankara Üniversitesi TÖMER Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı'ndaki Avrupa Dil Portfolyosu'nun A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin dinleme, okuma, karşılıklı konuşma, sözlü anlatım ve yazılı anlatım beceri düzeylerinden yararlanılmıştır. Bu düzeyler Ankara Üniversitesi TÖMER Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı'ndaki Avrupa Dil Portfolyosu şu şekilde belirtilmektedir:

ADP BECERİ DÜZEYİ	DİNLEME	OKUMA
A1	• Basit ve net olarak yöneltilen soru ve yönergeleri anlayabilirim. • Selamlaşma ve tanışmayla ilgili günlük dildeki basit ifadeleri anlayabilirim (örn. günaydın, iyi akşamlar vs.). • Çok yavaş ve net bir şekilde konuşulduğunda kendim, ailem ve tanıdığım kişiler ile sözcükleri ve ifadeleri anlayabilirim. • Sınıfta ve evde en çok kullanılan nesnelerin adlarını anlayabilirim. • Sayıları, fiyatları, saatin kaç olduğunu ve gün, ay, yıl ile ilgili ifadeleri anlayabilirim.	• Kısa ve basit metinlerde aşına olduğum isim, sözcük ve ifadeleri anlayabilirim. • Ad, soyadı, doğum tarihi gibi kişisel bilgiler içeren basit ifadeleri anlayabilirim. • Kısa ve basit metinlerdeki temel bilgileri anlayabilirim. (örn; film veya konser afişi, duyur, tabela vb.) • Kartpostallardaki veya arkadaşlarım tarafından yazılmış kısa ve basit iletileri anlayabilirim. (örn; iyi bayramlar, toplantıdayım vb.) • Kısa ve basit olan bilgilendirici nitelikteki açıklamaları ve yazılı yönergeleri, özellikler bunlar resimlerle de desteklendiğinde anlayabilirim. (örn; bilgisayar komutları, dolduracak formlar vb.) • Giriş formu, otel kayıt formu gibi belgeleri anlayabilirim. Ad soyadı, doğum tarihi ve uyruk gibi kişisel bilgileri verebilirim.
A2	Temel kişisel ihtiyaçlarımla ilgili basit ifade, soru ve bilgileri anlayabilirim. (örn; lokantada, alışverişte, doktorda vb.)	• Günlük dilde yazılmış kısa ve basit yönergeleri anlayabilirim. • Kişisel bilgiler içeren kısa ve basit dilde yazılmış

	- Günlük hayatta ilgi alanıma giren konularla ilgili basit sözcük ve ifadeleri anlayabilirim. (örn; hobi, sosyal yaşam, müzik, televizyon vb.) - Kaydedilmiş basit mesajlardaki temel bilgileri anlayabilirim. (örn; kaset, CD, telesekreter vb.) - Görsel olarak da desteklendiğinde televizyondaki haberlerin ve filmlerin temel konusunu anlayabilirim. - Basit yer ve yön tariflerini anlayabilirim. (örn, yürüyerek ya da toplu taşıma araçlarıyla gidilebilen.) - Yavaş ve anlaşılır konuşulduğunda bir tartışmanın ana konusunu anlayabilirim.	mektup ve davetiyeleri anlayabilirim. - İlgi alanıma giren konulara ilişkin kısa metinleri, basit dilde yazılmışsa anlayabilirim. (örn; meslek, hobi, sosyal yaşam vb.) - Belli başlı kalıp ifadeleri içeren yazışmaları anlayabilirim. (örn; faks, e-posta vb.) - İlan, broşür, mönü vs. gibi çeşitli yazılardan gerekli bilgileri çıkarıp anlayabilirim. - Gazete ve dergilerdeki haberlerin belli başlı iletilerini anlayabilirim (örn; yer, saat, kişiler vb.)
ADP BECERİ DÜZEYİ	KARŞILIKLI KONUŞMA	SÖZLÜ ANLATIM
A1	- Günlük konuşmalarda basit konuşmaları başlatıp karşılık vererek basit soru ve yanıtlar üretebilirim. - Tanışma, selamlaşma ve vedalaşmaya ilişkin kalıp ifadeleri kullanabilirim. - Bir şeyi rica edebilir ve başkalarının ricalarını yerine getirebilirim. - Kişilere nerede oturduklarını, kimleri tanıdıklarını ve sahip oldukları şeylere ilişkin sorular sorabilir ve bu tür sorular yavaş ve açık sorulduğunda anlayabilirim. - Sayıları, miktarı, fiyatı, saati ve tarihi söyleyebilirim.	- Basit bir dille günlük hayatta neler yaptığımı ilişkin bilgiler verebilirim. - Bir şeyi yapmayı isteyip istemediğimi basit bil dille ifade edebilirim. - Adım, soyadım, yaşım gibi kendim ile ilgili kişisel bilgileri verebilirim. - Yaşadığım yere ilişkin bilgiler verebilirim (örn. adres, telefon numarası vb.) - Söylenen bir sözü anlayıp anlamadığımı dile getirebilirim.

	• Konuşmamı destekleyen jest ve imiklerin yardımıyla temel ihtiyaçlarımı karşılayacağım alışverişler yapabilirim.	
A2	• Bir sohbette basit sorular sorabilir ve cevaplayabilirim. • Günlük hayatta gerekli olan durumlarda basit soru kalıplarını kullanabilir ve bunlara cevap verebilirim. (örn; markette, postanede, bankada, lokantada vb.) • Kişilere iş yerinde ve boş zamanlarında neler yaptığını dair sorular yöneltebilir ve bana yöneltilen sorulara cevap verebilirim. • Toplu taşıma araçlarını kullanarak yapacağım her türlü seyahatle ilgili bilgileri isteyebilir ve bilet satın alabilirim. • Birine yol sorabilir, bir harita ya da şehir planı yardımıyla yol tarifi yapabilirim. • Biriyle ne yapacağımıza ya da nereye gitmek istediğimize ilişkin görüşebilir, buluşma yerimizi ve saatini kararlaştırabilirim.	• Kendimden ve ailemden bahsedebilir ve diğer insanları tanıtabilirim. • Basit bir şekilde hobilerimden ve ilgi alanlarımdan bahsedebilirim. • Eğitim geçmişimi, önceki ve şu anki işimi anlatabilirim. • Hafta sonu ve tatil etkinlikleri gibi geçmiş olayları anlatabilirim

2.1. ARAŞTIRMA MODELİ

İkincil kaynak taraması yapılarak genel bir tarama modeli kullanılan ve hikayelerin betimlenerek araştırılması üzerine yapılan bu çalışmada seçilen hikayelerin A1 ve A2 seviyesine uyarlanması amaçlanmaktadır.

2.2. EVREN/ÖRNEKLEM

Bu tezin evrenini Türkçe edebi eserler, örneklemini ise; Ömer Seyfettin'in “Diyet, Başını Vermeyen Şehit, Yüksek Ökçeler, Korkunç Bir Ceza, Çakmak, Büyücü, Külâh ve Üç Öğüt” adlı hikayeleri oluşturmaktadır.

2.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Bu tezin yazımında kaynak olarak ikincil kaynaklar kullanılmıştır. Yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili yapılan akademik çalışmalar taranarak, kitaplar, tezler, makaleler ve konferans bildirilerine ulaşılmış; ayrıca Ömer Seyfettin'in tüm hikayeleri incelenerek, A1 ve A2 seviyesindeki öğrencilerin okuma ve anlama düzeyleri de dikkate alınarak “Diyet, Başını Vermeyen Şehit, Yüksek Ökçeler, Korkunç Bir Ceza, Çakmak, Büyücü, Külâh ve Üç Öğüt” adlı hikayeleri seçilmiştir. Hikayelerin sadeleştirilme aşamasında Ankara Üniversitesi TÖMER Hitit kitapları incelenmiş ve kitaplardaki Avrupa Dil Portfolyosu'nda yer alan noktalara göz önünde bulundurulmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖMER SEYFETTİN'İN HİKÂYELERİNİN UYARLANMASI

3.1. ÖMER SEYFETTİN: HAYATI VE ESERLERİ

Çalışmada A1-A2 seviyesine göre sadeleştirilen “Diyet, Başını Vermeyen Şehit, Yüksek Ökçeler, Korkunç Bir Ceza, Çakmak, Büyücü, Külâh ve Üç Öğüt” adlı hikayelerin yazarı Ömer Seyfettin’dir. Türk edebiyatının önemli yazarlarından olan Ömer Seyfettin, 11 Mart 1884 yılında Yüzbaşı olan babası Ömer Şevki Bey ile Fatma Hanım’ın ikinci çocuğu olarak Balıkesir’in Gönen ilçesinde dünyaya gelmiştir. Türk hikaye yazarı, gazeteci ve askerdir. Eğitim hayatına Gönen’deki bir mahalle mektebinde başlamış, daha sonra babasının tayini nedeniyle öğrenimini önce İnebolu, sonrasında Ayancık ve İstanbul’da sürdürmüştür. Aksaray’daki Mekteb-i Osmaniye’ye bir süre devam etmesinin ardından, 1893’te parasız yatılı olarak Eyüp Sultan Askeri Baytar Rüştîyesi’ne kaydolmuştur. Bu okulların ardından asker olmaya karar verince, Kuleli Askeri İdadisi’ne yazılmıştır. Daha sonra da Edirne Askeri İdadisi’ne geçen Ömer Seyfettin, 1900 yılında İstanbul’a taşınmıştır. Edirne’de ilk yazın çalışmalarına başlayan Ömer Seyfettin, yazdığı manzumeleri İstanbul’daki dergi ve gazetelere göndermiştir. İlk defa 17 Şubat 1900 tarihli Mecmua-i Edebiyye’de “Yad” adlı şiiri yayımlanmıştır. Ayrıca bu dergide İstanbul’da olduğu süreçte 13 şiiri daha yayımlanmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu’nun dağılma sürecinde Türk birliğini savunarak Türkçülük akımına yön veren isimlerin başında gelmiş ve dönemin birçok aydınının yetkisi altında kalmıştır. Türkçenin yabancı kurallardan arındırılmasını ve öze dönüşü savunarak Yeni Lisan anlayışını geliştirmiştir. 36 yıllık yaşamı süresince Türk edebiyatının ve özellikle de edebi yazın türü olan “hikaye”nin gelişimine büyük katkıda bulunan önemli eserler ortaya çıkarmıştır. İlk hikayesi 1902 yılında Sabah

gazetesinde çıkan “Tenezzüh” olmuştur. Guy de Maupassant tarzı diye bilinen giriş, gelişme ve sonuç bölümleri olan, olayı ön plana çıkaran, karakter tahlili ve mekan tasvirini geri planda tutan hikaye tarzını Türk okuyucusuna ilk olarak Ömer Seyfettin tanıtmıştır.

Ömer Seyfettin, uzun soluklu hayatının sonucunda 25 Şubat 1920 tarihinde yakalandığı hastalığın durumu şiddetlenince 4 Mart 1920 yılında Haydar Paşa Tıp Fakültesi Hastahanesi’ne yatırılmıştır. 6 Mart 1920’de ilerleyen şeker hastalığı nedeniyle vefat etmiştir.

Ömer Seyfettin, Cumhuriyet öncesi Türk edebiyatının gelişmesi, düşünsel ve yazınsal edebiyatın halka aktarılması adına çok önemli faaliyetlerde bulunmuştur. Şiir, makale, roman, hikaye ve günlük türlerinde çok önemli yapıtlar ortaya koymuştur.

Eserlerinden Bazıları:

Roman

Ashâb-ı Kehfimiz (1918), Efruz Bey (1919), Yalnız Efe (1919)

Risale

Yarınki Turan Devleti

Hikaye

Acaba Ne idi?, Acıklı Bir Hikâye, Aleko, And, Kaşığı ,Aşk Dalgası ,Aşk ve Ayak Parmakları, Apandisit, At, Ayın Takdiri, Ay Sonunda, Baharın Tesiri, Bahar ve Kelebekler, Balkon, Başını Vermeyen Şehit, Bekarlık Sultanlıktır, Beyaz Lale, Beynamaz, Birdenbire, Binecek Şey, Bir Hatıra, Bir Hayır, Bir Kayışın Tesiri, Bir Temiz Havlu Uğruna, Bir Vasiyetname, Bit, Bomba, Büyücü, Cesaret, Çanakkale'den Sonra, Çakmak, Çirkinliğin Esrarı, Dama Taşları, Devletin Menfaait Uğruna, Diyet, Dünyanın Düzeni, Düşünme Zamanı, Eleğimsağma, Elma, Efruz Bey, Falaka, Ferman, Fon Sadriştayn'ın Karısı, Fon Sadriştayn'ın Oğlu, Forsa, Gizli Mâbed, Gürültü, Havyar, Hafiften Bir Seda, Horoz, Hürriyet Bayrakları, İffet, İki Mebus, İlk Cinayet, İlk Düşen Ak, İlk Namaz, İnsanlık ve Köpek, İrtica Haberi, Kaç Yerinde, Kaşığı, Kerâmet, Kıskançlık, Kızıl Elma Neresi?, Koleksiyon, Korkunç Bir Ceza,

Kumrular, Kurbağa Duası, Kurumuş Ağaçlar, Külâh, Kütük, Lokanta Esrarı, Makul Bir Dönüş, Mehdi, Mehmaemken, Memlekete Mektup, Mermer Tezgah, Miras, Muayene, Muhteri, Müjde, Nakarat, Namus, Nasıl Kurtarmış?, Nadan, Nezle, Niçin Zengin Olmamış?, Nişanlılar, Nokta, Öpücüğün İlkel Biçimi, Pamuk İpliği, Pembe İncili Kaftan, Perili Köşk, Pireler, Primo Türk Çocuğu, Ruzname, Rüşvet, Rütbe, Sivrisinek, Şefkate İman, Tarih Ezeli Bir Tekerrürdür, Tavuklar, Teke Tek, Terakki, Teselli, Topuz, Tos, Tuhaf Bir Zulüm, Tuğra, Türbe, Türkçe Reçete, Uçurumun Kenarında, Uzun Ömer, Üç Nasihat, Velinimet, Vire, Yalnız Efe, Yeni Bir Hediye, Yemin, Yuf Borusu Seni Bekliyor, Yüksek Ökçeler, Yüzakı, Zeytin Ekmek, Akşam Sefası, Yiğit Çocuk, Okul Çocuğu, Bir Çocuk Aleko (Polat 2007: 82).

Tezde konu edilen sekiz hikayeyi okuyan öğrenciler hem okuma becerilerini geliştirecek hem de Ömer Seyfettin'i tanıyıp eserleri aracılığıyla Türk edebiyatını tanıyacaklardır.

3.2. “DİYET” HİKAYESİ

3.2.1. “Diyet” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması

1. Cümle: Dar kapısından başka aydınlık girecek hiçbir yeri olmayan dükkânında tek başına, gece gündüz kıvılcımlar saçarak çalışan Koca Ali, tıpkı kafese konmuş terbiyeli bir aslanı andırıyordu.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali dar kapısından başka aydınlık girecek yeri olmayan dükkânında gece gündüz çalışıyordu. Çalışırken tıpkı bir aslan gibiydi.

(Seviyeye uygun olması amacıyla fiilimsiler cümleden çıkarılmıştır. Uzun cümleler kısaltılmıştır.)

2. Cümle: Uzun boylu, iri pençeli, kalın pazılı, geniş omuzlu bir pehlivandı.

Uyarlanan Cümle: Uzun boylu, büyük elli, kalın kollu, geniş omuzlu bir adamdı.

(Pençe kelimesi el kelimesi ile pazı kelimesi kol kelimesi ile pehlivan kelimesi ise adam kelimesi ile değiştirilmiştir.)

3. Cümle: On yıldır bu karanlık in içinde ham demirden dövdüğü kılıç ve namluları tüm Anadolu'da, tüm Rumeli'de sınır boylarında büyük bir ün kazanmıştı.

Uyarlanan Cümle: On yıldır karanlık dükkânında demirden yaptığı kılıçlar ve silahlar, Anadolu'da ve Rumeli'de tanınıyordu.

(Uzun cümleler kısaltılmıştır.)

4. Cümle: Hatta İstanbul'da bile yeniçeriler, satın alacakları kamaların, saldırımların, yatağanların üstünde “Ali Usta'nın işi” damgasını arıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Ali Usta'nın yaptığı kılıçlar, İstanbul'da yeniçeriler tarafından satın alınıyordu.

(Duyulan geçmiş zamanın hikâyesi seviyeye uygun olmadığı için bilinen geçmiş zaman ile değiştirilmiştir.)

5. Cümle: O, çeliğe çifte su vermesini biliyordu. Uzun kılıçlar değil, yaptığı kısacık bıçaklar bile iki kat olur, kırılmazdı, “Çifte su vermek” sanatının, yalnız ona özgü bir sırrı vardı.

Uyarlanan Cümle: O, çeliği işlemesini biliyordu. Uzun kılıçlar değil, yaptığı kısacık bıçaklar bile iki kat olur, kırılmazdı, Çeliği işleme sanatının, yalnız onun tarafından biliniyordu.

(Çeliğe çifte su vermek deyimini işlemek olarak değiştirilmiştir.)

6. Cümle: Yanına çırak almaz, kimseyle çok konuşmaz, dükkânından dışarı çıkmaz, durmadan uğraşırdı.

Uyarlanan Cümle: Yanına çırak almaz, kimseyle çok konuşmaz, dükkânından dışarı çıkmaz, durmadan çalışırdı.

(Uğraşırdı kelimesi çalışırdı kelimesi ile değiştirilmiştir.)

7. Cümle: Bekârdı.

Uyarlanan Cümle: Evlenmemişti.

8. Cümle: Hısıımı, akrabası yoktu.

Uyarlanan Cümle: Ailesi yoktu.

(Hısıımı, akrabası kelimesi ailesi olarak değiştirilmiştir.)

9. Cümle: Kentin yabancısydı.

Uyarlanan Cümle: Şehirde kimseyi tanıımıyordu.

(“Kentın yabancısydı” cümlesi A1-A2 seviyesine uygun olarak “Şehirde kimseyi tanıımıyordu” cümlesi ile değiştirilmiştir.)

10. Cümle: Kılıçtan, demirden, çelikten, ateşten başka söz bilmez, pazarlığa girişmez, müşterileri ne verirse alırdı.

Uyarlanan Cümle: İşinden başka bir şeyle ilgilenmez, müşterilerinin verdiği ücreti alırdı.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlelerin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

11. Cümle: Yalnız savaş zamanları ocağını söndürür, dükkânının kapısını kilitler, kaybolur, savaştan sonra ortaya çıkardı.

Uyarlanan Cümle: Savaş zamanlarında çalışmaz, dükkanını kapatır, savaştan sonra ortaya çıkardı.

12. Cümle: Kentte onunla ilgili birçok hikâye söylenirdi.

Uyarlanan Cümle: Şehirde onunla ilgili birçok hikâye anlatılırdı.

(Kent kelimesi şehirle, söylenirdi kelimesi anlatılırdı kelimesi ile değiştirilmiştir.)

13. Cümle: Kimi “cellat elinden kaçmış bir çelebi”, kimi “sevgilisi öldüğü için dünyadan elini eteğini vakitsiz çekmiş garip” derdi.

Uyarlanan Cümle: İnsanlar kim olduğu konusunda konuşurlardı.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlelerin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

14. Cümle: Siyah şahane gözlerinin mağrur bakışından, soylu davranışlarından, gururlu suskunluğundan, düzgün sözlerinden onun öyle sıradan bir adam olmadığı belliydi...

Uyarlanan Cümle: Bakışından, davranışlarından ve konuşmalarından sıradan biri olmadığı anlaşıyordu.

(Cümle basitleştirilmiş ve anlamı kolaylaştırmak için kısaltılmıştır.)

15. Cümle: Ama kimdi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

16. Cümle: Nereliydi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

17. Cümle: Nereden gelmişti?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

18. Cümle: Bunları bilen yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

19. Cümle: Halk onu seviyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

20. Cümle: Kentte böyle tanınmış bir ustanın bulunması herkes için ayrı bir övünç kaynağıydı.

Uyarlanan Cümle: Kentte böyle bir usta olduğu için herkes onunla gurur duyuyordu.
(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

21. Cümle: Bizim Ali...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

22. Cümle: Bizim koca usta...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

23. Cümle: Dünyada eşi yoktur...

Uyarlanan Cümle: Dünyada benzeri yoktur.

(“Eş” kelimesi “benzeri” kelimesi ile değiştirilmiştir.)

24. Cümle: Zülfikâr’ın sırrı ondadır! Derlerdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

25. Cümle: Koca Ali en kalın, en katı demirleri mısır yaprağı gibi incelten, kâğıt gibi yumuşatan sanatını kimseden öğrenmemiş, kendi kendine bulmuştu.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali kılıç yapmayı kendisi öğrenmişti.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlelerin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

26. Cümle: Daha on iki yaşındayken, sert bir beylerbeyi olan babasının başı vurulmuş, öksüz kalmıştı.

Uyarlanan Cümle: Daha on iki yaşındayken, babası idam edilmiş ve yetim kalmıştı.

(A1-A2 seviyesine uygun olmayan filimsiler yüklemle dönüşürülmüş veya çıkarılmış, başı vurulmuş kelimesi idam edilmiş kelimesi ile değiştirilmiştir.)

27. Cümle: Amcası çok zengindi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

28. Cümle: Gösterişe düşkün bir vezirdi.

Uyarlanan Cümle: Gösteriş seven bir vezirdi.

(“Düşkün” kelimesi “seven” kelimesi ile değiştirilmiştir.)

29. Cümle: Onu yanına aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

30. Cümle: Okutmak istedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

31. Cümle: Belki devlet katında yetiştirecek, büyük görevlere çıkaracaktı.

Uyarlanan Cümle: Belki devlet işlerinde memur, yönetici yapacaktı.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

32. Cümle: Ama Ali'nin yaratılışında “başkasına gönül borcu olmak” gibi bir sızlanmaya yer yoktu.

Uyarlanan Cümle: Ama Ali kimseye borçlu olmayı sevmezdi.

(A1-A2 seviyesine uygun olmayan filimsiler yüklemelere dönüştürülmüş veya çıkarılmış, “başkasına gönül borcu olmak” deyimini “borçlu olmayı sevmez” olarak değiştirilmiştir.)

33. Cümle: “Ben kimseye eyvallah etmeyeceğim,” dedi.

Uyarlanan Cümle: “Kimseden emir almayacağım,” dedi.

(“Ben kimseye eyvallah etmeyeceğim,” deyimini “kimseden emir almayacağım,” olarak cümlelerin anlamını kaybetmeyeceği şekilde değiştirilmiştir.)

34. Cümle: Bir gece amcasının konağından kaçtı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

35. Cümle: Başboş bir adsız gibi dağlar, tepeler, dereler aştı.

Uyarlanan Cümle: İsimsiz biri gibi dağları, tepeleri gezdi.

(A1-A2 seviyesine uygun ve cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

36. Cümle: Adını bilmediği ülkelerde dolaştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

37. Cümle: Sonunda Erzurum'da yaşlı bir demircinin yanına girdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

38. Cümle: Otuz yaşına kadar Anadolu'da uğramadığı kent kalmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

39. Cümle: Kimseye boyun eğmedi.

Uyarlanan Cümle: Kimseye ihtiyacı olmadı.

(“Boyun eğmedi” deyimini “muhtaç olmadı” olarak değiştirilmiştir.)

40. Cümle: Ekmeğini taştan çıkardı. Gönül borcu olmadı.

Uyarlanan Cümle: Çalışarak parasını kazandı.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir. Filimsiler eklendi.)

41. Cümle: Alnının teriyle kazandı, içinde “kutsal ateş”ten bir alev bulunan her yaratıcı gibi, para için değil, sanatı, sanatının zevki için çalışıyordu.

Uyarlanan Cümle: Para için değil, yaptığı işi sevdiği için emeğiyle çalıştı.

(A1-A2 seviyesine uygun olmayan filimsiler yüklemelere dönüştürülmüş veya çıkarılmış, cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

42. Cümle: “Çeliğe çifte su vermek” onun aşkıydı.

Uyarlanan Cümle: Çelik işlemeyi çok seviyordu.

(“Çeliğe çifte su vermek” deyimini “işlemek” kelimesi ile değiştirilmiş, cümle anlamını değiştirmeden basitleştirilmiştir.)

43. Cümle: Gönüllü olarak savaşımlara gittiği zamanlar yeniçerilerin, sipahilerin, sekbanların arasında, Ali Usta, işinin övgüsünü duydukça tadı dille anlatılmaz bir mutluluk duyardı.

Uyarlanan Cümle: Gönüllü olarak savaşıma gittiği zamanlar askerlerin arasında yaptığı işin iyi olduğunu duyunca sevinirmiş.

(Uzun cümleler kısaltılmıştır.)

44. Cümle: Ölünceye kadar böyle hiç durmadan çalışırsa daha birkaç bin gaziye kırılmaz kılıçlar, kalkanlar parçalayan çelik yatağanlar, zırhlar, keskin ağır saldırımlar yapacaktı.

Uyarlanan Cümle: Ölene kadar birçok askere silah yapacaktı.

(A1-A2 seviyesine uygun olmayan filimsiler yüklemelere dönüştürülmüş veya çıkarılmış, kılıç, kalkan, zırh gibi kelimeler silah kelimesi olarak değiştirilmiştir.)

45. Cümle: Bunu düşündükçe gülümser, tatlı tatlı yüreği çarpar, ruhundan kopan bir atılımla örsünün üzerinde milyonlarca kıvılcım tutuştururdu.

Uyarlanan Cümle: Bunu düşündükçe sevinirdi.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

46. Cümle: Tak!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

47. Cümle: Tak, tak!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

48. Cümle: Tak, tak...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

49. Cümle: İşte bugün de sabah namazından beri durmadan on saat uğraşmıştı.

Uyarlanan Cümle: Bugünde sabah namazından sonra on saat çalışmıştı.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

50. Cümle: Dövdüğü eğri namluyu örsünün yanındaki su fıçısına daldırdı.

Uyarlanan Cümle: Yaptığı silahı yanındaki su dolu fıçıya daldırdı.

(Cümle seviyeye uygun olması amacıyla basitleştirilmiştir.)

51. Cümle: Ocağının sönmeye başlayan ateşine baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

52. Cümle: Çekici bırakan eliyle terini sildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

53. Cümle: Kapıya döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

54. Cümle: Karşiki mescitte dokunaklı dokunaklı akşam ezanı okunuyor, bacasının tepesindeki yuvada leylekler sonu gelmez bir takırdı koparıyorlardı. İkinci abdesti daha duruyordu.

Uyarlanan Cümle: Karşıdaki mescitte akşam ezanı okunuyordu. Bacasının tepesindeki leylekler ses yapıyorlardı. İkinci abdestini daha duruyordu.

(Cümle basitleştirilmiş ve anlamı kolaylaştırmak için üç cümle halinde ifade edilmiştir. A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlelerin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

55. Cümle: Yalnız ellerini yıkadı.

Uyarlanan Cümle: Sadece ellerini yıkadı.

56. Cümle: Kuruladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

57. Cümle: Yenlerini indirdi.

Uyarlanan Cümle: Kıyafetinin kollarını indirdi.

(“Yenleri” kelimesi “kıyafetinin kolları” olarak değiştirilmiştir.)

58. Cümle: Saltasını omzuna attı.

Uyarlanan Cümle: Ceketini omzuna aldı.

(“Salta” kelimesi “ceket” kelimesi ile değiştirilerek, öğrencilerin anlayabilmesi amacıyla değiştirilmiştir.)

59. Cümle: Dışarıya çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

60. Cümle: Kapısını iyice çekti.

Uyarlanan Cümle: Kapısını kapattı.

(Cümle seviyeye uygun olması amacıyla basitleştirilmiştir.)

61. Cümle: Kilitlemeye gerek görmezdi.

Uyarlanan Cümle: Kapısını kilitlemezdi.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlenin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

62. Cümle: Uzun alandan mescide doğru yürüdü...

(“alan” kelimesi “yol” kelimesi ile değiştirilmiştir.)

63. Cümle: Kentin kenarındaki bu gösterişsiz tapınağa hep yoksullar gelirdi. Minaresi sokağa bakan küçük bir pencereydi.

Uyarlanan Cümle: Kentteki gösterişsiz bu mescide hep fakirler gelirdi. Sokağa bakan küçük bir pencere mescidin minaresi olarak kullanılıyordu.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlenin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

64. Cümle: Müezzin buradan başını çıkarır, ezanını okurdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

65. Cümle: Koca Ali mescide girince her zamankinden fazla kalabalık gördü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

66. Cümle: Hep üç kandil yakılırken bu akşam ramazan gibi bütün kandiller yanmıştı.

Uyarlanan Cümle: Hep üç lamba yanıyordu. Bu akşam ramazanda olduğu gibi bütün lambalar yanmıştı.

(Fiilimsiler yüklemelerle değiştirilmiş ve cümle sadeleştirilmiştir.)

67. Cümle: Daha namaz safları dizilmemişti.

Uyarlanan Cümle: Namaz sıraları dizilmemişti.

(“saf” kelimesi “sıra” kelimesi ile değiştirilmiştir.)

68. Cümle: Kapının yanına çöktü.

Uyarlanan Cümle: Kapının yanına oturdu.

(“çöktü” kelimesi “oturdu” olarak değiştirilmiştir.)

69. Cümle: Yanında alçak sesle konuşanların sözlerine istemeye istemeye kulak kabarttı.

Uyarlanan Cümle: Yanında oturanların konuşmalarını istemeyerek dinlemeye başladı.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

70. Cümle: Konya'dan iki garip dervişin geldiğini, yatsı namazına kadar Mesnevi okuyacaklarını duydu.

Uyarlanan Cümle: Konya'dan gelen iki dervişin yatsı namazına kadar Mesnevi okuyacaklarını duydu.

(A1-A2 seviyesine uygun olarak cümle basitleştirilmiştir.)

71. Cümle: Akşam namazı kılınıp, bittikten sonra mescittekilerin bir bölümü çıktı.

Uyarlanan Cümle: Akşam namazı kılındıktan sonra mescitteki bazı kişiler çıktı.

(Fiilimsiler yüklemlemlerle değiştirilmiştir.)

72. Cümle: Koca Ali yerinden kımıldamadı.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali yerinden kalkmadı.

(“Kımıldamadı” kelimesi “kalkmadı” kelimesi ile değiştirilmiştir.)

73. Cümle: Zaten biraz başı ağrıyordu.

Uyarlanan Cümle: Başı azıcık ağrıyordu.

74. Cümle: “Mesnevi dinler, açılıyorum!” dedi.

Uyarlanan Cümle: “Mesnevi dinlerim” diye düşündü.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

75. Cümle: Büyük bir gönül rahatlığı içinde, iki garip dervişin ruhu ürperten ezgileriyle kendinden geçti.

Uyarlanan Cümle: Dervişlerin sesiyle huzur buldu.

(A1-A2 seviyesine uygun olmayan fiilimsiler yüklemlemlere dönüştürülmüş veya çıkarılmış, cümle seviyeye uygun olarak kısaltılmıştır.)

76. Cümle: Her âşık gibi onun yüreğinde de sonsuz bir kendinden geçiş, bir coşku, bir kaynaşma yeteneği vardı.

Uyarlanan Cümle: Her inancı yüksek kişi gibi, o da kendini kaybetti.

(“Kendinden geçti” deyimini yerine “kendini kaybetti” kelimesi kullanıldı. A1-A2 seviyesine uygun olmayan fiilimsiler yüklemlemlere dönüştürülmüş veya çıkarılmıştır.)

77. Cümle: En küçük bir nedenle coşardı.

Uyarlanan Cümle: Küçük bir nedenle mutlu olurdu.

(“Coşardı” kelimesi “mutlu olurdu” olarak değiştirilmiştir.)

78. Cümle: Anlamını çıkaramadığı bir dilin gizemli uyumu, durgun kanını sular altında saklı derin bir su çevrintisi gibi kaynattı.

Uyarlanan Cümle: Dinledikleri karşısında derin bir rahatlama hissetti.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

79. Cümle: Her yanı nedensiz bir sarsıntıyla titriyor, sökölmez bir hıçkırık boğazına düğölmenir gibi oluyordu.

Uyarlanan Cümle: Dinledikleri karşısında içinden heyecanlanıyor, nefes almakta zorlanıyordu.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

80. Cümle: Yatsı namazını kıldıktan sonra mescitten çıkınca, doğru dükkânına giremedi.

Uyarlanan Cümle: Yatsı namazından sonra mescitten çıktı. Dükkanına gidemedi.

(Fiilimsiler yüklemlerle değiştirilerek cümle basitleştirilmiştir.)

81. Cümle: Yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

82. Cümle: Uykusu yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

83. Cümle: Ilık, yıldızlı bir yaz gecesi idi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

84. Cümle: Samanyolu, sarı altın tozundan göz alabildiğine bir bulut gibi göğün bir yanından öbür yanına uzanıyordu.

Uyarlanan Cümle: Gökyüzü parlıyordu.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

85. Cümle: Yürüdü, yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

86. Cümle: Kentten mandıralara giden yolun geçtiği tahta köprüde durdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

87. Cümle: Kenara dayandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

88. Cümle: Geniş derenin dibine yansıyan yıldızlar, ışıktan çakıl taşları gibi parlıyor, şırıldıyordu.

Uyarlanan Cümle: Yıldızların ışıkları derenin üzerinde parlıyordu.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

89. Cümle: Kenardaki karanlık top söğütlerde bülbüller ötüyordu.

Uyarlanan Cümle: Kenardaki ağaçlarda bülbüller ötüyordu.

90. Cümle: Daldı, gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

91. Cümle: Saatlerce kımıldamadı.

Uyarlanan Cümle: Saatlerce hareket etmedi.

(“Kımıldamadı” kelimesi “hareket etmedi” olarak değiştirilmiştir.)

92. Cümle: Dinlediği ezgilerin ruhunda kalan uyumlarını işitiyor, tıpkı mescitteki gibi kendinden geçiyordu.

Uyarlanan Cümle: Dervişlerden dinlediklerini hatırladıkça huzur buluyordu.

(Cümle anlamını kaybetmeyecek şekilde basitleştirilmiştir.)

93. Cümle: Ansızın arkasından bir ses:

Uyarlanan Cümle: Arkasından aniden bir ses:

94. Cümle: Kimdir o?... diye bağırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

95. Cümle: Daldığı tatlı düştten uyandı.

Uyarlanan Cümle: Daldığı tatlı rüyadan uyandı.

96. Cümle: Döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

97. Cümle: Köprünün öbür yanında iki üç karaltı ilerliyordu.

Uyarlanan Cümle: Köprünün karşısında iki üç gölge vardı.

98. Cümle: Elinde olmadan karşılık verdi:

Uyarlanan Cümle: İstemeyerek konuştu.

99. Cümle: Yabancı yok!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

100. Cümle: Kimsin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

101. Cümle: Ali...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

102. Cümle: Gölgeler yaklaştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

103. Cümle: Bir adım kalınca onu giyiminden tanıdılar:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

104. Cümle: Koca Ali... Koca Ali, be!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

105. Cümle: Sen misin, Ali Usta?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

106. Cümle: Benim!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

107. Cümle: Ne arıyorsun bu saatte buralarda?

Uyarlanan Cümle: Ne yapıyorsun bu saatte buralarda?

108. Cümle: Hiç...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

109. Cümle: Nasıl hiç?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

110. Cümle: Suya çekicini mi düşürdün yoksa!...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

111. Cümle: Bunlar kent subaşısının adamları, bekçilerdi.

Uyarlanan Cümle: Bunlar kenti korumakla görevli, bekçilerdi.

(“Subaşı” kelimesi öğrencilerin anlamayacağı için cümleden çıkarılmıştır.)

112. Cümle: Kol geziyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Güvenliği sağlamak için dolaşıyorlardı.

(“Kol ezmek” deyimini “güvenliği sağlamak için dolaşıyorlardı” olarak değiştirilmiştir.)

113. Cümle: Ne diyeceğini şaşırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

114. Cümle: Geceleri afyon yutan bu serseriler, namuslular gözünde hırsızlardan, uğursuzlardan daha korkunçtu.

Uyarlanan Cümle: Geceleri sarhoş olarak dolaşan bu tehlikeli kişiler, hırsızlardan daha tehlikeliydiler.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlenin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

115. Cümle: Kendilerinden başka dışarıda bir gezeni yakaladılar mı, dayaktan canını çıkartırlardı.

Uyarlanan Cümle: Dışarıda dolaşan birini gördükleri zaman döverlerdi.

(Cümle seviyeye uygun olması amacıyla basitleştirilmiştir.)

116. Cümle: Ama ona kötü davranmadılar.

Uyarlanan Cümle: Ona karışmadılar.

117. Cümle: Bekçibaşı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

118. Cümle: Ali Usta, sen deli mi oldun? Dedi.

Uyarlanan Cümle: Ali Usta, delirdin mi? Dedi.

119. Cümle: Yok.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

120. Cümle: Böyle gece yarısına yakın değil, hatta yatsıdan sonra sokakta, hele böyle kentin kıyısında kimsenin dolaşmasına ağamızın izin vermediğini bilmiyor musun?

Uyarlanan Cümle: Geceleri sokakta dolaşmaya ağamızın izin vermediğini bilmiyor musun?

(Cümle seviyeye uygun olması amacıyla basitleştirilmiştir.)

121. Cümle: Biliyorum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

122. Cümle: Ee, ne arıyorsun buralarda?

Uyarlanan Cümle: Buralarda ne arıyorsun?

123. Cümle: Hiç...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

124. Cümle: Nasıl hiç...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

125. Cümle: Koca Ali yine ses etmedi.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali yine konuşmadı.

(“Ses etmedi” kelimesi “konuşmadı” olarak değiştirilmiştir.)

126. Cümle: Bekçiler onun namuslu bir adam olduğunu biliyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

Uyarlanan Cümle: Uzun yoldan mescide yürüdü.

127. Cümle: Hırpalamadılar.

Uyarlanan Cümle: Dövmediler.

(Öğrencilerin seviyesine uygun olarak “hırpalamadılar” kelimesi “dövmediler” olarak değiştirilmiştir.)

128. Cümle: Yalnız

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

129. Cümle: Haydi, yerine git, dolaşma... Dediler.

Uyarlanan Cümle: Haydi, evine git, dolaşma... Dediler. (“yerine” sözcüğü “evine” sözcüğüyle değiştirilmiştir.)

130. Cümle: Geldiği yollardan hızlı hızlı dönen Koca Ali, ruhunda demin dinlediği uyumu tekrarlıyordu.

Uyarlanan Cümle: Geldiği yollarda hızlıca geri dönen Koca Ali’nin ruhundaki huzur devam ediyordu.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlelerin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

131. Cümle: Bülüller keskin keskin ötüyor, uzaktan mandıraların köpekleri havlıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Bülüller çok güçlü ötüyor, uzaktan mandıraların köpekleri havlıyorlardı.

132. Cümle: Sokakta hiç kimseye rast gelmedi.

Uyarlanan Cümle: Sokakta kimseyle karşılaşmadı.

133. Cümle: Dükkânının önüne gelince durdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

134. Cümle: Bacasının üstündeki leylek uyumamış, kefenli bir görüntü gibi ayakta duruyordu.

Uyarlanan Cümle: Bacasının üstündeki leylek uyumamıştı.

135. Cümle: Kapısı aralıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

136. Cümle: Çıkarken sıkı sıkıya kapadığını hatırladı:

Uyarlanan Cümle: Çıkarken kapıyı iyice kapattığını hatırladı:

137. Cümle: Tuhaf, rüzgâr açmış olacak! Dedi.

Uyarlanan Cümle: Rüzgar açmış olacak! Dedi.

138. Cümle: İşine yaramazdı ki, hırsız aşırnak sıkıntısına girsin...

Uyarlanan Cümle: Hırsız olabileceğini düşünmek istemedi.

139. Cümle: İçeriden kapıyı sürmeledi.

Uyarlanan Cümle: İçeriden kapıyı kilitledi.

140. Cümle: Bekçilerin karışması canını sıkıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

141. Cümle: İşte kentte yaşamak da bir türlü tutsaklıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

142. Cümle: Öte yandan da dağ başında, köyde sanatı geçmezdi.

Uyarlanan Cümle: Öte yandan da dağ başında, köyde işini yapamazdı.

143. Cümle: Birden ağır bir yorgunluk duydu.

Uyarlanan Cümle: Birden çok yorulduğunu fark etti.

144. Cümle: Kandilini yakmaya üşendi.

Uyarlanan Cümle: Lambasını yakmak zor geldi.

145. Cümle: Ocağın soluna gelen alçak musandıraya el yordamıyla çıktı.

Uyarlanan Cümle: Ocağın sonundaki yüksek yere çıktı.

146. Cümle: Büyük bir ayı pöstekisinden oluşmuş yatakçığına uzandı.

Uyarlanan Cümle: Büyük bir ayı postundan olan yatağına yattı.

147. Cümle: Sıçrayarak uyandı.

Uyarlanan Cümle: Korkarak uyandı.

148. Cümle: Kapısı vuruluyordu.

Uyarlanan Cümle: Kapısı çalınıyordu.

149. Cümle: Uyku sersemliğiyle:

Uyarlanan Cümle: Uykulu bir halde:

150. Cümle: Kim o? diye haykırdı.

Uyarlanan Cümle: Kim o? Diye bağırıldı.

151. Cümle: Aç çabuk.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

152. Cümle: Sabah olmuştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

153. Cümle: Kapının aralıklarında bembeyaz ışıık çizgileri parlıyordu.

Uyarlanan Cümle: Kapının aralığından gün ışığı geliyordu.

154. Cümle: O hiç böyle dalıp kalmaz, güneş doğmadan uyanırdı.

Uyarlanan Cümle: O hiç böyle uyumaz, sabah olmadan uyanırdı.

155. Cümle: Doğruldu.

Uyarlanan Cümle: Ayağına kalktı.

156. Cümle: Musandıradan atladı.

Uyarlanan Cümle: Yüksekten atladı.

157. Cümle: Ayakkabılarını bulmadan yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Ayakkabılarını giymeden yürüdü.

158. Cümle: Hızla sürmeyi çekti.

Uyarlanan Cümle: Hızlıca kapının kilidini açtı.

159.Cümle: Birdenbire açılan kapının dükkânı dolduran aydınlığı içinde, palabıyıklı, yüksek kavuklu Bekçibaşı'yı gördü.

Uyarlanan Cümle: Dükkanın açılan kapısında Bekçibaşı'nı gördü.

(A1-A2 seviyesindeki öğrencilerin anlayabileceği şekilde cümle özgün cümlelerin anlamına en yakın şekilde değiştirilmiştir.)

160. Cümle: Arkasında keçe külâhlı, çifte hançerli genç yamakları da duruyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Arkasında yardımcıları da vardı.

(Cümle seviyeye uygun olması amacıyla basitleştirilmiştir.)

161. Cümle: “Ne var?” der gibi yüzlerine baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

162. Cümle: Bekçibaşı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

163. Cümle: Ali Usta, dükkânı arayacağız! Dedî.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

164. Cümle: Koca Ali şaşkınlıkla sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

165. Cümle: Niçin? ...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

166. Cümle: Bu gece Budak Bey'in mandırasında hırsızlık olmuş.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

167. Cümle: Ee, bana ne? ...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

168. Cümle: Onun için işte dükkânı arayacağız.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

169. Cümle: O hırsızlıktan bana ne?

Uyarlanan Cümle: Hırsızlıktan bana ne?

170. Cümle: Hırsızlar çaldıkları bir kuzuyu köprünün altında kesmişler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

171. Cümle: Meşin keselerin içindeki paraları alarak bir tanesini oraya bırakmışlar.

Uyarlanan Cümle: Torbaların içindeki paraları almışlar ve bir tanesini bırakmışlar.
(Fiilimsiler yüklemlemlerle değiştirilmiştir.)

172. Cümle: Bana ne?...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

173. Cümle: O keselerden bir tanesini de bu sabah senin dükkânın önünde bulduk...Sonra... Şu eşığe bak.

Uyarlanan Cümle: O torbalardan bir tanesini de bu sabah senin dükkânın önünde bulduk... Sonra... Kapının önüne bak.

174. Cümle: Kan lekeleri var!

Uyarlanan Cümle: Kan izi var!

175. Cümle: Koca Ali, kamaşan gözleriyle kapısının temiz eşığıne baktı.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali, şaşkınlıkla kapının önüne baktı.

176. Cümle: Gerçekten el kadar bir kan lekesi sürülmüştü.

Uyarlanan Cümle: Gerçekten kan lekesi vardı.

177. Cümle: O, bu kırmızı lekeye dalgın dalgın bakarken, palabıyıklı bekçi:

Uyarlanan Cümle: O, kan lekesine dikkatlice bakarken, bekçi:

178. Cümle: Hem bu gece, geç saatte ben seni köprünün üstünde gördüm, orada ne arıyordun? Dedi.

Uyarlanan Cümle: Ben seni bu gece, geç saatte köprünün üzerinde gördüm, orada ne yapıyordun? Dedi.

179. Cümle: Koca Ali yine verecek bir karşılık bulamadı.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali cevap veremedi.

180. Cümle: Önüne baktı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

181. Cümle: Arayın... Diyerek geri çekildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

182. Cümle: Bekçiyle yamakları dükkâna girdiler.

Uyarlanan Cümle: Bekçi ve yardımcıları dükkandan içeriye girdiler.

183. Cümle: Örsün yanından geçen yamaklardan biri haykırdı:

Uyarlanan Cümle: Örsün yanından geçen yardımcılardan biri bağırdı:

184. Cümle: Ay! İşte, işte...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

185. Cümle: Koca Ali elinde olmadan, bekçinin baktığı yana gözlerini çevirdi.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali de bekçinin baktığı yere doğru baktı.

186. Cümle: Yeni yüzülmüş bir deri gördü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

187. Cümle: Şaşırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

188. Cümle: Yamaklar hemen deriyi yerden kaldırdılar.

Uyarlanan Cümle: Yardımcılar hemen deriyi yerden aldılar.

189. Cümle: Açtılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

190. Cümle: Daha ıslaktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

191. Cümle: Bir ağalarının, bir de suçlunun yüzüne bakıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

192. Cümle: Bekçibaşı köpürerek sordu:

Uyarlanan Cümle: Bekçibaşı sinirlenerek sordu:

193. Cümle: Çaldığın paraları nereye sakladın?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

194. Cümle: Ben para çalmadım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

195. Cümle: İnkâr etme, işte kuzunun derisi dükkânında çıktı.

Uyarlanan Cümle: Kabul et, kuzunun derisi dükkânından çıktı.

196. Cümle: Ya kim koydu?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

197. Cümle: Bilmiyorum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

198. Cümle: Koca Ali öyle uzun boylu konuşmazdı.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali çok konuşmazdı.

199. Cümle: Subaşının karşısına çıkartıldığı zaman da, gece geç saatte köprünün üstünde ne aradığını anlatamadı.

Uyarlanan Cümle: Subaşının karşısına çıkartıldığı zaman da, gece geç saatte köprünün üstünde ne yaptığını anlatamadı.

200. Cümle: Bekçilerin bulduğu bütün kanıtlar aleyhine çıkıyordu.

Uyarlanan Cümle: Bekçilerin bulduğu bütün deliller onu suçlu gösteriyordu.

201. Cümle: Budak Bey'in yeni sattığı beş yüz koyunun parası da mandıradan çalınmıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

202. Cümle: İki güçlü hırsız, bekçi çobanı sımsıkı bağlamışlardı.

Uyarlanan Cümle: İki hırsız, bekçiye sıkıca bağlamışlardı.

203. Cümle: Sonra canını çıkarıncaya kadar dövmüşler, hatta işkence için bir kolunu da kırmışlardı.

Uyarlanan Cümle: Sonra çok fazla dövmüşler, işkence içinde bir kolunu kırmışlardı.

204. Cümle: Ertesi gün yargıcın önünde bu çoban, hırsızın birini Koca Ali'ye benzettiğini söyledi.

Uyarlanan Cümle: Ertesi gün yargıcın önünde bu çoban, hırsızın birinin Koca Ali'ye benzediğini söyledi.

205. Cümle: Gece geç saate kadar dükkânına gelmemesi, derinin dükkânda, para keselerinden birinin kapısı önünde bulunması, Koca Ali'nin suçlanmasına yetti.

Uyarlanan Cümle: Dükkanına geç geldiği için ve para keselerinden birinin dükkanının önünde bulunduğu için Koca Ali suçlu bulundu.

206. Cümle: Ne kadar inkâr etse hırsızlık suçunu silemiyordu.

Uyarlanan Cümle: Kabul etmese de suçsuzluğunu açıklayamıyordu.

207. Cümle: Üstelik nereden geldiği, nereli olduğu da belli değildi.

Uyarlanan Cümle: Üstelik kim olduğu da belli değildi.

208. Cümle: Sol kolunun kesilmesine karar verildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

209. Cümle: Koca Ali bu kararı duyunca, ömründe ilk kez sarardı.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali bu karar karşısında, hayatında ilk kez çok korkmuştu.

210. Cümle: Dudaklarını ısırды.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

211. Cümle: Karara boyun eğmekten başka yolu yoktu...

Uyarlanan Cümle: Kararı kabul etmek zorundaydı.

212. Cümle: Sendeleyerek ayağa kalktı.

Uyarlanan Cümle: Zorlanarak ayağa kalktı.

213. Cümle: Yargıca dik bir sesle:

Uyarlanan Cümle: Yargıca sert bir sesle:

214. Cümle: Kolumu bırakın, kafamı kesin! Diye dilekte bulundu.

Uyarlanan Cümle: Kolumu bırakın, kafamı kesin! Diye istekte bulundu.

215. Cümle: Bu, ömründe onun ilk dileği idi.

Uyarlanan Cümle: Bu onun ömründeki ilk isteği idi.

216. Cümle: Ama yaşlı yargıç hak yemez biriydi.

Uyarlanan Cümle: Ama yaşlı yargıç adil biriydi.

217. Cümle: Hayır oğlum, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

218. Cümle: Sen adam öldürmedin.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

219. Cümle: Eğer çobanı öldürseydin, o zaman kafan giderdi.

Uyarlanan Cümle: Eğer çobanı öldürseydin, o zaman kafanı keserdik.

220. Cümle: Ceza suça göredir.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

221. Cümle: Sen yalnız hırsızlık ettin.

Uyarlanan Cümle: Sen sadece hırsızlık yaptın.

222. Cümle: Kolun kesilecek Hak böyle istiyor.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

223. Cümle: Yasaların kestiği yer acımaz...

Uyarlanan Cümle: Ceza yasalara göre uygulanmaktadır.

224. Cümle: Koca Ali'nin kolu kafasından çok değerliydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

225. Cümle: Çeliğe “çifte su”yu bu iki koluyla veriyor, bu iki eliyle sınırlarda dövüşen binlerce gaziye çelik kalkanları kıran, ağır zırhları yırtan, demir tolğaları ikiye biçen tüy gibi hafif kılıçlar yetiştiriyor, yok pahasına, pir aşkına çalışıyordu.

Uyarlanan Cümle: Çeliğe kollarıyla su veriyordu. İki eliyle savaşılan askerlere silahlar yapıyordu.

226. Cümle: Onu, Ağa kapısında bekçilerin odası altına kapattılar.

Uyarlanan Cümle: Onu, Ağa'nın odasının altındaki odaya kapattılar.

227. Cümle: Cezanın uygulanacağı günü burada bekliyor, hiç sesini çıkarmıyor, çolak kalınca örsünün başında çekiç vuramayacağını düşünerek, tanrısı ölen inançlı bir kişinin yasını duyuyordu.

Uyarlanan Cümle: Cezasının uygulanmasını sessizce burada bekliyordu. Tekrar silah yapamayacağını düşünerek üzülyordu.

228. Cümle: Kolunun diyetini verecek on parası yoktu...

Uyarlanan Cümle: Kolunun diyetini verebileceği parası yoktu.

229. Cümle: Şimdiye kadar para için çalışmamıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

230. Cümle: Bütün kent halkı, Koca Ali gibi büyük bir ustanın kolu kesileceğine acıdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

231. Cümle: Bu kadar yakışıklı, mert, çalışkan, güçlü, güzel bir adamın ölünceye kadar sakat sürünmesine en duygusuz gönüller bile dayanamıyordu.

Uyarlanan Cümle: Böyle iyi birinin ölüne kadar sakat kalmasını kimse istemiyordu.

232. Cümle: İşte herkes onu seviyordu.

Uyarlanan Cümle: Çünkü herkes onu severdi.

234. Cümle: Sipahiler onlara çok ucuza kılıç döven bu adamı kurtarmaya sözleştiler.

Uyarlanan Cümle: Askerler kendilerine ucuza silahlar yapan bu adamı kurtarmak için çaba göstermeye söz verdiler.

235. Cümle: Kentin en büyük zengini Hacı Mehmet'e başvurdular; bu adam Karun kadar mal sahibi olduğu halde son derece cimriydi.

Uyarlanan Cümle: Kentin en zenginlerinden olan Hacı Mehmet'e gittiler. Fakat çok zengin olan bu adam cimri biriydi.

236. Cümle: Hâlâ kentin pazar yerinde küçük bir dükkânda kasaplık yapıyordu.

Uyarlanan Cümle: Kentin Pazar yerinde küçük bir kasap dükkanı vardı.

237. Cümle: Düşündü, taşındı; nazlandı.

Uyarlanan Cümle: Düşündü. Fakat yardım etmek istemedi.

238. Cümle: Suratını ekşitti.

Uyarlanan Cümle: Yüzünden bu durumdan memnun olmadığı belliydi.

239. Cümle: Başını salladı ama sipahilerle iyi geçinmek gerekiyordu.

Uyarlanan Cümle: Ama askerlerle arasının kötü olmasını da istemiyordu.

240. Cümle: Ne gibi? diye sordular.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

241. Cümle: Varın kendisine söyleyin.

Uyarlanan Cümle: Gidin kendisine söyleyin.

242. Cümle: Eğer ben ölünceye kadar bana, hiç para almadan hizmetçilik, çıraklık etmeye yanaşırsa...

Uyarlanan Cümle: Ben ölünceye kadar hiç para almadan benim yanımda çalışmayı kabul ederse...

243. Cümle: Pekâlâ, pekâlâ...

Uyarlanan Cümle: Tamam, tamam...

244. Cümle: Sipahiler, Ağa kapısına koştular.

Uyarlanan Cümle: Askerler, Ağa'nın kapısına koştular.

Cümle: Hacı Kasap'ın önerisini Koca Ali'ye söylediler.

Uyarlanan Cümle: Hacı Kasap'ın isteğini Koca Ali'ye söylediler.

245. Cümle: O, önce “kasaplık bilmediğini” ortaya sürdü.

Uyarlanan Cümle: O, önce “kasaplık bilmediğini” söyledi.

246. Cümle: Sipahiler: Kabul etmek istemiyordu.

Uyarlanan Cümle: Askerler: Kabul etmek istemiyordu.

247. Cümle: Adam sen de! Kasaplık iş mi? O kadar savaş gördün.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

248. Cümle: Kılıç salladın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

249. Cümle: Bağlı koyunu yere yatırıp kesemez misin? Diye üstelediler.

Uyarlanan Cümle: Bağlı koyunu yere yatırıp kesemez misin? Dediler.

250. Cümle: “Kula kul olmak”, ölümlü dünyada “birisine gönül borcu duymak” acıların en büyüğüdü.

Uyarlanan Cümle: Birisine kölelik yapmak çok zordur.

251. Cümle: O daha çok gençken, vezir amcasının kayırmasını bile çekememiş, gönül borcu altında kalmamak için aile ocağından kaçmış, gurbet ellerine atılmıştı.

Uyarlanan Cümle: O gençken bile vezir olan amcasına köleliği kabul etmemişti. Bu yüzden de uzak yerlere kaçmıştı.

252. Cümle: Şimdi kör talihi, onu bak kime köle edecekti? Sipahiler:

Uyarlanan Cümle: Şimdi ise kaderi onu Hacı Kasap'a kölelik yaptıracaktı. Askerler:

253. Cümle: Hacı'nın yaşı yetmiş aşmış...

Uyarlanan Cümle: Hacı'nın yaşı yetmiş geçmiş...

254. Cümle: Zaten daha ne kadar yaşar ki...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

255. Cümle: O ölünce yine sen özgür kalır, bize kılıç yaparsın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

256. Cümle: Haydi, düşünme usta, düşünme! Diyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

257. Cümle: Hacı Kasap, kesilecek kolun diyetini yargıca saydığı gün Koca Ali'yi arkasına taktı.

Uyarlanan Cümle: Hacı Kasap, kolunun kesileceği gün, Koca Ali'nin kolunun diyetini ödedi. Koca Ali'yi de peşine taktı.

258. Cümle: Dükkânına getirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

259. Cümle: Bu adam pek titiz, pek huysuz, oldukça çekilmez biriydi.

Uyarlanan Cümle: Bu adam oldukça huysuz biriydi.

260. Cümle: Hiç durmadan dırıldır söylenirdi.

Uyarlanan Cümle: Hiç durmadan konuşurdu.

261. Cümle: Cimriliğinden şimdiye kadar bir hizmetçi, bir çırak tutamamıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

262. Cümle: Koca Ali'yi eline geçirince hemen dükkânının köşesinde bir set yerleştirdi.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali'yi yardımcı olarak alınca hemen dükkânına getirdi. Dükkânın bir köşesine de yatacak yer hazırladı.

263. Cümle: Üstüne bir şilte koydu.

Uyarlanan Cümle: Üstüne ince bir yatak koydu.

264. Cümle: Geçti, oraya oturdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

265. Cümle: Her şeyi ona yaptırmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

266. Cümle: Ama her şeyi...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

267. Cümle: Sabah namazından beş saat önce kentten iki saat ötedeki mandırasından o gün satılacak koyunları ona getiriyor, ona kestiriyor, ona yüzdürüyor, ona parçalatıyor, ona sattırıyor...

Uyarlanan Cümle: Sabah namazından önce mandırasından getirdiği bütün koyunları ona kestiriyor ve sattırıyordu.

268. Cümle: Ta akşam namazına kadar durmadan buyruklar veriyordu. Zavallıya yedirdiği, içirdiği yalnız bulgur çorbasıydı.

Uyarlanan Cümle: Akşam namazı gelinceye kadar durmadan çalıştırıyor ve yemek olarak da sadece bulgur çorbası veriyordu.

269. Cümle: Bazen kendi artıklarını köpeğe verir gibi önüne atardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

270. Cümle: Geceleri dükkânı baştan aşağı yıkatıyor, uykuya yatmadan ertesi sabah için koyun getirmek üzere mandırasına yolluyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

271. Cümle: Odununu bile ormandan ona kestiriyor, suyunu ona taşıyor, her işi, her işini ona gördürüyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

272. Cümle: Hatta evinin bahçesindeki lağım kuyusunu bile ona temizletti.

Uyarlanan Cümle: Hatta evinin bahçesindeki tuvaleti bile ona temizletiyordu.

273. Cümle: Koca Ali sade suya bulgur çorbasıyla bu kadar sıkıntıya yıllarca göğüs gerebilecekti.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali sadece bulgur çorbasıyla yıllarca bu adama kölelik yapabilecekti.

274. Cümle: Ama Hacı Kasap'ın ikide bir:

Uyarlanan Cümle: Ama Hacı Kasap'ın durmadan:

275. Cümle: Ulan Ali! Kolunun diyetini ben verdim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

276. Cümle: Yoksa çolak kalacaktın! Diye yaptığı iyiliği tekrarlamasına dayanamıyordu.

Uyarlanan Cümle: Yoksa sakat kalacaktın! Diye yaptığı iyiliği tekrarlamasını kabullenemiyordu.

277. Cümle: Bir gün, iki, üç gün dişini sıktı.

Uyarlanan Cümle: Bir gün, iki, üç gün sabır etti.

278. Cümle: Durmadan çalıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

279. Cümle: Gece uyumadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

280. Cümle: Gündüz koştu.

Uyarlanan Cümle: Gündüz çalıştı.

281. Cümle: Efendisinin karşısında elpençe divan durdu.

Uyarlanan Cümle: Efendisine saygısızlık etmedi.

282. Cümle: Yine:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

283. Cümle: Kolunun diyetini ben verdim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

284. Cümle: Şimdi çolak kalacaktın, ha...

Uyarlanan Cümle: Şimdi sakat kalacaktın, ha...

285. Cümle: Benim sayemde kolun var.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

286. Cümle: Hacı Kasap bu sözleri âdeta “aferin” dercesine diline dolamıştı.

Uyarlanan Cümle: Hacı Kasap bu sözleri “aferin” dercesine tekrarlıyordu.

287. Cümle: Her buyruğunun yerine getirilmesinden sonra kır sakallı, çirkin, sıksa yüzünü ekşiterek, mavi çukur gözleriyle onu tepeden tırnağa kadar süzer, “Aklında tut, benim tutsağımsın!” der gibi verdiği diyeti hatırlatırdı.

Uyarlanan Cümle: Her emrinden sonra bakışlarıyla, “Aklında tut, benim tutsağımsın!” der gibi verdiği diyeti hatırlatırdı.

288. Cümle: Koca Ali susar, yüreğinin parçalandığını, göğsüne sıcak sıcak bir şeyler yayıldığını, kilitlenen çenelerinin çatırdadığını, şakaklarının attığını duyardı.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali konuşmazdı. Fakat sinirlenirdi.

289. Cümle: Geceleri uyuyamıyor, gündüzleri uğraşırken, mandıraya gidip gelirken, salhanede koyunları yüzerken, müşterilere et keserken, “Ne yapacağım, ne yapacağım?” diye düşünüyor, hiçbir şeye karar veremiyordu.

Uyarlanan Cümle: Geceleri uyuyamaz olmuştu. Çalışırken “Ne yapacağım, ne yapacağım?” diye düşünüyor, karar veremiyordu.

290. Cümle: Dünyada kimseye eyvallah etmeyerek azla yetinip, gururun mutluluğu için yaşamak isterken başına gelen bu bela neydi?

Uyarlanan Cümle: Dünyada kimseye boyun eğmeden çalışıp yaşamak isterken başına gelen bu olay onu çok üzüyordu.

291. Cümle: Kaçmayı namusuna yediremiyordu.

Uyarlanan Cümle: Kaçmayı da kendisine yakıştıramıyordu.

292. Cümle: İşte o zaman gerçekten hırsızlık etmiş olacaktı.

Uyarlanan Cümle: İşte o zaman gerçekten hırsızlık yapmış olacaktı.

293. Cümle: Ama bu herifin ikide bir de yaptığını başa kakmasına dayanmak ölümden pek güç, ölümden pek acı, ölümden pek ağırdı...

Uyarlanan Cümle: Ama bu adamın sürekli kendisine köle gibi davranması zoruna gidiyordu.

294. Cümle: Hacı Kasap'a köle olduğunun tam haftasıydı.

Uyarlanan Cümle: Hacı Kasap'ın kölesi olarak çalışmaya başlayalı tam bir hafta olmuştu.

295. Cümle: Günlerden cumaydı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

296. Cümle: Yine erkenden mandıraya gitmiş, koyunları getirmiş, salhanede yüzmüş, dükkândaki çengellere asmıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

297. Cümle: Tezgâhın solundaki büyük, yağlı siyah taşta satırları biliyor, yine “Ne yapacağım, ne: yapacağım?” diye düşünüyor, dudaklarını ısırıyordu.

Uyarlanan Cümle: Tezgahtaki büyük satırları bileyerek “Ne yapacağım, ne: yapacağım?” diye düşünüyordu.

298. Cümle: Daha efendisi gelmemişti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

299. Cümle: Satırları bitirince büyük bıçakları bilemeye başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

300. Cümle: “Ne yapacağım, ne yapacağım?” diye düşünmeye öyle dalmıştı ki, kasabın geldiğini duymadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

301. Cümle: Ansızın uğursuzun boğuk sesi yüreğini ağzına getirdi:

Uyarlanan Cümle: Aniden gelen Hacı'nın derinden gelen sesi, onu korkutmuştu.

302. Cümle: Ne yapıyorsun be?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

303. Cümle: Döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

304. Cümle: Efendi köşesine oturmuş, çubuğunu tütürüyordu:

Uyarlanan Cümle: Efendi köşesine oturdu ve sigarasını yaktı.

305. Cümle: Bıçakları biliyorum, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

306. Cümle: Hay tembel miskin hay! ... Sabahtan beri ne yaptın?

Uyarlanan Cümle: Seni tembel!... Sabahtan beri ne yaptın?

307. Cümle: Ses çıkarmadı.

Uyarlanan Cümle: Konuşmadı.

308. Cümle: Kapakları çürümüş bu küçük, bu hain, bu yılan gözlere kırpmadan baktı, baktı.

Uyarlanan Cümle: Hacı'nın gözlerine baktı.

309. Cümle: İhtiyar beklemediği bu acı bakışa kızdı.

Uyarlanan Cümle: İhtiyar beklemediği bu bakışa kızdı.

310. Cümle: Sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

311. Cümle: Ne bakıyorsun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

312. Cümle: Koca Ali sesini çıkarmıyor, bir hafta içinde belki beş yıllık hizmetini durup dinlenmeden gördüğü halde onu yine "tembel, miskin" diye kötölemekten sıkılmayan bu kötü insanı ezici bir bakışla süzüyordu.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali konuşmadan, bu kötü adama dikkatlice bakıyordu.

313. Cümle: Yine yüreği parçalanır gibi oluyor, göğsüne sıcak bir şeyler yayılıyor, çeneleri kilitleniyor, şakakları zonkluyordu.

Uyarlanan Cümle: Üzülüyor ve vücuduna engel olamıyordu.

314. Cümle: Bir anda bu titreme durdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

315. Cümle: Koca Ali gözlerini açtı.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali dikkatlice baktı.

316. Cümle: Bir hafta buna nasıl dayanmıştı? Şaşırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

317. Cümle: Hacı Kasap çubuğu yanına bıraktı.

Uyarlanan Cümle: Hacı Kasap sigarasını yanına koydu.

318. Cümle: Hizmetçisinin bu ağır bakışından kurtuluvermiş gibi dırlandı:

Uyarlanan Cümle: Kölesinin bu bakışlarından sıkılmıştı:

319. Cümle: Kolunun diyetini benim verdiğimi unutuyorsun galiba! dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

320. Cümle: Ben olmasaydım şimdi çolak kalacaktın...

Uyarlanan Cümle: Ben olmasaydım şimdi sakat kalacaktın...

321. Cümle: Koca Ali yine karşılık vermedi.

Uyarlanan Cümle: Koca Ali yine cevap vermedi.

322. Cümle: Acı acı gülümsedi.

Uyarlanan Cümle: Sakin görünmeye çalışarak, gülümsedi.

323. Cümle: Kızardı.

Uyarlanan Cümle: Sinirlendi.

324. Cümle: Sonra birden sarardı.

Uyarlanan Cümle: Sonra birden yüzünün rengi değişti.

325. Cümle: Hızla döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

326. Cümle: Bilediği satırların en büyüğünü kaptı.

Uyarlanan Cümle: Bilediği satırlardan en büyüğünü aldı.

327. Cümle: Sıvalı kolunu, yüksek kıyma kütüğünün üstüne koydu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

328. Cümle: Kaldırdı, ağır satırı öyle bir indirdi ki... O anda kopan kolunu tuttu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

329. Cümle: Gördüğü şeyin ürperticiliğinden gözleri dışarı fırlayan Hacı Kasap'ın önüne:

Uyarlanan Cümle: Gördükleri karşısında korkan Hacı Kasap'ın önüne:

330. Cümle: Al bakalım, şu diyetini verdiğin şeyi! diye hızla fırlattı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

331. Cümle: Sonra giysisinin kolsuz kalan yenini sıkı bir düğüm yaptı.

Uyarlanan Cümle: Sonra kıyafetinin kolsuz kalan kısmını bağladı.

332. Cümle: Dükkândan çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

333. Cümle: Onun bir zamanlar geldiği yer gibi, şimdi gittiği yeri de, kentte kimse öğrenemedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

3.2.2. “Diyet” Hikayesi İçin Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Sadır	Mescit	Kılıç	Kasap	Vezir

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Köle	Kol	Diyet	Efendi	Tezgah
------	-----	-------	--------	--------

1. _____ birçok meyve ve sebze vardı.

2. Kolunun _____ ben verdim. Yoksa sakat kalacaktın.

3. Onu _____ olarak görür.

4. Para kazanmak için bütün gün _____ gibi çalışıyordu.

5. Top oynarken _____ kırdı.

3.3. BAŞINI VERMEYEN ŞEHİT” HİKAYESİ

3.3.1. “Başını Vermeyen Şehit” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine

Uyarlanması

1.Cümle: Yarın arifeydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

2.Cümle: Öbür günkü bayram için hazırlanan beyaz kurbanlar, küçük Grişgal palankasının etrafında otuyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Bayram günü için hazırlanan kurbanlıklar, küçük Grişgal kalesinin etrafında otuyorlardı.

3. Cümle: Karşıda... Yarım mil ötede Toygun Paşa'nın son kuşatmasından çılgın kışın hiddeti sayesinde kurtulan Zigevar Kalesi, sönmüş bir yanardağ gibi, simsiyah duruyordu.

Uyarlanan Cümle: Toygun Paşa'nın kuşatamadığı Zigevar Kalesi karşıda duruyordu.

4. Cümle: Hava bozuktı.

Uyarlanan Cümle: Hava kötüydü.

5. Cümle: Ufku, küflü demir renginde, ağır bulut yığınları eziyor, sürü sürü geçen kargalar tam hisarın üstünden uçarken sanki gizli bir kara haber götürüyorlarmış gibi, acı acı bağıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Küflü demir rengindeki yağmur bulutları gökyüzünde toplanıyordu.

Karga sürüleri ise kötü bir haber getirircesine bağıyorlardı.

6. Cümle: Palanka kapısının sağındaki beden siperinde sahipsiz bir gölge kadar sakin duran Kuru Kadı yavaşça kımıldadı; ikindiden beri rutubetli rüzgârın altında düşünüyor, uzakta, belirsiz sisler içinde süzülen kurşuni kulelere bakıyordu.

Uyarlanan Cümle: Küçük kalenin kapısında duran Kuru Kadı yavaşça hareket etti. İkindiden beri esen rüzgarda düşünüyor ve uzaktaki kulelere bakıyordu.

7. Cümle: Bunların hepsi Türklerin elindeydi.

Uyarlanan Cümle: Buraların hakimiyeti Türklerin elindeydi.

8. Cümle: Yalnız şu Zigevar... Yıkılmaz bir ölüm seddi halinde “Kızıl Elma” yolunu kapatıyordu.

Uyarlanan Cümle: Sadece Zigevar Kalesi hakimiyet altına alınamıyordu.

9. Cümle: Sanki bu uğursuz kargalar hep onun mazgallarından taşıyor, anlaşılmaz bir lisanın çirkin küfürlerine benzeyen sesleriyle her tarafı gürültüye boğuyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Gökyüzündeki kargalar sanki bu kaleden uçuyorlar ve çirkin sesleriyle her tarafı gürültüye boğuyorlardı.

10. Cümle: Kuru Kadı içini çekti.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı üzüldü.

11. Cümle: Sonra “Ah...” dedi. İncecik, sinirli boynunun üstünde bir taş topuz gibi duran çıkık alınlı iri kafasını salladı.

Uyarlanan Cümle: Sonra “Ah...” diyerek kafasını salladı.

12. Cümle: Yeşil sarığını arkaya itti. Islak gözlerini ovuşturdu.

Uyarlanan Cümle: Yeşil sarığını arkaya alarak, ıslak gözlerini kaşıdı.

13. Cümle: Şimdiye kadar, asker olmadığı halde, her muharebeye girmişti. Birkaç bin yeniçeriyle dört beş topu olsa... bir gece içinde şu kaleyi alıvermek işten bile değildi.

Uyarlanan Cümle: Asker olmadığı halde her savaşa katılmıştı. Asker ve silaha sahip olsa şu kaleyi ele geçirebilecekti.

14. Cümle: Şimdi vakıa müstakildi.

Uyarlanan Cümle: Tek başınaydı.

15. Cümle: Ne isterse yapabilirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

16. Cümle: Palankanın kumandanı Ahmet Bey öteki boy beyleriyle beraber Toygun Paşa ordusuna katılıp Kapuşvar fethine gitmiş...

Uyarlanan Cümle: Palankanın komutanı Ahmet Bey diğer komutanlarla birlikte Toygun Paşa'nın ordusuna katılmış ve Kapuşvar'a savaşmaya gitmişti.

17. Cümle: Kapuşvar'dan sonra Zigetvar'ı saran ordu kışın aman vermez zoruyla, zaptı yarı bırakarak Budin'e dönünce, o da askerleriyle tekrar palankasına gelmemiş, Toygun Paşa'nın yanında kalmıştı.

Uyarlanan Cümle: Kapuşvar'dan sonra Zigetvar'a savaşmak için gelen ordu kış şartları dolayısıyla, savaşı yarıda bırakarak Budin'e dönmüştü. O da askerleriyle palankasına dönmemiş, Toygun Paşa'nın yanında kalmıştı.

18. Cümle: Bugün Grijgal'den altı mil uzaktaydı.

Uyarlanan Cümle: Grijgal'dan altı kilometre uzaklıktaydı.

19. Cümle: Palankaya yalnız Kuru Kadı karışıyordu; esmer, zayıf yüzünü buruşturdu: “Palanka... amma topu tüfeği kaç kişi?” dedi.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı palankayı yönetiyordu. Sonra yüzünü asarak “Palanka... amma topu tüfeği kaç kişi?” dedi.

20. Cümle: Bütün genç savaşıları Ahmet Bey beraberinde götürmüştü.

Uyarlanan Cümle: Bütün genç askerler Ahmet Bey ile birlikte gitmişti.

21. Cümle: Hisardakiler zayıflardan, bekçilerden, hastalardan, ihtiyar sipahilerden ibaretti.

Uyarlanan Cümle: Hisardakiler zayıflardan, bekçilerden, hastalardan, ihtiyar askerlerden oluşuyordu.

22. Cümle: Hepsi yüz on üç kişiydi!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

23. Cümle: Düşman, galiba öteki palankalardan çekiniyordu: Yoksa burasını bırakmaz, mutlaka almaya kalkardı.

Uyarlanan Cümle: Düşman diğer palankalardan korkuyordu. Yoksa burayı da ele geçirmek için savaşırdı.

24. Cümle: Biraz eğildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

25. Cümle: İnce yosunlu, soğuk sipere dirseklerini dayadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

26. Cümle: Aşağıya baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

27. Cümle: İki üç asker beyaz koyunların arasında dolaşıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

28. Cümle: Bir tanesi karşısına geçtiği iri bir koçu, başına dokunarak kızdırıyordu, tos vuruyordu

Uyarlanan Cümle: Bir tanesi karşısına aldığı koçu başına dokunarak kızdırıyordu.

29. Cümle: Öbürleri, elleri silahlarında, bu oyunu seyre diyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Diğerleri, elleri silahlarında bu oyunu seyrediyorlardı.

30. Cümle: Bağırды: Oynamayın şu hayvanla...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

31. Cümle: Askerler, başlarını tepelerden gelen sese doğru kaldırdılar.

Uyarlanan Cümle: Askerler, tepelerden gelen bu sese baktılar.

32. Cümle: Kuru Kadı’dan hepsi çekinirlerdi.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı'dan hepsi korkardı.

33. Cümle: Gayet sert, gayet titiz, gayet sinirli bir adamdı. Adeta deli gibi bir şeydi.

Uyarlanan Cümle: Sert ve sinirli, deli gibi bir adamdı.

34. Cümle: Sabahtan akşama kadar namaz kılar, zikreder, geceleri hiç uyumazdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

35. Cümle: Daha yatıp uyuduğunu kalede gören yoktu.

Uyarlanan Cümle: Yatıp uyuduğunu kalede gören olmamıştı.

36. Cümle: Vali Ahmet Bey ona “bizim yarasa” derdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

37. Cümle: Zavallının sabahı bekleme denilen hastalığını kerametine de yoranlar vardı.

Uyarlanan Cümle: Zavallının sabahı bekleme denilen hastalığını yetenek olarak görenlerde vardı.

38. Cümle: Tekrar bağırdı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

39. Cümle: Haydi, artık akşam oluyor, içeri alın onları.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

40. Cümle: Askerler koyunları toplamağa başladılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

41. Cümle: Kuru Kadı'nın dirsekleri acıdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

42. Cümle: Doğruldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

43. Cümle: Tekrar Zigetvar'a baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

44. Cümle: Üst tarafındaki göl, kirli bakır bir levha gibi yeri kaplıyordu.

Uyarlanan Cümle: Üst taraftaki göl kirli bir görünümdeydi.

45. Cümle: Kargalar, havaya boşaltılmış bir çuval canlı kömür ellemeleri gibi karmakarışık geçiyorlar, sükûtu parçalayan keskin, sivri sesleriyle gaklıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Kargalar gökyüzünde uçuyorlar ve yüksek sesleriyle bağııyorlardı.

46. Cümle: Kalbinde ağır bir elem duydu.

Uyarlanan Cümle: Kalbinde ağır bir acı hissetti.

47. Cümle: “Hayırdır inşallah” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

48. Cümle: Canı o kadar sıkılıyordu ki...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

49. Cümle: Elleri arkasında, başı önüne eğik, bastığı siyah kaplama taşlarına görmez bir dikkatle bakarak yavaş yavaş yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

50. Cümle: Derin bir karanlık kuyusunu andıran merdivenin dar basamaklarında kayboldu.

Uyarlanan Cümle: Derin bir kuyuya benzeyen merdivenin dar basamaklarında kayboldu.

51. Cümle: Arife sabahı, herkes uyurken, o, her vakitki gibi yine uyanıktı!

Uyarlanan Cümle: Arife sabahı, herkes uyurken, o her zamanki gibi yine uyanıktı.

52. Cümle: Mescit odasının önündeki taş yalakta, iki büklüm, abdestini tazeliyordu.

Uyarlanan Cümle: Mescidin önündeki suyla abdestini aldı.

53. Cümle: Giden gece, daha gölgeden eteklerini toplayamamıştı.

Uyarlanan Cümle: Daha hava tam aydınlanmamıştı.

54. Cümle: Bahçeye çıkan kapı kemerinde asılı kandil, sönük ışığıyla, duvarları titretiyordu.

Uyarlanan Cümle: Bahçedeki ışık sönmek üzereydi.

55. Cümle: Hey, Çavuşbaşı... Hey! ...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

56. Cümle: Elindeki ibriği bıraktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

57. Cümle: Kulak kabarttı.

Uyarlanan Cümle: Dinlemeye başladı.

58. Cümle: Bu, kuledeki nöbetçinin sesiydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

59. Cümle: Kolları sıvalı, ayakları çıplak, başında takke, hemen yukarı koştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

60. Cümle: Merdivende çavuşa rast geldi.

Uyarlanan Cümle: Merdivende çavuşla karşılaştı.

61. Cümle: Onu itti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

62. Cümle: Yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

63. Cümle: Nöbetçinin yanına atıldı:

Uyarlanan Cümle: Nöbetçinin yanına gitti:

64. Cümle: Ne var?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

65. Cümle: Kaleden düşman çıkıyor.

Uyarlanan Cümle: Düşman kaleden çıkıyordu.

66. Cümle: Erguvani bir esmerlik içinde siyah bir kaya gibi duran Zigetvar'a baktı.

Uyarlanan Cümle: Zigetvar Kalesi'ne baktı.

67. Cümle: Bu kayadan yine koyu, uzun bir karartı süzülüyor, palankaya doğru akıyordu.

Uyarlanan Cümle: Düşman kaleden palankaya doğru ilerliyordu.

68. Cümle: Bize geliyorlar... dedi. Çavuşa döndü:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

69. Cümle: Haydi, gazileri uyandır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

70. Cümle: Kurban bayramını bu günden yapacağız.

Uyarlanan Cümle: Kurban bayramını bu günden kutlayacağız.

71. Cümle: Koş.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

72. Cümle: Bana da çabuk topçuyu gönder.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

73. Cümle: Çavuş, bir eliyle bakır tolgasını tutarak, koştu.

Uyarlanan Cümle: Çavuş koştu.

74. Cümle: Merdivene daldı.

Uyarlanan Cümle: Merdivene çıktı.

75. Cümle: Kuru Kadı, uzakta, kara yerin üstün de daha kara bir leke gibi yavaş yavaş ilerleyen düşman alayına dikkatle baktı.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı yavaşça ilerleyen düşmana baktı.

76. Cümle: Gözlerini küçülttü, büyüttü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

77. Cümle: Önlerinde birkaç top da sürüklüyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Önlerinde birkaç topta vardı.

78. Cümle: Binden fazla idiler.

Uyarlanan Cümle: Sayıları binden fazlaydı.

79. Cümle: Hâlbuki hisardaki gaziler?

Uyarlanan Cümle: Oysaki hisardaki gaziler?

80. Cümle: Kendisiyle beraber yüz on dört kişi... “Ama yine haklarından geliriz!” dedi.

Uyarlanan Cümle: Kendisiyle beraber yüz on dört kişi... “Ama yine de kazanırız!” dedi.

81. Cümle: Uyanan, yukarı koşuyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

82. Cümle: Hisar kapısının iyice bağlanmasını emretti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

83. Cümle: Sarığını, cübbesini, kılıcını, tüfeğini getirtti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

84. Cümle: İhtiyar topçu gelince, ona da, hemen ‘haber toplarını’ atmasını söyledi.

Uyarlanan Cümle: Sarığını, cübbesini, kılıcını, tüfeğini getirtti.

85. Cümle: Bu bir adetti.

Uyarlanan Cümle: Bu bir savaş geleneği idi.

86. Cümle: Taarruza uğrayan bir palanka hemen “İşaret topu” atarak etrafındaki kuleleri imdadına çağırırdı.

Uyarlanan Cümle: Baskına uğrayan bir palanka hemen “İşaret topu” atarak etrafındaki kuleleri yardıma çağırırdı.

87. Cümle: Biraz sonra düşman hisarın önünde, harp düzenine girmiş bulunuyordu.

Uyarlanan Cümle: Biraz sonra düşman hisarın önünde, savaş düzenine girmişti.

88. Cümle: Zaplar başsız, gür ejderha yavruları gibi siyah ağızlarını bedenlere çevirmişti.

Uyarlanan Cümle: Düşmanın sadece bedenleri görünüyordu.

89. Cümle: Size teklifimiz var. Türkçe bağırıyorlar:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

90. Cümle: Elçimizi içeri alır mısınız? Kuru Kadı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

91. Cümle: Alırız.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

92. Cümle: Gönderin, gelsin! Cevabını verdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

93. Cümle: Bedenler kalkanlı, tüfekli, oklu gazilerle dolmuştu.

Uyarlanan Cümle: Surlar silahlı gazilerle doluydu.

94. Cümle: Palankanın ruhu, neşesi, keyfi olan iki arkadaş, bu esnada tuhaf tuhaf laflar söyleyip yine herkesi güldürüyordu.

Uyarlanan Cümle: Palankayı güldüren iki arkadaş bu durumda bile komik sözler söyleyerek herkesi güldürüyordu.

95. Cümle: Bunların ikisine de “deli” derlerdi: Deli Mehmet, Deli Hüsrev...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

96. Cümle: Serhatın muharebelerinde, hayale sığmayacak yararlılıklarıyla masal kahramanları gibi inanılmaz bir şöhret kazanan bu iki deli, hiçbir nizamla hiçbir kayda, hiçbir disipline girmeyen, dünya şerefinde gözleri olmayan Anadolu dervişlerindendi.

Uyarlanan Cümle: Savaşlar ün kazanan bu iki deli, hiçbir kurala uymaz, disiplinsiz, dünya malında gözü olmayan Anadolu dervişlerindendi.

97. Cümle: Her zaferden sonra kumandanlar onlara rütbe, hil’at, murassa kılıç gibi şeyler vermeye kalkınca gülerler: “İstemeyiz, fani vücuda kefen gerektir.”

Uyarlanan Cümle: Her başarıdan sonra komutanlar onlara madalya vermek isterler.

Onlar ise gülerek “İstemeyiz, fani vücuda kefen gerektir.”

98. Cümle: Hil’at nadanları sevindirir...” derler, hak uğrunda gayretlerine ücret, mükâfat, övgü kabul etmezlerdi

Uyarlanan Cümle: “Kıyafet görgüsüzleri sevindirir...” derler, Allah uğrunda savaşanlar ödül istemez derlerdi.

99. Cümle: Harp onların bayramıydı.

Uyarlanan Cümle: Savaş onların bayramıydı.

100. Cümle: Tüfekler, oklar, atılmağa; toplar gürlemeğe; kılıçlar, kalkanlar şakırdamağa başladı mı, hemen coşarlar, kendilerinden geçerler; naralar savunarak

düşman saflarına saldırırlar, alevi gözlerle takip edilemeyen birer canlı yıldırım olup tutuşurlardı.

Uyarlanan Cümle: Silah gördüklerinde mutlu olurlar, bağırarak bir yıldırım gibi düşmana saldırırlardı.

101. Cümle: Kuru Kadı, onların herkesi güldüren münakaşalarını, saçma sapan sözlerini gülümseyerek dinlerken, elçiyi yanına getirdi, iki deli de sustu.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı onların komik sözlerini dinlerken, elçiyi yanına çağırınca, ikisi de sustu.

102. Cümle: Herkes kulak kesildi.

Uyarlanan Cümle: Herkes dinlemeye başladı.

103. Cümle: Bu elçi Türkçe biliyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

104. Cümle: Küstahça tekliflerini söyledi.

Uyarlanan Cümle: Saygısızca isteklerini söyledi.

105. Cümle: Palankayı saran Zigetvar kumandanı Kıraçin'di.

Uyarlanan Cümle: Palankayı ele geçirmek isteyen Zigetvar komutanı Kıraçin'di.

106. Cümle: Yanında iki bine yakın savaşçısı vardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

107. Cümle: Grişgal'ın "Vire ile verilmesini istiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

108. Cümle: Ateşe, nura, haça, İncil'e, Zebur'a yemin ediyor; çıkıp giderlerken muhafızlara hiçbir ziyanı dokunmayacağına dair söz veriyordu.

Uyarlanan Cümle: Kaleyi teslim aldıktan sonra kimseye zarar vermeyeceğine yemin ediyordu.

109. Cümle: Kuru Kadı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

110. Cümle: Pekâlâ! Haydi git.

Uyarlanan Cümle: Tamam! Haydi git.

111. Cümle: Biz aramızda anlaşalım, kararımızı size öğleden sonra bildiririz! diye elçiyi aşağı gönderip kapıdan attırdı.

Uyarlanan Cümle: Biz aramızda konuşup, karar verelim! Diye elçiyi gönderdi.

112. Cümle: Sonra etrafındakilere döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

113. Cümle: Şöyle bir göz gezdirdi.

Uyarlanan Cümle: Şöyle bir baktı.

114. Cümle: Sırtının hafif kamburu içeri çekildi:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

115. Cümle: İşittiniz ya, gaziler! dedi, Kıracın haini bizim yüz on kişiden ibaret olduğumuzu anlamış... üzerimize iki bin kişi ile geldi.

Uyarlanan Cümle: Duydunuz ya, gaziler! dedi. Kıracın bizim yüz on kişi olduğumuzu anlamış ve bize iki bin kişi ile savaşmaya gelmiş.

116. Cümle: Teklif ettiği “Vire”yi kabul etmek isteyenler varsa ellerini kaldırsın!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

117. Cümle: Kimsenin eli kalkmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

118. Cümle: Öyleyse hazır olalım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

119. Cümle: Haydi...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

120. Cümle: Bir gürültüdür koptu; - Hazırız/ Hepimiz, hepimiz/ Kılıçlarımız, kalkanlarımız yağlı/ Oklarımız bağlı/ Yatağanlarımız keskin/ Bugün nusret bizim/ Amin, amin... Kuru Kadı, “Ey âlemlerin rabbi” diye ellerini kaldırdı.

Uyarlanan Cümle: “Hepsi silahlarımızla hazırız” diye bağırdı. Kuru Kadı, “Ey âlemlerin rabbi” diye ellerini kaldırdı.

121. Cümle: Bir duaya başlayacaktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

122. Cümle: Deli Mehmet yalın kılıç karşısına dikildi. Palabıyık, gök gözlü, geniş beyaz çehresi, yeni doğmuş bir ay gibi parlıyordu:

Uyarlanan Cümle: Deli Mehmet parlayan yüzü ve elinde kılıcıyla karşına geçti.

123. Cümle: Duayı bırak, efendi dedi, gaza duadan faziletlidir.

Uyarlanan Cümle: Duayı bırak, efendi dedi, savaş duadan üstündür.

124. Cümle: Gel... Lütfet.

Uyarlanan Cümle: Gel...Yardım et!

125. Cümle: Bize şu kapıyı aç.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

126. Cümle: Kalbindeki korkuyu at.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

127. Cümle: İşte hepimiz hazırız.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

128. Cümle: Şu ayağımıza gelen gaza fırsatını kaçırmayalım.

Uyarlanan Cümle: Şu savaş fırsatını kaçırmayalım.

129. Cümle: Kuru Kadı'nın elleri aşağı düştü.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı ellerini aşağıya indirdi.

130. Cümle: Deli Hüsrev de arkadaşının yanına sokulmuştu.

Uyarlanan Cümle: Deli Hüsrev de arkadaşının yanına oturmuştu.

131. Cümle: Bütün gaziler bu iki delinin arkasına üşüştü.

Uyarlanan Cümle: Bütün gaziler bu iki delinin arkasında toplandı.

132. Cümle: Sanki hepsi bir anda deli oldular... bir ağızdan.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

133. Cümle: Aç bize kapıyı, aç... diye bağırmaya başladılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

134. Cümle: Kuru Kadı'nın iri patlak gözleri yaşardı.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı ağlar gibi oldu.

135. Cümle: Yüzü sapsarı oldu.

Uyarlanan Cümle: Yüzünün rengi değişti.

136. Cümle: Uzun siyah sakalı kıınıldadı.

Uyarlanan Cümle: Uzun siyah sakalı hareket etti.

137. Cümle: İki deliyi bile titreten, bütün gazilerin saçlarını ürperten ilahi bir ağıt ahengi kadar etkili sesiyle haykırdı.

Uyarlanan Cümle: Herkesi etkileyen sesiyle bağırdı.

138. Cümle: Meydan erleri! Ey mertler! Padişahımız Süleyman Gazi aşkına şu sözümü dinleyin.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

139. Cümle: Benim muradım sizi gazadan engellemek değildir.

Uyarlanan Cümle: Benim isteğim sizin savaşmanızı engellemek değildir.

140. Cümle: Bugün can, baş feda olsun...

Uyarlanan Cümle: Bugün canımız feda olsun...

141. Cümle: Özellikle yarın kurban bayramı...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

142. Cümle: Fakat bakınız maksadım ne?

Uyarlanan Cümle: Fakat amacım ne?

143. Cümle: Bugün cuma... hem de arife.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

144. Cümle: Bugün hacılarımız Arafat'ta, diğer müminler camilerde bizim gibi gazilerin zaferi için dua etmekte... Bunda şüphesi olan var mı?

Uyarlanan Cümle: Bugün bütün herkes bizim gibi gazilerin zaferi için dua ediyorlar. Bundan şüphesi olan var mı?

145. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

146. Cümle: Hayır, asla...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

147. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

148. Cümle: O halde münasip olan budur ki, biz de namazlarımızı eda edelim.

Uyarlanan Cümle: O zaman bizde namazlarımızı kılalım.

149. Cümle: Gözlerimizin yaşını dökelim.

Uyarlanan Cümle: Ağlayalım.

150. Cümle: Dua edelim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

151. Cümle: Birbirimizle helalleşelim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

152. Cümle: Sonra gazaya girişelim.

Uyarlanan Cümle: Sonra savaşalım.

153. Cümle: Kalanlarımız gazi, ölenlerimiz şehit olsun! Dünyada iyi nam ile anılalım

Uyarlanan Cümle: Yaşayanlar gazi, ölenler şehit olsun! Dünyada iyi anılalım.

154. Cümle: Ahirette peygamberimizin âlemi dibinde toplanalım... Ne dersiniz?

Uyarlanan Cümle: Ölünce peygamberimizin yanında toplanalım... Ne dersiniz?

155. Cümle: Hay hay!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

156. Cümle: Uygun...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

157. Cümle: Pekâlâ! Gazilerin hepsi buna razı oldu.

Uyarlanan Cümle: Tamam! Gazilerimizin hepsi bunu kabul etti.

158. Cümle: Öğleye kadar durdular.

Uyarlanan Cümle: Öğleye kadar bekleyelim.

159. Cümle: Abdest aldılar, namaz kıldılar, tekbir çektiler, helalleştiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

160. Cümle: Kırâçin'in askeri, sardıkları palankadan yükselen derin uğultuyu hep teklif ettikleri "Vire" münakaşasının gürültüsü sanıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Kırâçin'in askeri palankadan gelen gürültüyü "Vire" hakkında yapılan konuşmalar sanıyorlardı.

161. Cümle: Ansızın, uzaktaki Türk kulelerinden atılan "işaret topları" işitildi.

Uyarlanan Cümle: Aniden, uzaktaki Türk kulelerinden atılan "işaret topları" duyuldu.

162. Cümle: Bu, "Biz, dörtlüye geliyoruz" demekti.

Uyarlanan Cümle: Bu, "Biz hemen geliyoruz" demekti.

163. Cümle: Kuru Kadı eliyle hisarın kapısını açtı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

164. Cümle: Grijgal gazileri "Allah, Allah" naralarıyla müthiş bir taşkın deniz gibi fişkırdılar.

Uyarlanan Cümle: Grijgal gazileri "Allah, Allah" diye bağırarak saldırmaya başladılar.

165. Cümle: İki koldan hücum olunuyordu.

Uyarlanan Cümle: İki koldan saldırıyorlardı.

166. Cümle: Kollardan birisine Deli Hüsrev, birisine Deli Mehmet baş olmuştu.

Uyarlanan Cümle: Kollardan birisini Deli Hüsrev, birisini Deli Mehmet yönetiyordu.

167. Cümle: Ovada, Grijgal'e gelen yollardan bir toz dumanıdır kalkıyordu.

Uyarlanan Cümle: Ovada, Grijgal'e gelen yollar tozdan görünmüyordu.

168. Cümle: Nice bin atlı imdada koşuyor sanılırdı.

Uyarlanan Cümle: Binlerce atlı yardım için geliyorlardı.

169. Cümle: Düşman, bu hali görünce şaşırıldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

170. Cümle: İki ateş arasında kaldığını anladı.

Uyarlanan Cümle: İki saldırının arasında kaldığını anladı.

171. Cümle: Hâlbuki toz duman içinde yaklaşan ancak beş on gaziydi. ...Bozgun başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

172. Cümle: Deli Mehmet'le Deli Hüsrev'in takımları düşmanı kaçırmamak için iyice sarıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

173. Cümle: Kara Kadı cübbesini atmış.

Uyarlanan Cümle: Kara Kadı cübbesini çıkarmıştı.

174. Cümle: Elindeki kılıç, cesaretlendirdiği gazileri arkasından yürüyordu.

Uyarlanan Cümle: Elinde kılıç ile cesaretli gazilerin arkasından yürüyordu.

175. Cümle: Deli Hüsrev, bir sarhoş gibi Kıracın'ın alayına dalmış kesiyor, kesiyor... inanılmaz bir çabuklukla kaçanlara yetişiyor, ikiye biçiyordu.

Uyarlanan Cümle: Deli Hüsrev elinde kılıcıyla, Kıracın'ın askerlerine saldırıyordu.

176. Cümle: Kuru Kadı'nın gözleri Deli Mehmet'i aradı.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı Deli Mehmet'in nerede olduğuna bakıyordu.

177. Cümle: Bakındı, bakındı.

Uyarlanan Cümle: Baktı, baktı.

178. Cümle: Göremedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

179. Cümle: Acaba o muydu?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

180. Cümle: Yüreği ağzına geldi.

Uyarlanan Cümle: Korktu.

181. Cümle: Düşman safına karışıp kaynaşan kolun arkasında iri bir vücut yere uzanmıştı...

Uyarlanan Cümle: Düşman askerlerin arkasında yatan büyük biri vardı...

182. Cümle: Elli altmış adım kadar kendisinden uzaktı...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

183. Cümle: Siyah, yüksek atlı bir şövalye, uzun bir kargıyı bu uzanmış vücuda saplıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

184. Cümle: Durmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

185. Cümle: İlerledi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

186. Cümle: Koşarken ayağı bir taşa takıldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

187. Cümle: Yuvarlanıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

188. Cümle: Kılıcı ile fırladı.

Uyarlanan Cümle: Kılıcı ile birlikte düştü.

189. Cümle: Hemen toplandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

190. Cümle: Kalktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

191. Cümle: Düşen kılıcını aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

192. Cümle: Doğruldu.

Uyarlanan Cümle: Ayağa kalktı.

193. Cümle: Koşacağı tarafa baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

194. Cümle: Şövalye atından inmiş, kargıladığı şehidin başını teninden ayırmıştı.

Uyarlanan Cümle: Şövalye atından inmiş, öldürdüğü şehidin başını bedeninden ayırmıştı.

195. Cümle: Bu anda, bu kestiği baş elinde, yine siyah bir şeytan gibi şahlanan atına sıçradı.

Uyarlanan Cümle: Kestiği baş ile birlikte şahlanan atına bindi.

196. Cümle: Kaçacaktı...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

197. Cümle: Kuru Kadı, bütün kuvvetiyle ona yetişmek için koşarken, baktı ki sol ilerisin de Deli Hüsrev kalkanını sallayarak, avazı çıktığı kadar bağıyor,

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı, şövalyeyi yakalamak için koşarken, Deli Hüsrev'in bağırdığını duydu.

198. Cümle: Mehmet, Mehmet! ... Canını verdin! ... Başını verme Mehmet!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

199. Cümle: Bu nara o kadar müthiş, o kadar tesirli, o kadar yanıktı ki...

Uyarlanan Cümle: Öyle kuvvetli bağıırıyordu ki...

200. Cümle: Kuru Kadı: "Vah Deli Mehmet'miş!" diye olduğu yerde dikildi kaldı.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı: "Vah Deli Mehmet'miş!" diye olduğu yerde kaldı.

201. Cümle: Durur durmaz, o an, kırk adım kadar yaklaştığı kesik başlı şehidin yerden fırladığını gördü.

Uyarlanan Cümle: Durur durmaz, o an, kırk adım kadar yaklaştığı kesik başlı şehidin yerden kalktığını gördü.

202. Cümle: Nefesi tutuldu.

Uyarlanan Cümle: Nefes alamadı.

203. Cümle: Şaşırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

204. Cümle: Bu başsız vücut uçar gibi koşuyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

205. Cümle: Kendi kellesini götüren zırhlı şövalyeye yetişti.

Uyarlanan Cümle: Kendi kellesini götüren zırhlı şövalyeyi yakaladı.

206. Cümle: Eliyle öyle bir vuruş vurdu ki...

Uyarlanan Cümle: Eliyle öyle bir vurdu ki...

207. Cümle: Lanetli hemen yüksek atından tepesi üstü yuvarlandı.

Uyarlanan Cümle: Lanetli hemen yüksek atından yuvarlandı.

208. Cümle: Götürmek istediği baş elinden yere düştü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

209. Cümle: Deli Mehmet'in başsız vücudu canlıymış gibi eğildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

210. Cümle: Yerden kendi kesik başını aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

211. Cümle: Hemen oracığa yorgun bir kahraman gibi, uzanıverdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

212. Cümle: Bunu Kuru Kadı'dan başka kimse görmemişti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

213. Cümle: Herkes kaçan düşmanı kovalıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

214. Cümle: Yalnız Deli Hüsrev,

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

215. Cümle: Yüzün ak olsun, ey yiğit! diye bağırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

216. Cümle: Sonra Kuru Kadı'ya doğru koşarak sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

217. Cümle: Nasıl, gördün mü bu civanı?

Uyarlanan Cümle: Nasıl, gördün mü bu yiğidi?

218. Cümle: Görmedin mi? Kuru kadı sesini çıkaramadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

219. Cümle: Gördüğü harika onu dondurmuydu.

Uyarlanan Cümle: Gördüğü karşısında şaşırmıştı.

220. Cümle: Olduğu yerde öyle dimdik kaldı.

Uyarlanan Cümle: Öylece kaldı.

221. Cümle: Sanki ölmüştü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

222. Cümle: Deli Hüsrev, onu hızla sarstı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

223. Cümle: Ne durursun be can! Ne olsun, haydi gazaya.

Uyarlanan Cümle: Ne durursun be can! Ne olsun, haydi savaşa.

224. Cümle: Düşman kaçıyor...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

225. Cümle: Deli Hüsrev'in kalkması Kuru Kadı'yı baştan can verdi, "Allah Allah" diyerek ileri atıldı.

Uyarlanan Cümle: Deli Hüsrev'in kalkması Kuru Kadı'yı canlandırdı, "Allah Allah" diyerek koştu.

226. Cümle: Mücahitlere karıştı.

Uyarlanan Cümle: Savaşçılara karıştı.

227. Cümle: Cenk akşama kadar sürdü.

Uyarlanan Cümle: Savaş akşama kadar devam etti.

228. Cümle: Er meydanının kanlı yüzüne “gece siyah saçlarını” dağıtırken çağırıcının;

Uyarlanan Cümle: Savaş meydanının kanlı yüzü dağılırken, çağırıcının;

229. Cümle: Gaziler hisara! Sesi duyuldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

230. Cümle: Dönen gaziler içinde kılıcından kanlar damlayan Kuru Kadı, birkaç sipahi ile dışarda kaldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

231. Cümle: Yaralıları taşıttı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

232. Cümle: Şehit olanları saydırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

233. Cümle: Bunlar tam on dokuz kahramandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

234. Cümle: Düşman altmış dört ceset bırakmış, diğer ölülerinin hepsini kaçırmıştı.

Uyarlanan Cümle: Düşman altmış dört ceset bırakmış, diğer ölülerinin hepsini götürmüştü.

235. Cümle: Kuru Kadı sabahtan beri yemek yememiş, su içmemiş, durup dinlenmemişti...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

236. Cümle: Toplattığı şehitleri hisarın önündeki meydana yığdırdı.

Uyarlanan Cümle: Toplattığı şehitleri hisarın önündeki meydana getirtti.

237. Cümle: Şehit Deli Mehmet’in cesedini kendi buldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

238. Cümle: Kesik başı koltuğunda, uyur gibi, sakın yatıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur

239. Cümle: Olduğu yerde gömdürdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur

240. Cümle: Sonra yanındakileri savdı.

Uyarlanan Cümle: Sonra yanındakileri gönderdi.

241. Cümle: Bu taze mezarın başına çöktü.

Uyarlanan Cümle: Bu taze mezarın başına oturdu.

242. Cümle: Ezberden “Yasin” okumağa başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

243. Cümle: Dışarlarda kimse yoktu, yalnız uzakta palanka kapısındaki nöbetçi dolaşıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

244. Cümle: Kuru Kadı okurken, önündeki mezarın birden yeşil yeşil nurlarla tutuştuğunu gördü.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı okurken, önündeki mezarın birden nurla dolduğunu gördü.

245. Cümle: Sesi kısıldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

246. Cümle: Dudaklarını oynatamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

247. Cümle: Çeneleri kitlendi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

248. Cümle: Bu yeşil nurun içinde Deli Mehmet’in kanlı boynuna sarılmış beyaz kanatlı bir melaïke, hem onu nurdan elleriyle okşuyor, hem açık alnını öpüyordu.

Uyarlanan Cümle: Bu nurun içinde Deli Mehmet’in kanlı boynuna sarılmış beyaz kanatlı bir melek, onu nurdan elleriyle okşuyor ve alnını öpüyordu.

249. Cümle: Bu sıcak, bu yeşil nur büyüdü, taşıtı, bütün âlem bu nurun içinde kaldı. Kuru Kadı’nın gözleri kamaştı.

Uyarlanan Cümle: Bu nur Kuru Kadı’nın gözlerini kamaştırdı.

250. Cümle: Ruhu yandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

251. Cümle: Kendinden geçti.

Uyarlanan Cümle: Daldı.

252. Cümle: Onu, daha ilk defa böyle derin bir uykuya dalmış gören yoldaşları zorla kaldırdılar.

Uyarlanan Cümle: Onu ilk defa böyle gören arkadaşları zorla kaldırdılar.

253. Cümle: Koltuklarına girdiler: Haydi, kapı kapanacak dediler, içeri gir.
Uyarlanan Cümle: Kollarından kaldırarak: Haydi, kapı kapanacak dediler, içeri gir.
254. Cümle: Kuru Kadı'nın dili tutulmuştu.
Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı konuşamıyordu.
255. Cümle: Cevap veremedi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
256. Cümle: Sarhoş gibi sallana sallana hisara girdi.
Uyarlanan Cümle: Sallana sallana hisara girdi.
257. Cümle: Hâlâ titriyordu.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
258. Cümle: Palankanın içinde Deli Hüsrev'in menzilinden geçerken durdu.
Uyarlanan Cümle: Palankanın içinde Deli Hüsrev'in yerinden geçerken durdu.
259. Cümle: Kulak verdi; ağlıyor mu, inliyor mu diye...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
260. Cümle: Hayır, Deli şıkır şıkır atını kaşağılıyor, keyifli bir Türkü söylüyordu.
Uyarlanan Cümle: Hayır, Deli atını tarıyor, keyifli bir türkü söylüyordu.
261. Cümle: Seslendi: Hüsrev, - Efendim? Kapı açıldı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
262. Cümle: Kaşağı elinde, kolları, paçaları sıvalı, başı kabak Deli Hüsrev... daha Kuru Kadı bir şey sormadan,
Uyarlanan Cümle: Kaşağı elinde bir şekilde Deli Hüsrev... daha Kuru Kadı bir şey sormadan,
263. Cümle: Gördün mü Deli Mehmet'in zevkini? dedi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
264. Cümle: Siz de benim gibi buradan gördünüz mü?
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
265. Cümle: Gözlüye hotti gizli yoktur! Kütte dek kapıyı, kapadı. Yine türküsüne başladı.
Uyarlanan Cümle: Kapıyı kapattı, türküsüne devam etti.
266. Cümle: Kuru Kadı palankada sabahı dar etti.
Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı palankada sabahı zor bekledi.
267. Cümle: Güneş doğmadan, Deli Mehmet'in mezarına koştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

268. Cümle: Artık bütün günlerini bu mezarın başında geçiriyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

269. Cümle: Bu mezarın daimi ziyaretçisi oldu.

Uyarlanan Cümle: Bu mezarı sürekli ziyaret ediyordu.

270. Cümle: Büyük bir taş yontturdu.

Uyarlanan Cümle: Büyük bir taş yaptırdı.

271. Cümle: Yazdırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

272. Cümle: Başına diktirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

273. Cümle: Beş vakit namazlarını bile cemaatine bu kabrin başında kıldırmak isterdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

274. Cümle: Artık ne hacet dilese, ona nail oluyordu.

Uyarlanan Cümle: Artık ne isterse oluyordu.

275. Cümle: Grişgal'de, komşu palankalarda Kuru Kadı için “Deli oldu” diyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

276. Cümle: Her an “sonsuzluk” badesini içmiş ezeli bir sarhoş gibi nihayetsiz bir kendinden geçme, sonsuz sınırsız bir şevk, sükûn bulmaz bir heyecan için de yaşıyordu.

Uyarlanan Cümle: Her an bir heyecan içerisinde yaşıyordu.

277. Cümle: Fakat nasıl deniz çanağa sığmazsa, onun büyük sırrı da ruhuna sığmadı.

Uyarlanan Cümle: Fakat sırrını artık taşıyamıyordu.

278. Cümle: Taştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

279. Cümle: Huruç günü gördüğü harikayı herkese anlatmağa başladı.

Uyarlanan Cümle: Savaş günü gördüğü olayı herkese anlatmaya başladı.

280. Cümle: Hatta daha ileri gitti, çok iyi okuduğu “Mevlid-i Şerif” lisanıyla o gün gördüğünü yazdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

281. Cümle: Yüzlerce beyitlik bir destan düzdü.

Uyarlanan Cümle: Yüzlerce beyitlik bir destan yazdı.

282. Cümle: Ama o eski şevki kayboluverdi.

Uyarlanan Cümle: Ama o eski duyguları kayboldu.

283. Cümle: Ruhuna koyu bir karanlık doldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

284. Cümle: Kalbine acı bir ağırlık çöktü.

Uyarlanan Cümle: Kalbine bir ağırlık çöktü.

285. Cümle: Artık Deli Mehmet'in yeşil nurdan mezarı içinde sürdüğü ilahi zevki göremez oldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

286. Cümle: Bu mahrumiyet onu delirtti.

Uyarlanan Cümle: Bu durum onu çok etkiledi.

287. Cümle: Yemekten içmekten kesildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

288. Cümle: Bir gün, yine perişan kırlarda dolaşırken Deli Hüsrev'e rast geldi.

Uyarlanan Cümle: Bir gün, yine perişan kırlarda dolaşırken Deli Hüsrev ile karşılaştı.

289. Cümle: Meğer o da geziniyormuş.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

290. Cümle: Elindeki yayıyla yavaşça Kuru Kadı'nın arkasına dokundu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

291. Cümle: Ahmak, dedi, niye gördüğünü halka söyledin? Adam gördüğünü kaale geçirirse kazandığı hali kaybeder.

Uyarlanan Cümle: Neden gördüklerini halka söyledin dedi? İnsan gördüklerini anlatırsa yeteneğini kaybeder.

292. Cümle: Eğer sussaydın, gördüğün keramete ölünceye kadar şahit olacaktın...

Kuru Kadı yere diz çöktü, ağlamaya başladı:

Uyarlanan Cümle: Eğer gördüklerini anlatmasaydın ölünceye kadar görmeye devam edecektin. Kuru Kadı yere diz çöktü. Ağlamaya başladı:

293. Cümle: Çok perişanım diye inledi, lütfet.

Uyarlanan Cümle: Çok pişmanım dedi.

294. Cümle: Gel, beni gaflet uykusundan uyandır.

Uyarlanan Cümle: Beni bu kötü uykudan uyandır.

295. Cümle: Benim o görmüş olduğum durum ne hikmettir?

Uyarlanan Cümle: Benim o görmüş olduğum nedir?

296. Cümle: İçinde benimle senden başka onu gören oldu mu?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

297. Cümle: Bir gören daha var.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

298. Cümle: O “can” herkese görünmez.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

299. Cümle: Kimdir?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

300. Cümle: Bilemezsin...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

301. Cümle: Başkalrı görmedi de, biz ikimiz niçin gördük?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

302. Cümle: A şehitlik müjdesidir!”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

303. Cümle: İkimiz de mutlaka şehit düşeceğiz!

Uyarlanan Cümle: İkimizde mutlaka şehit olacağız.

304. Cümle: Kuru Kadı, gittikçe öyle serseri, öyle perişan, öyle berbat oldu ki... kendisini o kadar seven Vali Ahmet Bey bile Budin’den gelince, onun hallerine dayanamadı.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı gün geçtikçe çok kötü olmaya başladı. Onu seven Vali Ahmet Bey bile Budin’e geldiğinde, onun bu haline üzüldü.

305. Cümle: Nihayet “bu deli bir kişidir.

Uyarlanan Cümle: Sonunda “bu delidir.

306. Cümle: Palankada hizmetinden istifade olunamaz” diye geriye göndermeye mecbur oldu.

Uyarlanan Cümle: Palankada savařamaz” diye geri göndermek zorunda kaldı.

307. Cümle: Aradan epey zaman geçti.

Uyarlanan Cümle: Aradan uzun zaman geçti.

308. Cümle: Serhadde değil, hatta Griđgal hisarında bile herkes Kuru Kadı’yı unuttu.

Uyarlanan Cümle: Kuru Kadı Griđgal Kalesi de dahil olmak üzere her yerde unutulmuřtu.

309. Cümle: Yalnız yazdığı destan okunuyor, hiç unutulmuyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

310. Cümle: On iki sene sonra...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

311. Cümle: Zigetvar'ın zaptı akabinde yaralılar toplanırken, meşhur kahraman Deli Hüsrev'in bir gülleyle parçalanmış cesedi yanında, uzun boylu, ak saçlı, aksakallı, yeşil cübbeli bir şehit buldular.

Uyarlanan Cümle: Zigetvar Kalesi ele geçirildiği zaman, kahraman Deli Hüsrev'in cesedinin yanında, uzun boylu, ak saçlı, aksakallı, yeşil cübbeli bir şehit buldular.

312. Cümle: Kibleye yüzükoyun uzanmış yatan bu şehidin büyük, yeşil sarığı, henüz bozulmamıştı.

Uyarlanan Cümle: Kibleye doğru yatan bu şehidin başıdaki sarığı hala duruyordu.

313. Cümle: Üzerinde hiçbir silah yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

314. Cümle: Yarası neresinden olduğu belli değildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

315. Cümle: Günlerce süren kuşatma esnasında hiç kimse böyle bir adam görmemişti.

Uyarlanan Cümle: Günlerce süren savaş sırasında hiç kimse böyle birini görmemişti.

316. Cümle: İnceden inceye araştırma yapıldı.

Uyarlanan Cümle: Ayrıntılı bir araştırma yapıldı.

317. Cümle: Kim olduğu bir türlü anlaşılamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

319. Cümle: O vakit birçok gazilerin “gayb ordusundan imdada gelmiş bir veli” sandıkları bu şehit, acaba, Grijgal hisarının o eski Deli Kadı'sı mıydı?

Uyarlanan Cümle: O zaman birçok gaziye yardıma gelen bu şehit, acaba Grijgal hisarının o eski Deli Kadı'sı mıydı?

3.3.2. “Başını Vermeyen Şehit” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Palanka	Cübbe	Top	Şövalye	Koç

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Elçi	Kale	Kadı	Bayram	Hisar
------	------	------	--------	-------

- Geçen _____ birlikte şeker toplamıştık.
- Anadolu _____, İstanbul'un Anadolu yakasındadır.
- Osmanlıların diplomatik ilişkilere verdiği önem, _____ kabul ederken yaptıklarından açıkça anlaşılmaktadır.
- Osmanlı Devleti'nde yasaları uygulayanlar _____lardı.
- _____ duvarlarında yapılan yenileme çalışmalarına rağmen bazı duvarlarda hala dökülmeler görülüyor.

3.3.3. “Başını Vermeyen Şehit” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri

A. Aşağıdaki cümleler metne göre doğru mu, yanlış mı? Doğru için D, yanlış için Y yazınız.

- Zigetvar Kalesi Türkler tarafından yönetiliyordu. (____)

2. Grigal Palankasının askerleri iki yüz kişiden fazlaydı. (___)
3. Kuru Kadı elçinin isteğini kabul etmeyerek, savaşmayı seçmiştir. (___)
4. Deli Mehmet'in şehitliğinde yaşadıklarını sadece iki kişi görmüştür. (___)
5. Kuru Kadı Deli Mehmet'in şehitliğine destan yazmıştır. (___)

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Kuru Kadı niçin Deli Mehmet'i artık göremiyordu?
2. Deli Mehmet'in mezarında hangi olaylar yaşanmıştır?
3. Türklerin bir türlü ele geçiremediği kalenin adı nedir?
4. Kuru Kadı savaşmayı kabul etmiş midir?
5. Kuru Kadı niçin kaleden gönderilmiştir?

3.4. “YÜKSEK ÖKÇELER” HİKAYESİ

3.4.1. “Yüksek Ökçeler” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması

1.Cümle: Hatice Hanım, pek genç dul kalmış zengin bir hanımcağızdı.

Uyarlanan Cümle: Hatice Hanım, kocasını genç yaştan kaybetmiş, zengin bir kadındı.

2.Cümle: On üç yaşında iken altmış yaşında bir kocaya vardığı için “izdivaç” denen şeyden nefret etmişti.

Uyarlanan Cümle: On üç yaşındayken altmış yaşında bir adamla evlendirildiği için evlilikten nefret etmişti.

3. Cümle: İşte hemen hemen on sene vardı ki, erkeğin hayali zihnine, romatizma, balgam, pamuk, vandoz, tentürdiyot yığınlarından yapılmış pis, somurtkan, lanet bir heyulâ şeklinde gelirdi.

Uyarlanan Cümle: Bu yüzden de yaklaşık on senedir, bir erkeğin hayalini bile kursa bu nefreti aklına gelirdi.

4. Cümle: “Gençler başkadır!” diyenlere: Aman, aman!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

5. Cümle: Onlar da bir gün olup ihtiyarlamazlar mı?

Uyarlanan Cümle: Onlarda bir gün yaşlanmazlar mı?

6. Cümle: Sonra dertlerini kim çeker? Diye haykırırdı.

Uyarlanan Cümle: Sonra dertlerini kim çeker? Derdi.

7. Cümle: Başlıca merakı temizlik ve namusluluktı.

Uyarlanan Cümle: Temiz ve dürüst bir kadındı.

8. Cümle: Göztepe'deki köşkünü, hizmetçi Eleni ve evlatlığı Gülter'le her sabah beraber temizler, aşçısı Mehmet'i her gün tıraş ettirir, zavallı Bolu'lu oğlanı tepeden tırnağa kadar beyazlar giymeye mecbur ederdi.

Uyarlanan Cümle: Göztepe'deki köşkünü, hizmetçi Eleni ve evlatlığı Gülter'le her sabah beraber temizler, aşçısı Mehmet'i her gün tıraş ettirir, zavallı Bolulu oğlanı beyaz kıyafetler giymeye zorlardı.

9. Cümle: Eleni de, Gülter de son derece namusluydu.

Uyarlanan Cümle: Eleni de Gülter de çok dürüsttü.

10. Cümle: Kileri kirletmezdi, paraları meydanda dururdu.

Uyarlanan Cümle: Kileri kilitlemez, paralarını da saklamazdı.

11. Cümle: Hele Mehmet'in namusuna diyecek yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özellikle Mehmet'in dürüstlüğüne bir şey söylenemezdi.

12. Cümle: Konuşurken gözlerini kaldırıp insanın yüzüne bile bakamazdı.

Uyarlanan Cümle: Konuşurken utanır, insanların yüzlerine bakamazdı.

13. Cümle: Hatice Hanım, köşkten hiçbir yere çıkmadığı için işi gücü adamlarını teftişti.

Uyarlanan Cümle: Köşkünden dışarıya çıkmayan Hatice Hanım'ın tek işi çalışanlarını kontrol etmektir.

14. Cümle: Habire odaları dolaşır, tavan arasına çıkar, mutfığa inerdi.

Uyarlanan Cümle: Sürekli odalara girer, çatıya çıkar ve mutfığa inerdi.

15. Cümle: Derdi ki: Benim gibi olun!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

16. Cümle: Ben kimse ile görüşüyor muyum?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

17. Cümle: Sakın siz de komşuların hizmetçileriyle, uşaklarıyla konuşmayın.

Uyarlanan Cümle: Siz de komşuların hizmetçileriyle, uşaklarıyla sakın konuşmayın.

18. Cümle: El, insanı azdırır!

Uyarlanan Cümle: Yabancı insanlar sizi yanlış yola yönlendirir.

19. Cümle: Mehmet bile bu nasihati noktası noktasına tutmuştu.

Uyarlanan Cümle: Mehmet bile bunu hiç unutmazdı.

20. Cümle: Arka bahçedeki mutfağına değil misafir, hemşeri filan, hatta yabancı bir kedi bile girmiyordu.

Uyarlanan Cümle: Arka bahçedeki mutfağına değil tanıdık, kedi bile giremezdi.

21. Cümle: Hatice Hanım, belki günde on defa iner, onu yapayalnız tenceresinin başında bulurdu.

Uyarlanan Cümle: Hatice Hanım gün içerisinde birçok kez mutfağa iner, onu tek başına tencerenin başında görürdü.

22. Cümle: Hatice Hanım'ın temizlik, namus merakından başka bir de yüksek ökçe merakı vardı.

Uyarlanan Cümle: Hatice Hanım temizlik ve dürüstlükten başka bir de yüksek ökçe merakı vardı.

23. Cümle: Güzeldi, tombuldu, cıvıl cıvıl bir şeydi. Fakat boyu çok kısa olduğu için evin içinde de bir karışa yakın ökçeli iskarpinler giyerdi.

Uyarlanan Cümle: Güzel bir kadındı. Fakat boyu kısaydı. Bu yüzden evde yüksek topuklu ayakkabılar giyerdi.

24. Cümle: Âdeta bir cambaza dönmüştü.

Uyarlanan Cümle: Bu ayakkabıları giydiğinde, bir cambaz gibi olurdu.

25. Cümle: Bu yüksek ökçelerle merdivenleri takır takır bir hamlede iner, ayağı burkulmadan bir aşağı, bir yukarı koşar dururdu.

Uyarlanan Cümle: Ayakkabılarla merdivenleri bir kerede iner, ayağını incitmeden aşağı yukarı koşardı.

26. Cümle: Nihayet bir baş dönmesi geldi.

Uyarlanan Cümle: Sonunda bir baş dönmesi geldi.

27. Cümle: Çağırdığı doktor ilaç filan vermedi: Bütün rahatsızlığınıza sebep bu ökçelerdir, hanımefendi dedi, onları çıkarın.

Uyarlanan Cümle: Çağırdığı doktor ilaç filan vermedi: Bütün rahatsızlığınıza sebep bu ayakkabılar, hanımefendi dedi, onları çıkarın.

28. Cümle: Rahat, yünden, yumuşak bir terlik giyin.

Uyarlanan Cümle: Rahat, yünden, yumuşak bir terlik giyin.

29. Cümle: Hiçbir şeyiniz kalmaz, dedi.

Uyarlanan Cümle: İyileşirsiniz, dedi.

30. Cümle: Hatice Hanım, doktorun tavsiye ettiği bu yünden terlikleri aldırdı.

Uyarlanan Cümle: Hatice Hanım, doktorun önerdiği yün terliklerden aldı.

31. Cümle: Hakikaten rahattı.

Uyarlanan Cümle: Gerçekten çok rahattı.

32. Cümle: İki gün içinde başının dönmesi filan geçti.

Uyarlanan Cümle: İki gün içinde başının dönmesi geçti.

33. Cümle: Dizlerinde, baldırlarında sızı kalmadı.

Uyarlanan Cümle: Bacaklarında ağrı kalmadı.

34. Cümle: Fakat böyle, tam vücudu rahat ettiği sırada, ruhu derin bir azap duydu.

Uyarlanan Cümle: Fakat vücudunun iyileştiği bu süreçte, ruhunda derin bir üzüntü duydu.

35. Cümle: Dokuz senelik adamlarının iki gün içinde birdenbire ahlakları bozulmuştu.

Uyarlanan Cümle: Dokuz senelik çalışanlarının iki gün içinde kötü davranışlar kazandıklarını gördü.

36. Cümle: Eleni'yi kendi diş fırçasıyla dişini fırçalarken, Gülter'i kilerde reçel kavanozunu boşaltırken görmüştü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

37. Cümle: Mehmet'i et günü olmadığı halde bol bir sahan külbastıyı yerken yakaladı.

Uyarlanan Cümle: Mehmet'i et günü olmadığı halde bir tencere et yerken yakaladı.

38. Cümle: Ne oldu bunlara Yarabbim? Bunlara ne oldu? Diyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

39. Cümle: Bir hafta içinde adamlarının on beşten fazla hırsızlığını, yolsuzluğunu tuttu.

Uyarlanan Cümle: Bir hafta içinde çalışanlarının on beşten fazla hırsızlığını ve kötü davranışını gördü.

40. Cümle: Hele Mehmet'i, komşu paşanın neferleriyle koca bir lenger pirinç pilavını atıştırırken görünce, hiddetinden ne yapacağını şaşırdı.

Uyarlanan Cümle: Özellikle Mehmet'i komşunun askerleriyle koca bir tencere pirinç pilavını yerken görünce, kızgınlığından ne yapacağını bilemedi.

41. Cümle: O gün her tarafı kilit kürek altına aldı ve: Bakalım şimdi ne çalacaklar? Dedi.

Uyarlanan Cümle: O gün her yeri kilitledi ve Bakalım şimdi ne çalacaklar? Dedi.

42. Cümle: Hakikaten çalınacak hiçbir şey kalmamıştı.

Uyarlanan Cümle: Gerçekten çalınacak bir şey kalmamıştı.

43. Cümle: Ertesi gün biraz geç kalktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

44. Cümle: Aşağıya indi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

45. Cümle: Gülter'le Eleni meydanda yoktu.

Uyarlanan Cümle: Gülter ve Eleni'yi göremedi.

46. Cümle: Yürüdü, mutfığa doğru gitti.

Uyarlanan Cümle: Mutfığa doğru yürüdü.

47. Cümle: Gözleri aralık kapıya ilişince, az daha nefesi duracaktı.

Uyarlanan Cümle: Aralık olan kapıdan gördükleri karşısında nefes alamadı.

48. Cümle: Mehmet, ocağın başındaki kısa iskemleye çökmüş, bir dizine Eleni'yi, bir dizine Gülter'i oturtmuş, kalın kollarını ikisinin bellerine halattan bir kemer gibi sarmıştı.

Uyarlanan Cümle: Mehmet ocağın başındaki sandalyeye oturmuştu. Bir dizine Eleni'yi, bir dizine de Gülter'i oturtmuş, ikisine de sarılmıştı.

49. Cümle: Hatice Hanım, bu levhanın rezaletini görmemek için hemen gözlerini kapadı.

Uyarlanan Cümle: Hatice Hanım bu kötü olayı daha fazla görmemek için hemen gözlerini kapattı.

50. Cümle: Fakat kulaklarının kapağı olmadığı için, konuştuklarını duymamazlık edemedi.

Uyarlanan Cümle: Fakat konuşulanları duymasını engelleyemedi.

51. Cümle: Mehmet diyor ki:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

52. Cümle: Ülen Gülter, artık sen şeker filan getirmeyon?

Uyarlanan Cümle: Gülter, sen artık şeker getiriyorsun?

53. Cümle: Gülter:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

54. Cümle: Her taraf kitli, ne yapayım?

Uyarlanan Cümle: Her taraf kilitli, ne yapabilirim? Diyordu.

55. Cümle: Mehmet, tuhaf bir şapırtı içinde Eleni'ye de:

Uyarlanan Cümle: Mehmet daha sonra Eleniye'de:

56. Cümle: Ülen gece niçin gelmiyon? Sana helva yapıp saklayon!

Uyarlanan Cümle: Sen gece niye gelmiyorsun? Sana helva yapıyorum!

57. Cümle: Sualini soruyor, Eleni:

Uyarlanan Cümle: Sorusunu soruyordu. Eleni:

58. Cümle: Yakalanazağiz vire! Sonra hanım bizi kovazak diye çırpınıyordu.

Uyarlanan Cümle: Yakalanacağız! Sonra hanım bizi kovacak diye cevaplıyordu.

59. Cümle: Aralarında çıtır pıtır bir hasbihal başladı.

Uyarlanan Cümle: Aralarında bir sohbet başladı.

60. Cümle: Hatice Hanım, gözünü açmıyor, yüreği çarparak merakla dinliyordu.

Uyarlanan Cümle: Hatice Hanım gözünü açmadan, merakla dinlemeye devam ediyordu.

61. Cümle: Gülter:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

62. Cümle: Ah o terlikler! Dedi, her işimizi bozdu.

Uyarlanan Cümle: Ah o terlikler! Dedi, her şey onların yüzünden oldu.

63. Cümle: Hanımın geldiği hiç duyulmuyor.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

64. Cümle: Ne yapsak yakalanıyoruz.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

65. Cümle: Eskiden ne iyiydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

66. Cümle: Yüksek ökçelerin takırtısından evin en üst katında kımıldadığını duyardık.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

67. Cümle: Hasbihal uzadıkça, kendi göremediği başka rezaletlerin ayrıntılı hikâyelerini işitiyordu.

Uyarlanan Cümle: Sohbet uzadıkça, göremediği tüm kötü olayların ayrıntılarını öğreniyordu.

68. Cümle: Dayanamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

69. Cümle: Gözlerini açtı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

70. Cümle: Sizi alçak, hırsız, namussuzlar! Defolun şimdi evimden!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

71. Cümle: Diye haykırdı.

Uyarlanan Cümle: Diye bağırdı.

72. Cümle: Bu dokuz senelik sadık hizmetçilerini hemen kapı dışarı etti.

Uyarlanan Cümle: Bu dokuz senelik sadık hizmetçilerini hemen kovdu.

73. Cümle: Aşçı, işçi, artık eve ne kadar adam aldıysa, hepsi arsız, hırsız, yüzsüz, namussuz çıkıyordu.

Uyarlanan Cümle: Aşçı, işçi, artık eve ne kadar adam aldıysa, hepsi kötü davranışlara sahipti.

74. Cümle: Tam iki sene bir adam akıllısına rasgelmedi.

Uyarlanan Cümle: Tam iki sene düzgün biri ile karşılaşmadı.

75. Cümle: Malı mülkü varken, hiçbir sıkıntısı yokken, bu hizmetçi üzüntüsünden zayıflıyor, sararıp soluyordu.

Uyarlanan Cümle: Malı mülkü varken, hiçbir sıkıntısı yokken, bu hizmetçi üzüntüsünden zayıflıyordu.

76. Cümle: Baktı olmayacak!

Uyarlanan Cümle: Anladı ki olmayacak.

77. Cümle: Yine yüksek ökçeli iskarpinlerini giydi.

Uyarlanan Cümle: Yine yüksek topuklu ayakkabılarını giydi.

78. Cümle: Hizmetçilerinin hırsızlıklarını, uğursuzluklarını, namussuzluklarını göremez oldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

79. Cümle: Benzine kan geldi.

Uyarlanan Cümle: Yüzüne kan geldi.

80. Cümle: Vâkıâ yine, başı dönmeye başladı.

Uyarlanan Cümle: Yine, başı dönmeye başladı.

81. Cümle: Fakat sesi işitilmeyen ökçesiz terlik giydireceğini düşünerek doktora kendini göstermiyor:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

82. Cümle: Hiç olmazsa şimdi yüreğim rahat ya, diyordu.

Uyarlanan Cümle: Hiç olmazsa kalbim rahat ya, diyordu.

3.4.2. “Yüksek Ökçeler” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Ökçe	Köşk	Cambaz	Çatı	Aşçı

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Helva	Sohbet	Hizmetçi	Hırsız	Terlik
-------	--------	----------	--------	--------

1. Balkonı yıkarken _____ su ile ıslandı.
2. Polisler _____ yakaladı.
3. Devlet fuarında pamuk _____ yedik.
4. Evine temizlik yaptırmak için _____ aldı.
5. Arkadaşım _____ ederken annem seslendi.

3.4.3. “Yüksek Ökçeler” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri

A. Aşağıdaki cümleler metne göre doğru mu, yanlış mı? Doğru için D, yanlış için Y yazınız.

1. Hatice Hanım evli bir kadındı. (___)
2. Hatice Hanım kocasıyla aynı yaşıydı. (___)
3. Hatice Hanım ‘ın hizmetçileri hırsızlık yapmayan, dürüst kişilerdi. (___)
4. Hatice Hanım giydiği yüksek ayakkabılar yüzünden hasta olmuştur. (___)
5. Mehmet çok namuslu ve dürüst bir aşçıydı. (___)

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Hatice Hanım niçin tekrar evlenmek istemiyordu?
2. Hatice Hanım’ın en büyük iki özelliği neydi?
3. Gülter ve Eleni kimdir?
4. Hatice Hanım hizmetçilerinin kötü davranışlarını nasıl öğrendi?
5. Hatice Hanım niçin tekrar yüksek topuklu ayakkabılar giymeye başlamıştır?

3.5. “KORKUNÇ BİR CEZA” HİKAYESİ

3.5.1. “Korkunç Bir Ceza” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması

1.Cümle: Hasan Ağa, başka hemşerileri gibi yapmamış, İstanbul'a karısıyla beraber gelmişti.

Uyarlanan Cümle: Hasan Ağa, köyündeki diğer insanlardan farklı olarak İstanbul'a karısıyla birlikte gelmişti.

2.Cümle: Para kazanmak iyi şeydi ama bekârlığa can dayanmıyordu.

Uyarlanan Cümle: Para kazanmak güzeldi. Fakat bu zamanda yalnız kalmak çok zordu.

3. Cümle: Senelerce bekâr odalarında bir iştiha ile memlekete dönmek doğrusu akıl işi değildi.

Uyarlanan Cümle: Uzun yıllar tek başına bekar odalarında yaşayıp, memlekete geri dönmek akıl işi değildi.

4. Cümle: Adam, dünyaya bir defa gelirdi, gençlik de bir bahar gibiydi. Göz açıp kapamadan geçiyordu.

Uyarlanan Cümle: Çünkü insan ömrü kısa bir zaman içinde hızlıca geçiyordu.

5. Cümle: Fatih'te bir ev tuttu.

Uyarlanan Cümle: Fatih'te bir ev kiraladı.

6. Cümle: Açtığı helvacı dükkânı da o civarda idi.

Uyarlanan Cümle: Açtığı helvacı dükkânı da evine yakındı.

7. Cümle: Ticareti yolunda gidiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

8. Cümle: Her ay iki -beşi bir arada- yaptırıyordu, karısı Gülsüm'ün kalın boynuna...

Uyarlanan Cümle: Karısı Gülsüm'ün kalın boynuna her ay altın kolye alıyordu.

9. Cümle: Daha böyle beş bin tane -beşi bir arada- olsa taşıyabilecekti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

10. Cümle: Dükkânlarının önünden geçen İstanbul hanımlarına baktıkça Gülsüm'ün kıymeti nazarında büyüyordu.

Uyarlanan Cümle: Dükkânlarının önünden geçen İstanbul hanımlarına baktıkça Gülsüm'ün değerini daha iyi anlıyordu.

11. Cümle: İnce belli, ince boylu, ince bacaklı, ince kollu olan bu kadınlar, dar siyah çarşaflarıyla, ayağa kalkmış kır sineklerine benziyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

12. Cümle: Gülsüm'ün bir baldırı üç İstanbul hanımına değerdi.

Uyarlanan Cümle: Gülsüm'ün bir baldırı üç İstanbul hanımına eşitti.

13. Cümle: Beli değirmen taşı gibi, kalın kolları asma kabağı gibi kaskatıydı.

Uyarlanan Cümle: Beli ve kalın kolları sımsıkıydı.

14. Cümle: Hele kazan kulpu kaşları...

Uyarlanan Cümle: Kaşları kalındı.

15. Cümle: Hasan Ağa, karısının daha başka yerlerini de aklından geçirince:

Uyarlanan Cümle: Hasan Ağa, karısının başka yerlerini de hatırlayınca:

16. Cümle: Gözünü seveyim... Diye coşar, uzun uzun gerinir, yatıp dinlenmek için hemen evine koşardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

17. Cümle: Bir gün hemşerileri Tavukpazarı'nda verecekleri bir ziyafete onu da davet ettiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

18. Cümle: Olmaz, gelemem! Bizim avrat yalnızdır! Dedi.

Uyarlanan Cümle: Olmaz, gelemem! Bizim hanım yalnızdır! Dedi.

19. Cümle: Arkadaşları ısrar ettiler

Uyarlanan Cümle: Arkadaşları baskı yaptılar.

20. Cümle: “Bir geceden ne olur. Yanına bir kişicik korsun!” dediler.

Uyarlanan Cümle: “Bir geceden ne olur. Yanına birini koyarsın! dediler.

21. Cümle: Zorladılar.

Uyarlanan Cümle: Israr ettiler.

22. Cümle: Nihayet dayanamadı.

Uyarlanan Cümle: Sonunda dayanamadı.

23. Cümle: Razi oldu.

Uyarlanan Cümle: Kabul etti.

24. Cümle: Öğleyin eve geldi.

Uyarlanan Cümle: Öğlen eve geldi.

25. Cümle: Karısına:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

26. Cümle: Ben bu gece hemşerilerin ahengine gidivereceğim.

Uyarlanan Cümle: Ben bu gece köylülerin davetine gideceğim.

27. Cümle: Sen bir kişicik bul.

Uyarlanan Cümle: Sen yanına bir kişicik bul.

28. Cümle: Onunla yat, sakın korkma... dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

29. Cümle: Çıktı, gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

30. Cümle: Gülsüm daha İstanbul'a ayak bastı basalı ilk defa evde yalnız kalacaktı.

Uyarlanan Cümle: Gülsüm İstanbul'a geldiğinden beri ilk kez evde yalnız kalacaktı.

31. Cümle: İçine bir ürperme geldi.

Uyarlanan Cümle: İçine bir korku geldi.

32. Cümle: Nasıl bu gece tek başına yatacağı? Hemen kendini sokağa attı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

33. Cümle: Bir can yoldaşı, ona “kişicik bul” demişti.

Uyarlanan Cümle: Kocasına ona “kişicik bul” demişti.

34. Cümle: Önüne rasgelene:

Uyarlanan Cümle: Önüne ilk çıkana:

35. Cümle: Sen küçük misin? diye soruyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

36. Cümle: Herkes gülüyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

37. Cümle: Galiba onu deli zannediyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Onun deli olduğunu düşünüyorlardı.

38. Cümle: İkinci oldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

39. Cümle: Gülsüm, sokaklarda aradığı kişiciği bulamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

40. Cümle: Nihayet mahzun mahzun eve doğru dönerken karşıdan bir külhanbeyinin geldiğini gördü.

Uyarlanan Cümle: Tam eve döndüğü sırada karşıdan bir külhanbeyinin geldiğini gördü.

41. Cümle: Son bir ümitte ona da sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

42. Cümle: Ayol, küçük sen misin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

43. Cümle: Külhanbeyi Gülsüm'ü şöyle bir süzdü.

Uyarlanan Cümle: Külhanbeyi Gülsüm'e dikkatlice baktı.

44. Cümle: Gülerek sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

45. Cümle: Kişiciği ne yapacaksın Hanım Abla?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

46. Cümle: Kocam bu gece ahenge gitti.

Uyarlanan Cümle: Kocam bu gece davete gitti.

47. Cümle: Gelmeyecek.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

48. Cümle: Yalnız kalıp korkmayayım diye bana da bir küçük bulmamı söyledi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

49. Cümle: Cevabımı alınca:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

50. Cümle: Benim vallahi işte o kişicik, benim vallahi billahi...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

51. Cümle: Yeminlerini savurmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Yemin etmeye başladı.

52. Cümle: Gülsüm inandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

53. Cümle: Külhanbeyini aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

54. Cümle: Eve getirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

55. Cümle: Karnını doyurdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

56. Cümle: Kahvesini içirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

57. Cümle: Yatağına yatırdı, kendisi de bu kişicağızın yanına uzandı!

Uyarlanan Cümle: Yatağına yatırdı, kendisi de bu kişinin yanına yattı!

58. Cümle: Hasan Ağa, ahenkte, hemşerilerinin yanında hiç eğlenemedi.

Uyarlanan Cümle: Hasan Ağa davette hiç eğlenemedi.

59. Cümle: Akli hep evde, Gülsüm'deydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

60. Cümle: Yanına misafir alacağı bir komşu kadın onu kandırır, ihtimal başka bir kocaya kaçırırdı.

Uyarlanan Cümle: Yanına misafir olarak alacağı komşu kadın onu kandırabilir ve başka kocaya kaçırabilirdi.

61. Cümle: Hem iyice hatırlıyordu.

Uyarlanan Cümle: Gayet iyi de hatırlıyordu.

62. Cümle: Köyden çıkarken Ayan Musa:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

63. Cümle: Oğul! İstanbul'a avrat götürmek âdet değıldür, emme sen bu işi idiyon...

Gumesin gapısı ağıh galınca içeri dilki dalar... Demişti.

Uyarlanan Cümle: Oğul! Kimse İstanbul'a karısını götürmüyor ama sen götürüyorsun... Kümesin kapısını açık bırakınca içeriye tilki girer... demişti.

64. Cümle: Ya boş kalan kümese bir tilki...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

65. Cümle: Düşünmekten eğlenemedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

66. Cümle: Gece uyuyamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

67. Cümle: Artık sabaha iki üç saat kalmıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

68. Cümle: Sabrı tükendi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

69. Cümle: Kalktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

70. Cümle: Evinin yolunu tuttu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

71. Cümle: Daima yanında taşıdığı anahtarla yavaşça sokak kapısını açtı.

Uyarlanan Cümle: Sürekli yanında taşıdığı anahtarla yavaşça sokak kapısını açtı.

72. Cümle: Gülsüm'ün koynuna koşuyordu.

Uyarlanan Cümle: Gülsüm'ün yanına koşuyordu.

73. Cümle: Odaya girince karısıyla kıvrıcık saçlı bir herifin sarmaş dolaş yattığını gördü.

Uyarlanan Cümle: Odaya girince karısıyla kıvrıcık saçlı bir adamın sarılarak yattığını gördü.

74. Cümle: Kan beynine sıçradı. Avazı çıktığı kadar haykırdı.

Uyarlanan Cümle: Çok sinirlendi. Bağırды.

75. Cümle: Öyle haykırdı ki, yıldırım düşmüş gibi, gök gürlemiş gibi, pencerenin camları zangır zangır titriyordu.

Uyarlanan Cümle: Öyle bağırды ki, evin pencereleri bile sallandı.

76. Cümle: Ülen gahpe garı! Bu kim?

Uyarlanan Cümle: Ulan kadın! Bu kim?

77. Cümle: Gülsüm, korkusundan koynunda yatana daha beter sarılarak:

Uyarlanan Cümle: Gülsüm, korkusundan koynunda yatana daha çok sarılarak:

78. Cümle: Ayol ne oluyon? dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

79. Cümle: İşte kişicik bu imiş.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

80. Cümle: Sen bana onu bul da beraber yat demedin mi?

Uyarlanan Cümle: Sen bana onu bul da birlikte uyu demedin mi?

81. Cümle: Hasan Ağa kendine geldi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

82. Cümle: Fena dakikalarda daima bir atasözünü hatırlardı.

Uyarlanan Cümle: Kötü zamanlarda hep bir atasözünü hatırlardı.

83. Cümle: “Öfkeyle kalkan ziyanla oturur!” Sesini yavaşlatarak tekrar sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

84. Cümle: Ben sana erkek bir kişicik mi bul dedim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

85. Cümle: Bir dişi kişicik bulamadın mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

86. Cümle: Ben ne bileyim! Sen dişi olacağını söylemedin.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

87. Cümle: Hasan Ağa, hakkı, hakikati bütün hemşerileri gibi çok severdi.

Uyarlanan Cümle: Hasan Ağa, köylüleri gibi adil olmayı severdi.

88. Cümle: Başını salladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

89. Cümle: Senin gabahatin yoh! Domuzluh bu kişiciktedir.

Uyarlanan Cümle: Senin suçun yok! Domuzluk bu kişiciktedir.

90. Cümle: Ben ona göstereceğim! dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

91. Cümle: Yataktaki külhanbeyi korkusundan nefes alamıyor, kalbinin çarpıntısı odanın içinden bir duvar saati gibi işitiliyordu.

Uyarlanan Cümle: Yataktaki külhanbeyi korkusundan nefes alamıyor, kalbinin çarpıntısı odanın içinden bir duvar saati gibi duyuluyordu.

92. Cümle: Atasözünün içten tavsiyesiyle öfkesini geçiren Hasan Ağa külhanbeyine:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

93. Cümle: Haydi kalk! Esvaplarını gey! Emrini verdi.

Uyarlanan Cümle: Haydi kalk! Kıyafetlerini giy! Emrini verdi.

94. Cümle: Zavallı çapkın hemen itaat etti.

Uyarlanan Cümle: Zavallı çapkın hemen söz dinledi.

95. Cümle: Bir dakikada giyindi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

96. Cümle: Saçlarını taradı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

97. Cümle: Kuşağını sardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

98. Cümle: Fesini “yardan ayrıldım vâri” başına yerleştirdi.

Uyarlanan Cümle: Fesini hızlıca başına koydu.

99. Cümle: Hasan Ağa hâlâ yataktan çıkmayan karısına döndü:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

100. Cümle: Şu keratanın kunduralarını buraya getir! Dedi.

Uyarlanan Cümle: Şu adamın ayakkabılarını buraya getir! dedi.

101. Cümle: Gülsüm kunduraları getirince aldı; yatağın kenarında sessiz, solgun ayakta duran külhanbeyinin önüne gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

102. Cümle: Eğildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

103. Cümle: Bin ülen Pezevenk! Dedi.

Uyarlanan Cümle: Bin ulan! dedi.

104. Cümle: Külhanbeyi yine itaat etti.

Uyarlanan Cümle: Külhanbeyi yine sözünü dinledi.

105. Cümle: Hasan Ağa, külhanbeyi sırtında, odadan evin kapısından çıktı.

Uyarlanan Cümle: Hasan Ağa külhanbeyinin sırtında odanın kapısından çıktı.

106. Cümle: Daha geceydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

107. Cümle: Bekçilerle polisler sabah uykusuna dalmışlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

108. Cümle: Tenha sokaklardan geçti.

Uyarlanan Cümle: Sakin sokaklardan geçti.

109. Cümle: Sırtındaki kişiciğin tir tir titrediğini duyuyordu.

Uyarlanan Cümle: Sırtındaki kişiciğin korktuğunu görüyordu.

110. Cümle: Aksaray'dan, Altımermer'den dolaştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

111. Cümle: Külhanbeyi artık korkusundan titremiyor, imdat için haykıracak bir ses çıkaramıyordu.

Uyarlanan Cümle: Külhanbeyi artık korkusundan titremiyor, imdat için bağırarak bir ses bile çıkaramıyordu.

112. Cümle: Biliyordu ki, karısıyla yattığı bu herif onu kesmeye götürüyor...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

113. Cümle: Acaba ensesinden mi kesecekti? Yoksa boğazından mı? Şehadet getiriyor, tekbir çekiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

114. Cümle: Artık horozların öttüğü iştiliyordu.

Uyarlanan Cümle: Artık horozların öttüğü duyuluyordu.

115. Cümle: Fecir, Samatya'nın üstünü mavi ile karışık pembe bir aydınlıkla parlatıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

116. Cümle: Kale kapısından dışarı çıktılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

117. Cümle: Külhanbeyi “Acaba kesmezden evvel iki rekât namaza müsaade eder mi?” diye düşünüyordu.

Uyarlanan Cümle: Külhanbeyi “Acaba kesmeden önce iki rekat namaza izin verir mi?” diye düşünüyordu.

118. Cümle: Hasan Ağa, elindeki kunduraları yere attı.

Uyarlanan Cümle: Hasan Ağa, elindeki kunduraları yere bıraktı.

119. Cümle: Sırtını sarsarak:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

120. Cümle: İn ülen! Diye haykırdı.

Uyarlanan Cümle: İn ulan! diye bağırdı.

121. Cümle: Külhanbeyinin korkusundan mecali kalmamıştı.

Uyarlanan Cümle: Külhanbeyinin korkusundan gücü kalmamıştı.

122. Cümle: Artık elleri, ayakları tutmuyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

123. Cümle: Yere düştü:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

124. Cümle: Aman ağam, merhamet, imanıma acı! İki rekât...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

125. Cümle: Aman ağam! İmansız gitmeyeyim...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

126. Cümle: Korkunun şiddetinden zavallı külhanbeyi namaz kılmak için abdest almak, abdest almak için de bir gusül abdesti almak icap ettiğini unutuyordu.

Uyarlanan Cümle: Korkusundan zavallı külhanbeyi namaz kılmak için abdest almak, abdest almak için de bir gusül abdesti almak gerektiğini unutmuştu.

127. Cümle: Hasan Ağa, yine bir ilkbahar göğü gibi gürledi:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

128. Cümle: Ülen kerata! Ne söyleyip patırtı ediyon? Sakın bir daha bizim eve gelme.

Uyarlanan Cümle: Ulan! Ne bağırıp gürültü yapıyorsun? Sakın bir daha bizim eve gelme.

129. Cümle: İşte bu sefer seni ceza olmak üzere, Yedikule'ye kadar götürdüm.

Uyarlanan Cümle: Bu sefer seni ceza olsun diye, Yedikule'ye kadar getirdim.

130. Cümle: Bir daha evimde yakalarsam, vallahi billahi ta Çekmece'ye kadar götürür bırakırım... Anladun mu? Dedi.

Uyarlanan Cümle: Bir daha evimde yakalarsam, Çekmece'ye kadar götürürüm... Anladın mı? dedi.

131. Cümle: Cevap beklemeden kuşağının arasından çıkardığı kırmızı mendille yüzünün, ensesinin terlerini silerek uzaklaştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

132. Cümle: Külhanbeyi bir şey anlayamamıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

133. Cümle: Fazla yorgun bir ateşle hızlı hızlı evine dönen Hasan Ağa içeri girerken “Boh!” diye karısını korkutmayı düşündü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

134. Cümle: Fakat yapılan tek bir kabahat için ayrı ayrı iki kişiyi cezalandırmak muvafık mıydı?

Uyarlanan Cümle: Fakat yapılan tek bir hata için ayrı ayrı iki kişiyi cezalandırmak doğru muydu?

135. Cümle: Eve gelinceye kadar hiç öfkesi kalmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

136. Cümle: Hatta bir eliyle kapısının tokmağını çalarken sebebini bilmediği bir neşeyle sırıtıyor, öteki eliyle sanki çözülmüş gibi kuşağını düzeltiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

3.5.2. “Korkunç Bir Ceza” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Kolye	Tilki	Kümes	Mendil	Fes

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Kaş	Dişi	Külhanbeyi	Davet	Kuşak
-----	------	------------	-------	-------

1. Anneannem bizi misafirlığe _____ etti.
2. Osmanlı dönemindeki serseri ve kabadayılara _____ denirdi.
3. Eğer _____ bu kadar güzel olmasaydı sana aşık olmazdım.
4. Büyük gelen pantolonunu _____ ile iyice sardı.

5. _____ aslan zebrayı anında yakaladı.

3.5.3. “Korkunç Bir Ceza” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri

A. Aşağıdaki cümleler metne göre doğru mu, yanlış mı? Doğru için D, yanlış için Y yazınız.

1. Hasan Ağa karısını da İstanbul’a getirmişti. (___)

2. Hasan Ağa yaptığı işten iyi kazandığı için karısına altın alıyordu. (___)

3. Hasan Ağa’nın karısı İstanbullu kadınlardan daha çirkindi. (___)

4. Külhanbeyi Hasan Ağa’nın karısını kandırmıştır. (___)

5. Hasan Ağa karısını evde yalnız bıraktığı için üzülmüştür. (___)

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Hasan Ağa niçin karısını da İstanbul’a getirmiştir?

2. Hasan Ağa dükkanında ne iş yapıyordu?

3. Hasan Ağa’nın külhanbeyine nasıl bir ceza vermiştir?

4. Hasan Ağa’nın sinirli anlarında hatırladığı söz nedir?

5. Hasan Ağa karısını niçin yalnız bırakmak istememiştir?

3.6. “ÇAKMAK” HİKAYESİ

3.6.1. “Çakmak” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması

1.Cümle: Ulan İboş, sen be? ! ...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

2.Cümle: Vay Mıstık sen ha? ...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

3. Cümle: Ben ya...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

4. Cümle: İki hemşeri hemen kucaklaştılar.

Uyarlanan Cümle: İki hemşeri hemen sarıldılar.

5. Cümle: Makedonya'dan çıktıkları günden beri görüşmemişlerdi.

Uyarlanan Cümle: Makedonya'dan ayrıldıkları günden beri görüşmemişlerdi.

6. Cümle: Şimdi bu ücra Anadolu kasabacığının dışarısında, bu inleyerek akan çakıllı dereciğin başında, böyle karşı karşıya gelmek...

Uyarlanan Cümle: Anadolu'dan uzak bir derenin başında böyle karşılaşmak onlara iyi gelmişti.

7. Cümle: Onlar için umulmadık bir saadet oldu!

Uyarlanan Cümle: Onlar için beklenmedik bir mutluluk oldu.

8. Cümle: Hayretle karışan sevinçleri pek samimiydi.

Uyarlanan Cümle: Şaşkınlık içerisindeki sevinçleri çok gerçekti.

9. Cümle: Terk ettikleri eski vatanlarında ikisi de sürücülük yapardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

10. Cümle: Terk ettikleri eski vatanlarında ikisi de sürücülük yapardı. Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

11. Cümle: Sonbaharda Sırbistan'a geçerler; at, katır, eşek alırlar... Kış gelince cambazlığı bırakarak Bulgaristan'dan zahire taşırlardı.

Uyarlanan Cümle: Sonbaharda Sırbistan'a geçerler; at, katır, eşek alırlar... Kış gelince cambazlığı bırakarak Bulgaristan'dan tahıl taşırlardı.

12. Cümle: Vâkıâ hiç ortaklık etmemişlerdi.

Uyarlanan Cümle: Hiç ortaklık yapmamışlardı.

13. Cümle: Ama gayet iyi tanışırlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

14. Cümle: Birbirlerinin hakkında nihayetsiz bir itimat beslerlerdi.

Uyarlanan Cümle: Birbirlerine koşulsuz güvenirlerdi.

15. Cümle: Mıstık kirli sarı yüzünde gayet temiz birer canlı mücevher gibi mavi mavi parlayan küçük gözlerini oynatarak sordu:

Uyarlanan Cümle: Mıstık gözlerini oynatarak sordu:

16. Cümle: Ne yapıyorsun bakalım?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

17. Cümle: Hiç...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

18. Cümle: Burada ne yapıyorsun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

19. Cümle: Hiç. Geçiyorum. Ey sen?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

20. Cümle: Ben de.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

21. Cümle: Nereye gidiyorsun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

22. Cümle: Daha belli değil. Sen nereye?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

23. Cümle: Benim de belli değil.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

24. Cümle: Ne vakitten beri buradasın?

Uyarlanan Cümle: Ne zamandan beri buradasın?

25. Cümle: Bir ay var...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

26. Cümle: Ben de aşağı yukarı bir aydır buralardayım...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

27. Cümle: İkisi de henüz gençtiler.

Uyarlanan Cümle: İkisi de gençti.

28. Cümle: Çolukları çocukları yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

29. Cümle: Sermayeleri, sırtlarındaki iplerle bellerindeki kuşakları idi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

30. Cümle: Anadolu'da şehir, kasaba, köy beğenmiyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

31. Cümle: Çiftçi olmadıkları için çarşıya ehemmiyet vermiyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Çiftçi olmadıkları için çarşıya önem vermiyorlardı.

32. Cümle: Aradıkları kalabalık bir ticaret yeriydi!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

33. Cümle: Yüzde üç yüz kâr bırakacak bir ticaret yeri...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

34. Cümle: İboş:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

35. Cümle: Gözünü sevdiğim Rumeli'si... Dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

36. Cümle: Nerede o günler?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

37. Cümle: Mıstık başını salladı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

38. Cümle: Nerede! ... Eski çamlar bardak oldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

39. Cümle: İşin yoksa burada on kuruş gündelikle eşek gibi çalış...

Uyarlanan Cümle: İşin yoksa burada on kuruş para için eşek gibi çalış...

40. Cümle: Derenin kenarı düz bir çimenlikti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

41. Cümle: İhtiyar söğüt ağacı alaca gözlerini sudaki aksine karıştırıyor, etraftaki nihayetsiz tarlalar, tenhalıklarıyla zümrüt, kumlu bir çölü andırıyordu.

Uyarlanan Cümle: İhtiyar söğüt ağacı suya yansıyor, etraftaki boş tarlalar bir çölü andırıyordu.

42. Cümle: Çökelim şuraya, be can!

Uyarlanan Cümle: Oturalım şuraya, be can!

43. Cümle: Çökelim be! ...

Uyarlanan Cümle: Oturalım be!

44. Cümle: Çimenlerin üstüne bağdaş kurdular.

Uyarlanan Cümle: Çimenlerin üstüne oturdular.

45. Cümle: Mıstık hazin hazin akan dereye bakarak:

Uyarlanan Cümle: Mıstık akan dereye bakarak:

46. Cümle: Ah, nerede bizim Mesta?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

47. Cümle: Dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

48. Cümle: Sonra, Anadolu sularının midesine dokunduğunu, sıtma yaptığını anlatmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

49. Cümle: Kara kaşlı, kara gözlü, tıknaz insan esvabı giymiş bir öküz kadar kuvvetli İboş, hep sıska arkadaşını tasdik ediyor, yanaklarından kan damlarken Anadolu'ya geldi geleli hastalıktan baş kaldıramadığını söylüyordu.

Uyarlanan Cümle: Kara kaşlı, kara gözlü, kısa boylu insan kıyafeti giymiş bir öküz kadar güçlü İboş, zayıf arkadaşını onaylıyordu.

50. Cümle: Sulardan sonra sırasıyla, havadan, yollardan, şimendiferlerden, dağlardan, hanlardan, jandarmalardan bahsettiler.

Uyarlanan Cümle: Sulardan sonra sırasıyla, havadan, yollardan, şimendiferlerden, dağlardan, hanlardan, jandarmalardan konuştular.

51. Cümle: İboş büyük kırmızı kuşağından meşin bir kese çekti.

Uyarlanan Cümle: İboş büyük kırmızı kuşağından bir kese çıkardı.

52. Cümle: Dar poturunun yamanmış bir yırtığa benzeyen cebinden nikel bir çakmak çıkardı.

Uyarlanan Cümle: Dar pantolonunun cebinden nikel bir çakmak çıkardı.

53. Cümle: Kirden rengi belli olmayan bu keseyi Mıstık'a uzattı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

54. Cümle: Yap bakalım bir cigara...

Uyarlanan Cümle: Yap bakalım bir sigara...

55. Cümle: Mıstık keseyi daha açmadan; zayıf, traşı uzamış pis suratını fena halde ekşiterek:

Uyarlanan Cümle: Mıstık keseyi daha açmadan:

56. Cümle: Tütün değil, mübarek tezek!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

57. Cümle: Dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

58. Cümle: Ah, bizim tütünler!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

59. Cümle: Dilber saçını sanırdın...

Uyarlanan Cümle: Güzel kadın saçını gibiydi.

60. Cümle: Tutam tutam sırmaydı...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

61. Cümle: Cigaralarını sardılar.

Uyarlanan Cümle: Sigaralarını sardılar.

62. Cümle: Anadolu tütünlerinin, rejinin, kaçaklarının aleyhinde küfürler savurarak içmeye başladılar.

Uyarlanan Cümle: Diğer tüm tütünlerin hepsini kötüleyerek içmeye başladılar.

63. Cümle: Her şeyden ziyâde Anadolu'nun ahlâkından, hilekârlığından, geçimsizliğinden şikâyet ediyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Her şeyden çok Anadolu'nun kötü yanlarından dertleniyorlardı.

64. Cümle: Mıstık:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

65. Cümle: Tövbe, tövbe! Dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

66. Cümle: Hele yalan yere yemin etmeleri...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

67. Cümle: Evet, bu en fena tabiatları...

Uyarlanan Cümle: Evet, bu en kötü özellikleri...

68. Cümle: Bir gün yer yarılacak, vallahi hepsi batacak.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

69. Cümle: Batacak!..

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

70. Cümle: Tutulacak işleri, hükümetin himayesini, muhacirlik imtiyazlarını konuşular...

Uyarlanan Cümle: Uzun uzun her şeyden konuşular...

71. Cümle: Belki bir saatten ziyâde...

Uyarlanan Cümle: Belki bir saatten fazla...

72. Cümle: Beğendikleri tütünden, birbiri arkasına onar cigara içmişlerdi.

Uyarlanan Cümle: Beğendikleri tütünden, birbiri arkasına onar sigara içmişlerdi.

73. Cümle: Kalkarlarken tütün kesesini kuşağına sokan İboş arandı, tarandı.

Uyarlanan Cümle: Kalkarlarken tütün kesesini kuşağına sokan İboş arandı.

74. Cümle: Eğildi, üstünde oturdukları çimenleri elleriyle yokladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

75. Cümle: Doğruldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

76. Cümle: Kaşlarını çatı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

77. Cümle: Yumruklarını böğrüne dayadı.

Uyarlanan Cümle: Yumruklarını göğsüne dayadı.

78. Cümle: Çok kirpikli gözlerini süzdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

79. Cümle: Mıstık'a baktı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

80. Cümle: Ver, diyorum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

81. Cümle: Ne istiyorsun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

82. Cümle: Bilmiyor musun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

83. Cümle: Yoook!..

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

84. Cümle: Çakmağı ver diyorum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

85. Cümle: Hangi çakmağı ver diyorsun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

86. Cümle: Ulan, inkâr mı ediyorsun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

87. Cümle: Neyi be?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

88. Cümle: İboş dişlerini sıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

89. Cümle: Açılan yumrukları titremeye başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

90. Cümle: Bu, âdeta insanı eşek yerine koymaktı! Sakin bir tatlılıkla sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

91. Cümle: Biz burada otururken yanımıza kimse geldi mi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

92. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

93. Cümle: Ben tütün kesesiyle beraber bir çakmak çıkardım mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

94. Cümle: Çıkardın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

95. Cümle: Cigaralarımızı çakmakla yakmadık mı?

Uyarlanan Cümle: Sigaralarımızı çakmakla yakmadık mı?

96. Cümle: Yaktık.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

97. Cümle: Buradan kalkıp bir yere gittik mi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

98. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

99. Cümle: Ben ne bileyim?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

100. Cümle: Sen aldın...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

101. Cümle: Hâşâ! ...

Uyarlanan Cümle: Asla!...

102. Cümle: İboş, üstünü, başını, yerleri, çimenlerin arasını dikkatle, tekrar aradı.

Uyarlanan Cümle: İboş her yeri dikkatlice tekrar aradı.

103. Cümle: Çakmağı Mıstık'ın çaldığından artık hiç şüphesi kalmadı.

Uyarlanan Cümle: Çakmağı Mıstık'ın çaldığından emindi.

104. Cümle: Bunun hemşeriliğe yanaşmayacağını söyledi.

Uyarlanan Cümle: Bunun tanıdıklığa yakışmadığını söyledi.

105. Cümle: Yalvardı, yakardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

106. Cümle: Mıstık: “Hâşâ! ... Kabul etmem vallahi! ...” diye birbiri arkasına yeminleri basıyor, arkadaşının bu ithamını ağır bir hakaret sayarak kabarıyor, kavga çıkarmaya kalkıyordu.

Uyarlanan Cümle: Mıstık: “Asla!... Kabul etmem...” diye sürekli yemin ediyor, kavga çıkarmaya çalışıyordu.

107. Cümle: İboş'un eski memleketinde tuhaf bir şöhreti vardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

108. Cümle: Ona “Bir pire için yorgan yakan” derlerdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

109. Cümle: En ufacık hakkını bile kimsede bırakmazdı.

Uyarlanan Cümle: Hakkını kimsede bırakmazdı.

110. Cümle: Hatta bir defa eşyasını taşıdığı bir savcı bozukluğu olmadığı için sürücü ücretinden iki kuruşcuğunu eksik vermişti.

Uyarlanan Cümle: Hatta bir keresinde eşyalarını taşıdığı bir savcı parasını iki kuruş eksik vermişti.

111. Cümle: Bu iki kuruşu bırakmamak inadıyla İboş o vaktin genel müfettişliğine, İçişleri bakanlığına, vilayete tam beş yüz kuruşluk şikâyet telgrafi çekmişti.

Uyarlanan Cümle: Bu iki kuruşu almak için savcıyı, beş yüz kuruşluk şikayet telgrafi çekerek tüm resmi kurumlara şikayet etmişti.

112. Cümle: Bu vaka bütün Rumeli'nce meşhurdu.

Uyarlanan Cümle: Bu olay bütün Rumeli'de konuşulmuştu.

113. Cümle: Sen beni bilirsin Mıstık, dedi.

Uyarlanan Cümle: Sen beni tanırsın Mıstık, dedi.

114. Cümle: Ben kimsede bir şeyimi bırakmam.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

115. Cümle: Ver şu çakmağı...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

116. Cümle: Almadım vallahi!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

117. Cümle: Ey, sen almadın, ben de almadım; ecinniler mi gelip aldı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

118. Cümle: Bilmem.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

119. Cümle: Ben senden bu çakmağı çıkarırım.

Uyarlanan Cümle: Ben senden bu çakmağı alırım.

120. Cümle: Anlamadım ki, ne çıkaracaksın...

Uyarlanan Cümle: Anlamadım ki, nasıl alacaksın.

121. Cümle: İboş, mahkemeye müracaatla dava edeceğini söyledi.

Uyarlanan Cümle: İboş, mahkemeye dava edeceğini söyledi.

122. Cümle: Hiddetle kasabaya doğru giden yola çıktı.

Uyarlanan Cümle: Sinirle kasabaya giden yola çıktı.

123. Cümle: Hâlbuki Mıstık çakmağı çalmıştı.

Uyarlanan Cümle: Mıstık çakmağı gerçekten çalmıştı.

124. Cümle: İçinden: “Görmeden aldım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

125. Cümle: Şahit yok, sepet yok.

Uyarlanan Cümle: Gören kimse olmadı.

126. Cümle: Bir yemin değil mi? Ederim.” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

127. Cümle: Dışından —bir dakika evvel o kadar tatlı tatlı muhabbet ettiği arkadaşına— acı acı haykırdı:

Uyarlanan Cümle: Dışından —bir dakika önce o kadar tatlı tatlı muhabbet ettiği arkadaşına— şiddetle bağırdı:

128. Cümle: Haydi, beraber gidelim, ben de senden namus davası edeceğim!

Uyarlanan Cümle: Haydi, birlikte gidelim bende seni dava edeceğim!

129. Cümle: Haydi gel! ...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

130. Cümle: Etrafı derin hendeklerle çevrilmiş tozlu yoldan yan yana yürümeye başladılar, ama iki şaşı göz gibi biri sağa, biri sola bakıyordu.

Uyarlanan Cümle: Etrafı çukurlarla dolu tozlu yolda yürümeye başladılar. Ama biri sağa, biri sola bakıyordu.

131. Cümle: Yarım saat sonra, hükümet konağındaki küçük mahkeme salonunda idiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

132. Cümle: Alt kattan azgın zaptiye beygirlerinin kişnediği tepindiği işitiliyor, açık pencerelerden birbirlerini öldürmek için kovalıyorlar sanılan kırlangıçlar gidiyorlar,

siyah tahtalı eski tavanın çatlaklarında çamurdan delikleri andıran yuvalarına konuyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

133. Cümle: Aksakallı hâkim enfiyesini çekerek bu iki yabancının davasını dikkatle dinledi.

Uyarlanan Cümle: Aksakallı hâkim bu iki yabancının davasını dikkatle dinledi.

134. Cümle: İboş'a sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

135. Cümle: Bu adamın çakmağını aldığına şahidin var mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

136. Cümle: Yok.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

137. Cümle: Sen de, çalmadım, diyorsun...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

138. Cümle: Evet.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

139. Cümle: Hem de namus davası ediyorum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

140. Cümle: Bana hırsız demek istiyor.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

141. Cümle: Ben bunu kabul etmem.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

142. Cümle: O başka mesele. Şimdi sen çalmadığına yemin edeceksin.

Uyarlanan Cümle: O başka. Şimdi sen çalmadığına yemin edeceksin.

143. Cümle: Eder misin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

145. Cümle: Ederim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

146. Cümle: Öyleyse, evvela senin istediğin dava görülmüş olur.

Uyarlanan Cümle: Öyleyse, önce senin istediğin davan görölür.

147. Cümle: Yani hırsız olmadığın meydana çıkar.

Uyarlanan Cümle: Yani hırsız olmadığın ortaya çıkar.

148. Cümle: Namusun temizlenir.

Uyarlanan Cümle: Suçsuz olduğun açıklanır.

149. Cümle: Pekâlâ!

Uyarlanan Cümle: Tamam!

150. Cümle: Gayet soluk, lekeli bir yeşil çuha örtülmüş kürsüye yaklaşan Mıstık yine yeşil bir bohçaya sarılı kitaba elini bütün kuvvetiyle bastı, çakmağı almadığına yeminler savurdu.

Uyarlanan Cümle: Hakimin yanına yaklaşan Mıstık, kitaba elini koyarak çakmağı almadığına yemin etti.

151. Cümle: O anda onun kazandığı davayı İboş kaybetti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

152. Cümle: Tam dışarı çıkarken sevinen Mıstık'a, hâkim:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

153. Cümle: Oğlum, sen on kuruş vereceksin, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

154. Cümle: Mıstık ağzıyla gözlerini açtı:

Uyarlanan Cümle: Mıstık gözlerini açtı:

155. Cümle: Niçin! Ben davayı kazanmadım mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

156. Cümle: Kazandın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

157. Cümle: Çakmağı benim almadığım meydana çıkmadı mı?

Uyarlanan Cümle: Çakmağı benim almadığım ortaya çıkmadı mı?

158. Cümle: Çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

159. Cümle: Öyleyse ne parası istiyorsun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

160. Cümle: Evvela senin davan görüldü.

Uyarlanan Cümle: Önce senin davan görüldü.

161. Cümle: Mahkeme parası...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

162. Cümle: Mıstık vurulmuş gibi durdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

163. Cümle: Önüne baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

164. Cümle: Ağzını yüzünü buruşturarak düşündü.

Uyarlanan Cümle: Yüzünü değiştirerek düşündü.

165. Cümle: Sonra İboş'a döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

166. Cümle: Yavaş yavaş elini koynuna soktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

167. Cümle: Altmış paralık şey için on kuruş veremem! Al malını, uğursuz...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

168. Cümle: Diye biraz evvel katiyen çalmadığı tahakkuk eden çakmağı arkadaşının suratına fırlattı!

Uyarlanan Cümle: Diye az önce asla çalmadığına yemin ettiği çakmağı arkadaşının yüzüne attı!

3.6.2. “Çakmak” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Çakmak	Hakim	Beygir	Zaptiye	Dere

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Hemşeri	Kuruş	Tütün	Savcı	Şahit
---------	-------	-------	-------	-------

1. _____ kanaatinin bu olayda çok etkili olacağı konuşuluyor.
2. _____ ve ürünlerini içmek sağlığa zararlıdır.
3. Arkadaşımin babası mahkemede _____ oldu.
4. Köyden _____ gelmiş sürekli onlarla ilgileniyor.
5. Cebimde beş _____ yok.

3.6.3. “Çakmak” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri

A. Aşağıdaki cümleler metne göre doğru mu, yanlış mı? Doğru için D, yanlış için Y yazınız.

1. İboş ile Mıstık aynı köydendir. ()
2. İkisi de evlidir. ()
3. Mıstık, İboş’un çakmağını çalmamıştır. ()
4. İboş çakmağı aramadan Mıstık’ı suçlamıştır. ()
5. Mıstık İboş’dan şikayetçi olmamıştır. ()

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. İboş ile Mıstık ne iş yapıyorlardı?
2. Mıstık’ın İboş’un çakmağını çalarken gören olmuş mudur?
3. İboş nasıl biridir?
4. Davayı Mıstık kazandığı halde neden hakim ondan para istemiştir?
5. Mıstık niçin İboş’un çakmağını geri vermiştir?

3.7. “BÜYÜCÜ” HİKAYESİ

3.7.1. “Büyücü” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması

1.Cümle: Büyük Selahaddin, kendisinden aman dileyen Kudüs'ü aldıktan sonra hiç durmamıştı.

Uyarlanan Cümle: Büyük Selahaddin kendisine teslim olan Kudüs'ü aldıktan sonra hiç durmamıştı.

2.Cümle: Şam'da “Biraz dinlenelim!” istirahatında bulunan askerine: Ömür kısadır.

Uyarlanan Cümle: Şam'da “Biraz dinlenelim!” isteğinde bulunan askerine: Ömür kısadır.

3. Cümle: Ecelden emin değiliz! Cevabını verdi.

Uyarlanan Cümle: Ne zaman öleceğimizi bilemeyiz! cevabını verirdi.

4. Cümle: Yayından çıkmış bir alev ok şiddetiyle yabancı Avrupalıların haksız yere sahiplendikleri kasabalar üzerine atılıyor, müthiş nekkaplarıyla deldiği kaleleri hemen zapt ediyordu.

Uyarlanan Cümle: Avrupalıların hak etmediği halde aldıkları kaleleri geriye alıyordu.

5. Cümle: Kurtularak Sur kalesine kapağı atan halk düşmanı mutaassıpların adedi Avrupa'dan gelen imdatlarla çoğalıyor, milyonlara varıyordu.

Uyarlanan Cümle: Kaçarak Sur Kalesine teslim olan halk düşmanlarının sayısı gün geçtikçe artıyordu.

6. Cümle: Ama artık İslam'ın yüzü gülmüştü.

Uyarlanan Cümle: Ama artık şans İslam'dan yanaydı.

7. Cümle: Yıllarca süren zulümlerin intikamı alınacaktı.

Uyarlanan Cümle: Yıllarca süren işkencelerin intikamı alınacaktı.

8. Cümle: Şam, her gün yeni bir fetih haberiyle seviniyor, camiler şenleniyor, Allah'a şükretmeye koşan halkı mâbedler almıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

9. Cümle: O vakit bu şehir, fasılalı fakat mütarekesiz din muharebeleri yüzünden âdeta bir Türk ordugâhına dönmüştü.

Uyarlanan Cümle: O zamanlar şehir, dini savaşlardan dolayı Türk askerlerinin konakladığı bir yer olmuştu.

10. Cümle: Sıkışan halifelerin, ürkmüş emîrlerin seyrek saflarını doldurmak için Turan'dan taşan “bahadırlar tufanı” sanki burada birikmiş, karar kılmıştı.

Uyarlanan Cümle: Bütün askerlerin tek amacı burada birleşmekti.

11. Cümle: Doğu tarafında kocaman bir Türk Mahallesi vardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

12. Cümle: Kılıçla, kalkanla, tolgayla, eversiz atlar üzerinde gelenlerin çocukları Arapça öğrenip medreselerde âlim oluyorlar, medeni bir zevk içinde, şiir, edebiyat, ticaret sahasında yaşıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Silahlı bir halde at üzerinde gelenlerin çocukları Arapça öğrenerek medreselerde hocalık yapıyorlardı.

13. Cümle: Doğan Bey de bunlardan biriydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

14. Cümle: Babası, Alp Arslan'ın en eski kumandanlarındandı.

Uyarlanan Cümle: Babası, Alp Arslan'ın en eski komutanlarındandı.

15. Cümle: Üç küçük kardeşini yirmi senedir görmemişti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

16. Cümle: Biri Kızıl Arslan'ın, biri Pehlivanoğlu Özbek'in, biri de Harzemşah Döğüş'ün ordusunda idi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

17. Cümle: Kendisi hiçbir orduya girmemiş, gençliğini medresede geçirmiş, Dımışk'tan hiç ayrılmamıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

18. Cümle: Etrafı yüksek duvarlarla çevrili büyük bir bahçenin ortasındaki harap evinde yalnız oturuyordu.

Uyarlanan Cümle: Etrafı yüksek duvarlarla çevrili büyük bir bahçenin ortasındaki bakımsız evinde yalnız oturuyordu.

19. Cümle: Çoluk çocuğa karışmamış, kitaplarının üstünde ihtiyarlamıştı.

Uyarlanan Cümle: Evlenmemiş, kitaplarının üstünde ihtiyarlamıştı.

20. Cümle: İhtiyar bir hizmetçisi vardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

21. Cümle: Yiyeceğini, içeceğini çarşıdan o taşırdı.

Uyarlanan Cümle: Yiyeceğini, içeceğini çarşıdan o alırdı.

22. Cümle: Kendi dışarıya hiç çıkmaz, kimseyle görüşmez, kimseyle tanışmazdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

23. Cümle: Ama bütün mahalle, hatta bütün şehir halkı yine onunla meşguldü:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

24. Cümle: Ne yapıyor?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

25. Cümle: Herhalde ibadet değil!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

26. Cümle: Gemilerde görünmez.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

27. Cümle: Niçin dışarı çıkmaz?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

28. Cümle: Evine kimseyi sokmuyor. Niçin?

Uyarlanan Cümle: Evine kimse giremezdi. Niçin?

29. Cümle: Yapayalnız ne yapıyor?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

30. Cümle: Ne yapacak acaba? diyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

31. Cümle: Meraklarında biraz haklıydılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

32. Cümle: Çok defa sakın, beyaz duvarların arkasından yerleri sarsan patlamalar duyulurdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

33. Cümle: Çocuklar, kadınlar, gençler sokakta küme küme dururlar, sık fıstık ağaçlarının tepelerinden havaya tüten kırmızı, sincabî, mor, yeşil dumanları korka korka seyredelerdi.

Uyarlanan Cümle: Çocuklar, kadınlar, gençler sokakta dururlar, ağaçların üzerinden gökyüzüne yükselen dumanları korkarak seyredelerdi.

34. Cümle: Halkın telkininden kurtulamayan ulemalar da hiç yüzünü görmedikleri bu münzeviye fahri bir gazez bağlamışlardı.

Uyarlanan Cümle: Halkın şikayetlerinden korkan ulemalar da hiç yüzünü görmedikleri bu adam hakkında kötü düşünürlerdi.

35. Cümle: “Katlinin vacip olduğundan” dem vuruyorlardı.

Uyarlanan Cümle: “Öldürülmesinin zorunlu olduğundan” söz ederlerdi.

36. Cümle: Şehirde her felaketi onun uğursuzluğuna yormak âdetti.

Uyarlanan Cümle: Şehirde meydana gelen her kötü olayın ondan kaynaklandığını düşünürlerdi.

37. Cümle: Kuraklığı, fırtınaları, yangınları, kavgaları, cinayetleri hep o... “Büyücü Doğan” yapıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

38. Cümle: Ahalisiyle ülfet etmediği Dımışk'ın ruhunda, yıllar geçtikçe, Doğan, dayanılmaz bir elem olmuştu.

Uyarlanan Cümle: Büyücü Doğan Dımışk'ın suçlusu olmuştu.

39. Cümle: Büyük küçük herkes onu kınıyor, lanetler yağdırıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

40. Cümle: Yanılıp da bir gün dışarı çıksa, ihtimal üzerine atılıp parçalayacaklardı.

Uyarlanan Cümle: Yanlışlıkla bir gün dışarı çıksa, halk üzerine atlayıp onu öldürecekti.

41. Cümle: En umulmaz zafer haberinin verdiği neşe bile, halka Büyücü Doğan'ı unutturamadı.

Uyarlanan Cümle: En önemli zafer haberinin verdiği neşe bile, halka Büyücü Doğan'ı unutturamadı.

42. Cümle: Selahaddin geldiği zaman, Emeviye Camii'nin önünde bütün Dımışk toplandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

43. Cümle: O namazdan çıkarken,

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

44. Cümle: Ey Sultan! Bizi bu Büyücü Doğan'dan kurtar! diye bağıştılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

45. Cümle: Selahaddin, hayatını cihatta geçirirdi.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin, hayatını savaşlarda geçirirdi.

46. Cümle: Yolu düştükçe uğradığı Şam'ın ahvalini iyice bilmezdi.

Uyarlanan Cümle: Yolu düştükçe uğradığı Şam'ın sorunlarını iyi bilmezdi.

47. Cümle: Sarayına gelir gelmez yeğeni olan kaymakam Ferruhşah'ı huzuruna çağırdı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

48. Cümle: Halkın istemediği bu Doğan kim? diye sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

49. Cümle: Baalbek Emîri Ferruhşah, vâkıa amcası kadar müthiş bir kahraman değildi.

Uyarlanan Cümle: Baalbek Emîri Ferruhşah, amcası kadar müthiş bir kahraman değildi.

50. Cümle: Ama, amcasından daha adildi.

Uyarlanan Cümle: Ama, amcasından daha adaletliydi.

51. Cümle: Şairlere birçok kasideler yazdıracak derecede şeci, cömert, kerim bir zattı.

Uyarlanan Cümle: Şairlere birçok kasideler yazdıracak kadar düzgün biriydi.

52. Cümle: Mefkûresi hakla adaletti.

Uyarlanan Cümle: Adil olmak en büyük amacıydı.

53. Cümle: Halka hiç ziyanı dokunmayan bir münzevi! Cevabını verdi.

Uyarlanan Cümle: Halka zararı dokunmayan biri! Cevabını verdi.

54. Cümle: Sana şimdiye kadar şikâyet ettiler mi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

55. Cümle: Çok defa...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

56. Cümle: Niçin adaleti yerine getirmedin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

57. Cümle: Getirdim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

58. Cümle: Ne ceza verdin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

59. Cümle: Ceza vermedim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

60. Cümle: Tahkikat yaptım.

Uyarlanan Cümle: Araştırma yaptım.

61. Cümle: Anladım ki, bu Doğan'ın hiçbir zararı dokunmamış...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

62. Cümle: Aradım, halk içinde “Bana şunu yaptı” diyen bir davacı çıkmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

63. Cümle: Öyleyse niçin yolumda “Bizi ondan kurtar!” diye bağırlar?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

64. Cümle: Ferruhşah gülümsedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

65. Cümle: Kaleler almasını, krallar esir etmesini, ordular dağıtmasını pek iyi bilen kahraman amcası halkın ruhuna yabancıydı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

66. Cümle: Sultanım, dedi, “Bizi ondan kurtar” diye bağırımları, gördükleri bir zulümden, bir şerden değildir.

Uyarlanan Cümle: Sultanım, dedi, “Bizi ondan kurtar” diye bağırımları, gördükleri bir kötülükten değildir.

67. Cümle: Ya nedendir?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

68. Cümle: Meraktandır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

69. Cümle: Maksatları “Bizi meraktan kurtar!” demektir.

Uyarlanan Cümle: Amaçları “Bizi meraktan kurtar!” demektir.

70. Cümle: Neyi merak ederler?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

71. Cümle: Ferruhşah, Doğan'ın yıllarca süren sessiz itikâfını, asaletini, gençken medresede kimya ilmiyle, geometri ilmine çalıştığını, gayet derin bir âlim olduğunu, şimdi madde ile yanar cisimlerle uğraşıp bilinmeyen şeyler keşfine savaştığını amcasına uzun uzadıya anlattı.

Uyarlanan Cümle: Ferruhşah, Doğan'ın yıllardır kimya ile uğraştığını, bilgili ve meraklı biri olduğunu uzun uzun amcasına anlattı. Uğraştığının da madde ile yanar bir cisim olduğunu söyledi.

72. Cümle: Halkın mahiyetini bilmediği şeye kin bağlaması tabii idi.

Uyarlanan Cümle: Halkın ne olduğunu bilmediği şeye düşman olması normaldi.

73. Cümle: Bu zavallı adam, kırk senedir, merak ettiği bir noktaya ömrünü hasretmişti.

Uyarlanan Cümle: Bu zavallı adam, kırk senedir, merak ettiği bir noktaya ömrünü vermişti.

74. Cümle: İşte onu anlamaya çabalıyordu.

Uyarlanan Cümle: İşte onu anlamaya çalışıyordu.

75. Cümle: Başka bir kabahati yoktu.

Uyarlanan Cümle: Başka bir suçu yoktu.

76. Cümle: Fakat Selahaddin: Canına dokunmayalım.

Uyarlanan Cümle: Fakat Selahaddin: onu öldürmeyelim.

77. Cümle: Buradan çekilip gitsin... kararını verdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

78. Cümle: Vâkıa o da büyüye, sihire inanmazdı.

Uyarlanan Cümle: Çünkü o da büyüye, sihire inanmazdı.

79. Cümle: Ama halkın istemediği bir adamı şehirde bırakmayı, siyasete muhalif görüyordu.

Uyarlanan Cümle: Ama halkın istemediği bir adamı şehirde bırakmayı, siyasete uygun görmüyordu.

80. Cümle: En önemsiz söylentiden kan, kavga, nizâ çıkabilirdi. Ferruhşah, o gün adamlarını ihtiyar Doğan'a gönderdi.

Uyarlanan Cümle: En önemsiz bir laftan ayaklanma kargaşa çıkabilirdi. Ferruhşah, o gün adamlarını ihtiyar Doğan'a gönderdi.

81. Cümle: Sultanın emrini tebliğ etti.

Uyarlanan Cümle: Sultanın emrini bildirdi.

82. Cümle: Ertesi sabah, evinin önüne toplanan halk, büyük kapının açıldığını, yedeklerinde birer deve çeken iki ihtiyarın çıktığını gördü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

83. Cümle: Öndeki beyaz sakallı, kısa boylu, mavi gözlü adam Büyücü Doğan'dı. Birçok kişi ilk defa olarak görüyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

84. Cümle: Arkadaki, kambur hizmetçisi... Onu zaten tanıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

85. Cümle: Savrulan küfürleri, lanetleri duymuyor gibi ikisi de yere bakarak yürüyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Söylenen kötü sözleri duymuyor gibi ikisi de yere bakarak yürüyorlardı.

86. Cümle: Çöle çıkan caddeden gittiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

87. Cümle: Açık kapıdan halk bahçeye üşüştü.

Uyarlanan Cümle: Açık kapıdan halk bahçeye girdi.

88. Cümle: Bağırarak evin her tarafını aradılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

89. Cümle: Fıçı fıçı petrolerden, şişe şişe renkli sulardan, türlü türlü tozlardan, ne olduğunu anlayamadıkları birtakım cetvellerden, pergellerden, hendese aletlerinden başka bir şey bulamadılar.

Uyarlanan Cümle: Kimya ilmiyle alakalı maddelerden başka bir şey bulamadılar.

90. Cümle: Hepsini kırdılar, kopardılar, döktüler, dağıttılar, yıktılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

91. Cümle: Bir hafta geçmeden Büyücü Doğan unutuldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

92. Cümle: Yıllarca onunla korkunç bir kabus, meşum bir hayal gibi uğraşan Dımışk'ın mustarip ruhu sanki birdenbire rahatladı! Ramazanda, ordusu ile Şam'dan çıkan Selahaddin, birkaç hafta sonra Safad'la Kevkeb'i de aman vererek aldı.

Uyarlanan Cümle: Yıllarca kötü olaylar yaşayan Dımışk sanki birden rahatlamıştı. Ramazan'da ordusu ile Şam'dan çıkan Selahaddin birkaç hafta sonra Safad ile Kevkeb'i de fethetmişti.

93. Cümle: Oranın ahalisini de Sur'a gönderdi.

Uyarlanan Cümle: Oranın halkını da Sur'a gönderdi.

94. Cümle: Beş altı sene içinde Irak'ta, Suriye'de hükmü altına girmeyen bir kale yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

95. Cümle: Ötede beride kalan mutaassıp güruhu aman istiyor, teslim oluyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Herkes ona teslim oluyordu.

96. Cümle: İslam'ın bu parlak galebelerinden kederlenen Papa'nın yüreğine inmişti.

Uyarlanan Cümle: İslam'ın bu zaferleri Papa'yı çok üzmüştü.

97. Cümle: Mukaddes Roma-Cermen İmparatoru ile Fransız kralı Filip, İngiliz Kralı Rişar... Sonra Avrupa'nın bütün namdâr şövalyeleri haç alametleri taktılar.

Uyarlanan Cümle: Mukaddes Roma-Cermen İmparatoru ile Fransız kralı Filip, İngiliz Kralı Rişar... Sonra Avrupa'nın bütün Şövalyeleri haç takmışlardı.

98. Cümle: Filip'le Rişar, deniz yolu ile geleceklerdi. Sur, Avrupa'dan hıncanınç gelen imdatlarla o kadar doldu ki... Kale bu kalabalığı almadı.

Uyarlanan Cümle: Filip'le Rişar, deniz yolu ile geleceklerdi. Sur, Avrupa'dan gelen yardım istekleriyle o kadar doldu ki... Kale bu kalabalığı almadı.

99. Cümle: Siyah bayraklı hadsiz hesapsız bir ordu Akkâ'ya doğru taşıtı, fişkırdı.

Uyarlanan Cümle: Siyah bayraklı bir ordu Akka'ya doğru hızlıca ilerledi.

100. Cümle: Selahaddin, bu kara tufanın önüne yıkılmaz bir çelik kaya gibi çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

101. Cümle: Bu kudurmuş canlı dalgaları kırdı. Sahrayı kırmızı, sakın bir denize çevirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

102. Cümle: Evet, birkaç saat içinde düşmanın on bin tanesini öldürdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

103. Cümle: Geri kalanları esir etti.

Uyarlanan Cümle: Geri kalanları esir aldı.

104. Cümle: Ölülerini nehre attılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

105. Cümle: Zira gömmek imkânı yoktu.

Uyarlanan Cümle: Çünkü gömmelerine imkan yoktu.

106. Cümle: Her taraf ceset dolmuştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

107. Cümle: Nihayetsiz leş yığınlarının kötü kokusu havayı bozdu.

Uyarlanan Cümle: Sonunda ölümlerin kötü kokusu havayı kirletti.

108. Cümle: Şanlı galip hastalandı.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin hastalandı.

109. Cümle: Kulunç illeti onu kımıldanamaz bir ıstırap yumağı haline soktu.

Uyarlanan Cümle: Vücudundaki ağrılardan hareket edemez oldu.

110. Cümle: Hekimler ölüm nehriyle kaplanmış bu er meydanının hemen terkine lüzum gösterdiler.

Uyarlanan Cümle: Hekimler ölüm nehriyle kaplanmış bu er meydanının hemen terk edilesine karar verdiler.

111. Cümle: Selahaddin, Akkâ'daki askerine: “Ben hastalandım, iyi olmak için buradan uzaklaşmaya mecburum.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin, Akkâ'daki askerine: “Ben hastalandım, iyi olmak için buradan uzaklaşmak zorundayım.

112. Cümle: Siz sebat ediniz.

Uyarlanan Cümle: Siz savaşmaya devam edin.

113. Cümle: Korkmayınız.

Uyarlanan Cümle: Korkmayın.

114. Cümle: Yine geleceğim.” haberini gönderdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

115. Cümle: Dünyayı titreten bu kahraman, sedye içinde kıvrana kıvrana Harube'ye gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

116. Cümle: Meydanı boş bulan mutaassıp Haçlılar, Akkâ'yı bütün kuvvetleriyle karadan, denizden sardılar.

Uyarlanan Cümle: Meydanı boş bulan Haçlılar, Akkâ'yı bütün kuvvetleriyle karadan, denizden sardılar.

117. Cümle: Bütün kış muharebe ile geçti...

Uyarlanan Cümle: Bütün kış savaş ile geçti...

118. Cümle: Mukaddes Roma-Cermen İmparatorunun, ordusu ile Suriye'ye yaklaştığı söyleniyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

119. Cümle: Yaz gelince kulunçları geçen Selahaddin, yatağından kalktı.

Uyarlanan Cümle: Yaz gelince ağırları geçen Selahaddin, yatağından kalktı.

120. Cümle: Atına bindi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

121. Cümle: Bir dakika durmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

122. Cümle: Cihada koştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

123. Cümle: Yine eskisi gibi ordusunu “Tel Kisan” da kurdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

124. Cümle: Akka'yı saran hesapsız kuvvete her gün hücumla başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

125. Cümle: Haçlılar bezmiyordu.

Uyarlanan Cümle: Haçlılar vazgeçmiyordu.

126. Cümle: Her tarafa istihkâmlar kazmışlar, muhasara ordusundan başka, arkalarını vuran Selahaddin'e karşı da iki büyük ordu kurmuşlardı.

Uyarlanan Cümle: Her tarafa çukurlar kazmışlardı. Selahaddin'e karşı iki büyük ordu daha kurmuşlardı.

127. Cümle: Artık Akkâ'yı kurtarabilmek ümidi sönüyor gibiydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

128. Cümle: Frenkler, deniz yolu ile birçok sağlam keresteler getirmişler; kalenin üç köşesine altmış arşın yüksekliğinde, beşer tabakalı üç büyük burç kurmuşlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

129. Cümle: Burçların her tabakasında asker vardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

130. Cümle: Gece gündüz kalenin siperlerine ok, ateş yağıdırıyorlar, büyük hendekleri dolduruyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

131. Cümle: Selahaddin, atıyla muharip saflarının arkasındaki küçük tepeciklerde geziniyor, kalenin etrafında yükselen bu büyük burçlara bakarak dişlerini gıcırdatıyor: Ah gitti, ah gitti... Diyordu.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin atının üzerinde ordunun siperlerinin arkasındaki küçük tepelere geziniyordu. Kalenin etrafında yükselen büyük burçlara bakarak: Ah gitti, ah gitti... diyordu.

132. Cümle: Vâkıa içeriden bu burçların üstüne nef, paçavra filan atıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Kalenin içerisinden bu burçların üzerine nef, paçavra falan atıyorlardı.

133. Cümle: Fakat hiçbirisi tutuşmuyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

134. Cümle: Selahaddin, şahin gözleriyle kalenin müdafaadaki hareketini görüyor.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin iyi gören gözleriyle kalenin savunmadaki her hareketini görüyordu.

135. Cümle: "Acaba bu tahtalar niçin yanmıyor?" diye düşünüyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

136. Cümle: Bu merakını, o gün tutulan bir esir halletti: “Frenk mühendisleri kulelerin ahşap kısımlarını derilerle kaplamışlar, üstüne sirke, çamur, sonra birtakım yanmaz eczalar sıvamışlardı.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

137. Cümle: Küçük, büyük, harple, âmânla şimdiye kadar elli kale alan bu kahraman, sevgili Akkâ'sının can çekişmesine dayanamıyor, geceli gündüzlü, az kuvvetleriyle bu çok düşmana saldırıyordu.

Uyarlanan Cümle: Birçok savaşı şimdiye kadar elli kale ele geçiren bu kahraman, değer verdiği Akka'nın böyle verilmesine dayanamıyordu. Ne olursa olsun, savaşmaya devam ediyordu.

138. Cümle: Artık iki taraf da bezmek üzereydi.

Uyarlanan Cümle: Artık iki tarafta savaşmaktan vazgeçmek üzereydi.

139. Cümle: Hırısından kıvranan Selahaddin, bir sabah burçların birisinin tutuştuğunu gördü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

140. Cümle: Gözlerine inanamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

141. Cümle: Atının üstünde doğruldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

142. Cümle: Sağ elini gözlerine siper yaptı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

143. Cümle: Dikkatle baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

144. Cümle: Arkasındaki muhariplere sordu:

Uyarlanan Cümle: Arkasındaki askerlere sordu:

145. Cümle: Tutuşuyor, değil mi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

146. Cümle: Evet...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

147. Cümle: Birdenbire?

Uyarlanan Cümle: Aniden?

148. Cümle: Alev içinde kalan burçtan müthiş bir vâveyla yükseliyordu.

Uyarlanan Cümle: Alevler içinde kalan burçtan çılgınlık yükselmeye başlamıştı.

149. Cümle: Her tarafı birden ateş sarmıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

150. Cümle: Dördüncü, beşinci tabakadan siyah noktalar yerlere atlıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

151. Cümle: Diğer iki burçtaki askerler de bağırarak kaçıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

152. Cümle: Yarım saat geçmedi, bunlar da ateş aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

153. Cümle: Selahaddin hemen kat'î hücum emrini verdi.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin askerlere saldırı emrini verdi.

154. Cümle: Ansızın iki ateş arasında ürken düşmanlar, mücahitlerin keskin kılıçları altında kırıla kırıla kaçtılar.

Uyarlanan Cümle: Aniden iki ateş arasında kalan düşmanlar, askerlerin keskin kılıçları arasından kaçtı.

155. Cümle: Selahaddin, kıymetli kalesine girmedi.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin, değerli kalesine girmedi.

156. Cümle: Altındaki kemikleri görünen naaşlarla hâlâ cızırdayarak, fena bir koku çıkararak yanan yıkık burçların kömürleşmiş direkleri önünde atının dizginini kasti.

Uyarlanan Cümle: Yanan burçların önünde atının üzerinde duruyordu.

157. Cümle: Ordunun bir kısmı kaçıp kurtulanların arkasından gitmişti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

158. Cümle: Yaralılar toplanıyor, esirler bağlanıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

159. Cümle: Huzurunda bugünkü muzafferiyetten sevinen yorgun kale kumandanına,

Uyarlanan Cümle: Bugün kazanılan başarı ile sevinen kale komutanına,

160. Cümle: “Bu kuleleri biz yanmaz biliyorduk.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

161. Cümle: Nasıl yaktınız? Diye sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

162. Cümle: Evvela yakamadık sultanım! Melunlar sirkeyle, çamurla her tarafını sıvamışlardı.

Uyarlanan Cümle: Önce yakamadık sultanım! Hainler sirkeyle, çamurla her tarafını sıvamışlardı.

163. Cümle: Kale içinde bir ihtiyar garip çıktı: “Bana istediğimi veriniz, bu burçları yakayım” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

164. Cümle: Ne istedi ise verdim; neft, kireç, pamuk, kil...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

165. Cümle: Bir ay içinde üç bin tane humbara döktü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

166. Cümle: On beş gün de çalıştı, yedi oluklu, hiç görülmemiş bir mancınık yaptı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

167. Cümle: Bu sabah “Artık işim bitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

168. Cümle: İsterseniz yakayım” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

169. Cümle: “Haydi yak” dedim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

170. Cümle: Yaktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

171. Cümle: Selahaddin merakla,

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

172. Cümle: Nasıl yaktı? diye tekrar sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

173. Cümle: Burcun en dolusuna, bir anda, yaptığı tuhaf mancınıkla humbaralar yağdırmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

174. Cümle: Her tarafı evvela mor bir alev kapladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

175. Cümle: İçindekiler de tutuştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

176. Cümle: Öbür burçlardaki düşman, korkusundan kaçmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Diğer burçlardaki düşmanlar, korkudan kaçmaya başladı.

177. Cümle: Biz de kapıları açtık.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

178. Cümle: Arkalarına düştük.

Uyarlanan Cümle: Arkalarından gittik.

179. Cümle: Şimdi bu ihtiyar nerede?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

180. Cümle: İçerde.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

181. Cümle: Ne yapıyor?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

182. Cümle: Kendine minnettar kalan ahalinin elleri üzerinde geziyor.

Uyarlanan Cümle: Kendine teşekkür etmek isteyenlerin ellerinin üzerinde geziyor.

183. Cümle: Sen ne mükâfat verdin?

Uyarlanan Cümle: Sen ne ödül verdin.

184. Cümle: Mükâfat kabul etmiyor.

Uyarlanan Cümle: Ödül kabul etmiyor.

185. Cümle: Ne verdimse reddetti.

Uyarlanan Cümle: Ne verdimse istemedi.

186. Cümle: Çabuk buraya getirt.

Uyarlanan Cümle: Çabuk buraya çağır.

187. Cümle: Ben onu memnun etmek isterim.

Uyarlanan Cümle: Ben de onu sevindirmek isterim.

188. Cümle: Baş üstüne sultanım...

Uyarlanan Cümle: Emredersiniz sultanım...

189. Cümle: Al pelerinli genç kumandan hızla uzaklaştı.

Uyarlanan Cümle: Kırmızı pelerinli genç komutan hızlıca uzaklaştı.

190. Cümle: Adamlarını kaleye koşturdu.

Uyarlanan Cümle: Adamların kaleye gönderdi.

191. Cümle: Selahaddin evvelki kanlı boğuşmalara saha olan meydana bakıyor, direklerin arasında yanan cesetlerin keskin kokularından tiksiniyor, vücudunun her tarafında yine müthiş kulunç ağrıları duyar gibi oluyordu.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin az önce kanlı boğuşmalara saha olan meydana bakıyor, direklerin arasında yanan cesetlerin keskin kokularından tiksiniyor, vücudunun her tarafında yine müthiş kulunç ağrıları duyar gibi oluyordu.

192. Cümle: Yarın, şüphesiz hava yine bozulacak, orduda hastalık başlayacaktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

193. Cümle: Askerlerine, bütün ölüleri arabalarla denize taşıyıp atmalarını emretti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

194. Cümle: Liman da mutaassıpların elinden alınmış, Mısır'dan donanma tam vaktinde yetişmişti.

Uyarlanan Cümle: Mısır'dan gelen gemiler tam zamanında gelmişti.

195. Cümle: Kalenin kapısından zafer, sevinç, şevk naraları savuran bir kalabalık çıktı.

Uyarlanan Cümle: Kalenin kapısından kazanılan savaşın mutluluğunu yaşayan bir kalabalık çıktı.

196. Cümle: Selahaddin başını çevirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

197. Cümle: Elleri üstünde beyaz sakallı, küçük bir ihtiyar gördü.

Uyarlanan Cümle: Ellerin üzerinde beyaz sakallı, küçük bir ihtiyar gördü.

198. Cümle: Akkâ'nın minnettar ahalisi, kendilerini ölümden, esirlikten kurtaran muhterem vücudu başlarında taşıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Akka halkı, kendilerini ölümden ve esirlikten kurtaran bu adama başlarında taşıyordu.

199. Cümle: Ya Sultan! İşte bizi kurtaran! diye bağrışarak yaklaştılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

200. Cümle: Üstü başı perişan, siyah başlıklı, beli bükük bir ihtiyar...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

201. Cümle: Yere ayaklarını basınca biraz doğruldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

202. Cümle: Çok sıkılmış olduğu yüzünden belliydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

203. Cümle: Sultanın arkasından, atlılar arasındaki Şamlılar bir ağızdan,

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

204. Cümle: Büyücü!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

205. Cümle: Büyücü Doğan!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

206. Cümle: Büyücü Doğan bu! diye haykırıştılar.

Uyarlanan Cümle: Büyücü Doğan bu! Diye bağırdılar.

207. Cümle: Sonra, ansızın çöken derin bir sessizlik, bu hayreti daha beter ağırlaştırdı.

Uyarlanan Cümle: Sonra, aniden derin bir sessizlik ve hayret içinde kaldılar.

208. Cümle: Selahaddin, atından atladı, ihtiyara doğru birkaç adım attı.

Uyarlanan Cümle: Selahaddin, atından inerek ihtiyara doğru birkaç adım attı.

209. Cümle: Doğan! Sana bir deve, yüz bin dinar, hem de bütün Kerk malikânelerini ihsan ettim.

Uyarlanan Cümle: Doğan! Sana bir deve, yüz bin dinar, hem de bütün Kerk konaklarını verdim.

210. Cümle: Daha ne istersen söyle... Emirlik, hâkimlik, ne istersen... dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

211. Cümle: Ben bir şey istemem.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

212. Cümle: Sultan kalın kaşlarını çattı, başını salladı: Hizmetin büyüktür!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

213. Cümle: Sen burçları yakmasaydın Akkâ mutaassıpların eline düşecekti.

Uyarlanan Cümle: Sen burçları yakmasaydın Akkâ düşmanın eline geçecekti.

214. Cümle: Akkâ düşünce, biz İslamlar Suriye'de tutunamayacaktık.

Uyarlanan Cümle: Akka düşmanların eline geçseydi, Müslümanlar Suriye'de kalamazdı.

215. Cümle: Kudüs'ü bile bırakıp çöle çekilmeye mecbur olacaktık.

Uyarlanan Cümle: Kudüs'ü bile bırakıp çöle çekilmek zorunda kalacaktık.

216. Cümle: Sen hepimizi bu felaketten kurtardın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

217. Cümle: Yalnız bizi değil belki bütün İslam'ı kurtardın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

218. Cümle: Bu mükafata layıksın.

Uyarlanan Cümle: Bu ödülü hak ediyorsun.

219. Cümle: Kabul et.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

220. Cümle: İhtiyar kafasını yukarı kaldırdı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

221. Cümle: Ben bu hizmeti Allah rızası için yaptım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

222. Cümle: Ödülümü ancak Allah'tan isterim! dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

223. Cümle: Sonra sultanın cevabına meydan vermeden döndü.

Uyarlanan Cümle: Sonra sultanın cevap vermesini beklemeden döndü.

224. Cümle: Yüksek sesle hükümdarlarından, kaleye hemen kendisinin emir nasbolunmasını yalvarmaya başlayan Akkâlıları göstererek ilave etti:

Uyarlanan Cümle: Akka halkını göstererek:

225. Cümle: Yalnız beni bunların elinden kurtar!

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

3.7.2. “Büyücü” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Büyücü	Kambur	Humbara	Bahçe	Mancınık

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Mabed	Kudüs	Halk	Neft	Çamur
-------	-------	------	------	-------

1. Kurtuluş Savaşı, _____ orduya destek vermesi sayesinde kazanılmıştır.

2. Okul bahçesinde oynarken _____ düştüm.
3. En değişik _____ bence Taç Mahal'dir..
4. _____ bütün dinler için kutsal bir yerdir.
5. _____ yağı sayesinde kalenin güçlü duvarları aşıldı.

3.7.3. “Büyücü” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri

A. Aşağıdaki cümleler metne göre doğru mu, yanlış mı? Doğru için D, yanlış için Y yazınız.

1. Büyük Selahaddin birçok zafer kazanmış, başarılı bir askerdir. (___)
2. Büyücü Doğan halka zarar veren biridir. (___)
3. Büyücü Doğan'ın tek amacı kimya ile ilgili bir madde üzerinde çalışmaktı. (___)
4. Selahaddin yiğeni Ferruşah'tan daha adil biridir. (___)
5. Selahaddin halk istediği için Büyücü Doğan'ı şehirden göndermiştir. (___)

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Büyük Selahaddin nereyi ele geçirmek istiyordu?
2. Büyücü Doğan nasıl biriydi?
3. Selahaddin'in hastalığının sebebi nedir?
4. Büyücü Doğan burçları nasıl yakmıştır?
5. Büyücü Doğan'ın Sultan'dan ne istemiştir?

3.8. “KÜLAH” HİKAYESİ

3.8.1. “Külâh” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması

- 1.Cümle: Mıstık, katmerli bir göçmendi.

Uyarlanan Cümle: Mıstık, koyu bir göçmendi.

2.Cümle: Bulgaristan'da doğmuş, büyüyüp biraz aklı başına gelince hemen, sınırın on dakika ötesine kapağı atmıştı.

Uyarlanan Cümle: Bulgaristan'da doğmuş, büyüyüp biraz aklı başına gelince hemen, sınırın karşı tarafına geçmişti.

3. Cümle: “Türkiye değil mi? Sınırı geçer geçmez Bağdat'a kadar hepsi aynı!” diyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

4. Cümle: Az zamanda Babyak'taki Türkçe bilmez Pomakların akıl hocası oldu.

Uyarlanan Cümle: Kısa bir zaman içerisinde Babyak'taki Türkçe bilmez Pomakların akıl hocası olmuştu.

5. Cümle: Bulgaristan'da kalan akrabalarıyla mektuplaşmaya gerek yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

6. Cümle: Onlarla, Bulgar sınır karakolundaki nöbetçinin süngüsü altında, küçük bir hediye karşılığında, saatlerce oturup konuşabilirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

7. Cümle: Kurnazlığı sayesinde, memleketinden çıkmadan göçmen olmuştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

8. Cümle: Hatta içtiği “Karasu” bile doğduğu kasabadan geçiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

9. Cümle: Fakat bir gün Babyak bölgesinde “sınır düzenlemesi” yapıldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

10. Cümle: Yerleştiği köy yine Bulgarlara kalınca, yuvasını bozmaya mecbur oldu. Bu sefer sınır kenarının içerilere eşit olmadığını anladı.

Uyarlanan Cümle: Yerleştiği köy yine Bulgarlara kalınca, evini taşımak zorunda kaldı.

Bu sefer sınır kenarının içerilere eşit davranmadığı anladı.

11. Cümle: Nevrekop'a kadar indi.

Uyarlanan Cümle: Nevrekop'a kadar geldi.

12. Cümle: Dört beş sene geçmeden Balkan Harbi patladı.

Uyarlanan Cümle: Dört beş sene geçmeden Balkan Savaşı başladı.

13. Cümle: Hemen annesiyle İstanbul'a kaçtı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

14. Cümle: Dimetoka'nın övgüsüyle kulakları dolmuştu.

Uyarlanan Cümle: Dimetoka hakkında güzel şeyler duymuştu.

15. Cümle: Kalktı, oraya gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

16. Cümle: Bir köye yerleşti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

17. Cümle: İçinden, “Artık biz ölünceye kadar savaş olmaz!” diyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

18. Cümle: Köyünün kahvesinde Birinci Dünya Savaşı'nın haberlerine inanamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

19. Cümle: Fakat...”Vay anasını! Yalan be!” diye haykırdı.

Uyarlanan Cümle: Fakat...”Vay anasını! Yalan be!” diye bağırdı.

20. Cümle: “Sınır düzeltilecek!” deniyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

21. Cümle: Gerçekten bu sınır düzeltildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

22. Cümle: Mısıtık'ın göçmen gibi yerleştiği köy yine Bulgarlara geçti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

23. Cümle: Bereket versin ihtiyar annesi ölmüştü.

Uyarlanan Cümle: İhtiyar annesi ölmüştü.

24. Cümle: Gamsız bir serseri tasasızlığı ile tek başına Ergene Köprüsü'nü aşarken “İlki de Şam, sonuncusu da Şam” dedi.

Uyarlanan Cümle: Tek başına rahatça Ergene Köprüsü'nü geçerken, “İlki de Şam, sonuncusu da Şam” dedi.

25. Cümle: Bu kadar kısa bir zaman içinde, “birbiri üstüne dört defa göçmen olmak” onun yerleşmek heveslerini söndürmüştü.

Uyarlanan Cümle: Bu kadar kısa bir zaman içinde, “birbiri üstüne dört defa göçmen olmak” onun aynı yerde yaşama isteğini yok etmişti.

26. Cümle: Gözünü yumdu.

Uyarlanan Cümle: Gözünü kapattı.

27. Cümle: Anadolu'ya atıldı.

Uyarlanan Cümle: Anadolu'ya gitti.

28. Cümle: Aldatılabilecek milyonlarca saf adamlar arasında kalınca, Şam'ı falan unuttu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

29. Cümle: Şehir şehir, kasaba kasaba dolaşmaya, ticaret etmeye başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

30. Cümle: Önüne gelene külâh giydirdiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

31. Cümle: En kârlı bulduğu ticaret, hayvan alım satımı idi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

32. Cümle: Bir kasabadan alınan atın, yahut eşeğin pahası, en yakın kasabaya götürülünce değişiveriyordu.

Uyarlanan Cümle: Bir kasabadan alınan atın ya da eşeğin parası, en yakın kasabaya gidince değişiyordu.

33. Cümle: Bu pahayı, Mıstık, kurnazlığı sayesinde değiştiriyordu.

Uyarlanan Cümle: Bu parayı, Mıstık, kurnazlığı sayesinde değiştiriyordu.

34. Cümle: Kırmızı kuşağında, Rumeli'ndeki tabancasının yerine sokulu kara kılıflı makas, her hayvanın değerine yüzde altmış ilave ederdi.

Uyarlanan Cümle: Kırmızı kuşağında, Rumeli'ndeki tabancasının yerine sokulu kara kılıflı makas, her hayvanın değerini yüzde altmış arttırıyordu.

35. Cümle: En miskin bir beygiri alınca tırnaklarını temizler, yağlar; yelesini, kuyruğunu Batı tarzında keser, düzeltirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

36. Cümle: Sonra, torbasındaki o kimseye göstermediği, kimseye ismini söylemediği siyah ottan bir tutam yedirince zavallı hayvanı yirmi dört saat şaha kaldırır, gözlerini parlatır, azgın bir ejderha haline sokardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

37. Cümle: Lakin at pazarlarında sürekli karşısına çıkan bir rakibi vardı.

Uyarlanan Cümle: Fakat at pazarlarında sürekli karşısına çıkan bir rakibi vardı.

38. Cümle: Onun alacağı hayvanı artırır, en kâr bırakacak fırsatları elinden kapardı.

Uyarlanan Cümle: Onun alacağı hayvanın parasını arttırır, en kâr bırakacak fırsatları elinden alırdı.

39. Cümle: Herkesin “Molla” diye çağırdığı bu herifin ismini bilmiyordu.

Uyarlanan Cümle: Herkesin “Molla” dediği bu adamın ismini bilmiyordu.

40. Cümle: Yerden yapılı, çember sakallı, kalın çatık kaşlı, kırk beşlik bir softaydı.

Uyarlanan Cümle: Yerden yapılı, çember sakallı, kalın çatık kaşlı, kırk beş yaşlarında biriydi.

41. Cümle: Küçük siyah gözleri hep önüne bakar, ince beyaz sarıklı kalıpsız fesinin altında tıraşlı kafası, geniş ensesi terden pırıl pırıl parlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

42. Cümle: Mıstık’ın beğenmeyip bıraktığı en miskin, en hasta, en ihtiyar hayvanları bile alıyor, bir gün içinde gençleştiriyor, kuyruğunu, yelesini kesmeden, şeklini değiştiriyor, gözlerini parlatıyor, şahlandırıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

43. Cümle: Mıstık, henüz geldiği kasabanın hanından girerken yine bu herifi gördü.

Uyarlanan Cümle: Mıstık, henüz geldiği kasabanın hanından girerken yine bu adamı gördü.

44. Cümle: Yeni bir zarara uğramış gibi birdenbire canı sıkıldı.

Uyarlanan Cümle: Yeni bir zarara uğramış gibi aniden canı sıkıldı.

45. Cümle: Ama bozuntuya vermedi.

Uyarlanan Cümle: Ama belli etmedi.

46. Cümle: “Merhaba Molla!” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

47. Cümle: “Merhaba...” Şimdiye kadar hiç konuşmamışlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

48. Cümle: “Hayvan almaya mı geldin?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

49. Cümle: “Sana ne? Neye geldimse geldim.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

50. Cümle: Mıstık, kirli zayıf elini seyrek sarı bıyıklarına kaldırdı.

Uyarlanan Cümle: Mıstık kirli eliyle bıyıklarına dokundu.

51. Cümle: Çakır gözleri bakacak yer bulamadı.

Uyarlanan Cümle: Gözleri bakacak yer bulmadı.

52. Cümle: Renksiz dudaklarını kısarak gülümsedi:

Uyarlanan Cümle: Renksiz dudaklarını kapatarak gülümsedi:

53. Cümle: “Ortak olalım be” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

54. Cümle: “Olalım.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

55. Cümle: Molla da gülümsedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

56. Cümle: Döndüler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

57. Cümle: Hanın avlusuna doğru yan yana yürüdüler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

58. Cümle: Kahvenin önündeki eski sıraya oturdular.

Uyarlanan Cümle: Kahvenin önündeki eski masaya oturdular.

59. Cümle: Ayaklarının dibinde iri, alacalı bir tavuk “gut, gut, gut” diye civcivlerini gezdiriyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

60. Cümle: Pazar yarındı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

61. Cümle: Mıstık koynundan tütün kesesini çıkardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

62. Cümle: Mollaya uzatırken, sıranın yanındaki pencereden içeriye bağırdı:

Uyarlanan Cümle: Mollaya uzatırken, masanın yanındaki pencereden içeriye bağırdı:

63. Cümle: “Bize iki kahve getir.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

64. Cümle: Molla:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

65. Cümle: “Ben oruçluyum!” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

66. Cümle: Mıstık anlamadı: “Ramazanda mıyız yahu?” “Hayır.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

67. Cümle: “Üç aylarda mıyız?” “Hayır.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

68. Cümle: “Ee, bu ne orucu?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

69. Cümle: “Ben bütün yıl bir gün yer, bir gün tutarım!” “Sahi mi?”

Uyarlanan Cümle: “Ben bütün yıl bir gün yer, bir gün tutarım!” “Gerçekten mi?”

70. Cümle: “Vallahi.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

71. Cümle: Mıstık tütün kesesini tekrar koynuna soktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

72. Cümle: Eğildi, camsız pencereden kahveciye:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

73. Cümle: “İstemez, kahveleri yapma” diye seslendi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

74. Cümle: İçinden, “Bu gebeşin kafasına ben bir külah geçiririm!” dedi.

Uyarlanan Cümle: İçinden, “Ben bunun kafasına bir külah geçiririm!” dedi.

75. Cümle: Kendisinin dindarlığından, küçükken hafızlığa çalıştığından, ama hastalandığı için vazgeçtiğinden, babasının yirmi yedi defa Hacca gittiğinden bahsetti.

Uyarlanan Cümle: Kendisinin dindarlığından, küçükken hafızlığa çalıştığından, ama hastalandığı için vazgeçtiğinden, babasının yirmi yedi defa Hacca gittiğini anlattı.

76. Cümle: Molla yere bakarak dinliyor, başını sallıyor, inanıyor, Rumelilerin sağlam Müslüman olduklarını söylüyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

77. Cümle: Mıstık sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

78. Cümle: “Sen nerelisin?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

79. Cümle: “Kayserili.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

80. Cümle: “Kayseri nerede?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

81. Cümle: “Bu tarafta.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

82. Cümle: Molla, kısa parmaklı tombul eliyle hanın kapısını gösteriyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

83. Cümle: Mıstık, geldiği ciheti hatırlayarak:

Uyarlanan Cümle: Mıstık, geldiği yönü hatırlayarak:

84. Cümle: “Konya tarafında mı?” diye sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

85. Cümle: “Hayır canım, daha yukarılarda...”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

86. Cümle: Mıstık, Kayseri'nin nerede, hem de ne olduğunu pek iyi biliyordu.

Uyarlanan Cümle: Mıstık, Kayseri'nin nerede, hem de ne olduğunu çok iyi biliyordu.

87. Cümle: Rumeli'nde bıraktığı çiftlikleri de anlattıktan sonra yaptığı kapıyı yeterli gördü.

Uyarlanan Cümle: Rumeli'nde bıraktığı çiftlikleri de anlattıktan sonra Molla'nın güvenini kazandığını düşündü.

88. Cümle: İşlere geçti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

89. Cümle: Konuştular, anlaştılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

90. Cümle: O günden itibaren ortaklığa karar verdiler.

Uyarlanan Cümle: Ortak olmaya karar verdiler.

91. Cümle: Kâra, zarara, sermayeye ortak oluyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

92. Cümle: Mıstık yine içinden, “Ben sana bir külah giydireyim de, gör!” dedi:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

93. Cümle: Ertesi gün pazarda hayvanları beraber sattılar.

Uyarlanan Cümle: Ertesi gün pazarda hayvanları birlikte sattılar.

94. Cümle: Mollaninkiler daha genç, daha dinç duruyordu.

Uyarlanan Cümle: Mollaninkiler daha gençti.

95. Cümle: Birkaç gün daha burada kalıp çürük hayvanları toplamak için sözleştiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

96. Cümle: İkisi de aynı handa, karşılıklı birer küçük odada yatıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

97. Cümle: Bir gece Mıstık'ın oda kapısı vuruldu.

Uyarlanan Cümle: Bir gece Mıstık'ın odasının kapısı çalındı.

98. Cümle: Kalktı, sürmeyi çekti, açtı.

Uyarlanan Cümle: Kalktı, kilidi açtı.

99. Cümle: Baktı ki ortağı...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

100. Cümle: “Hayırdır inşallah, Molla?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

101. Cümle: “Sabahleyin ben bir köye kadar gideceğim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

102. Cümle: Sana şimdiden unutmadan söyleyeyim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

103. Cümle: İyi bir iş var.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

104. Cümle: Mıstık gözlerini daha ziyade açtı:

Uyarlanan Cümle: Mıstık Molla’ya dikkatlice bakarak:

105. Cümle: “Ne?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

106. Cümle: “Valinin çocuğu için benden bir beyaz eşek istemişlerdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

107. Cümle: Seksen liraya kadar satabileceğiz.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

108. Cümle: “Ne?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

109. Cümle: “Ben yarın burada yokum: Sen ara, bulursan otuz, kırk, hatta elli lira bile ver.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

110. Cümle: Mutlaka al.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

111. Cümle: “Beyaz eşek olur mu?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

112. Cümle: “Olur ya...”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

113. Cümle: Mıstık şaşaladı.

Uyarlanan Cümle: Mıstık şaşırdı.

114. Cümle: “Şaka mı ediyor?” diye sofı ortağının yüzüne dikkatle baktı.

Uyarlanan Cümle: “Şaka mı yapıyor?” diye ortağının yüzüne dikkatle baktı.

115. Cümle: Hayır, ciddi idi.

Uyarlanan Cümle: Hayır, ciddi idi.

116. Cümle: Sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

117. Cümle: “Peki, burada bulunur mu?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

118. Cümle: “Ne bilirsin, belki bulunur.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

119. Cümle: “Pekâlâ, yarın ararım.”

Uyarlanan Cümle: “Tamam, yarın ararım.”

120. Cümle: Molla, saf bir ortak samimiyetiyle ona akıl öğretti:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

121. Cümle: “Buranın en birinci cambazı Hacı Hüseyin'dir.

Uyarlanan Cümle: “Buranın en ünlü cambazı Hacı Hüseyin'dir.

122. Cümle: Sen tanımazsın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

123. Cümle: Şimdi çok ihtiyar olduğı için evinden çıkmaz: Şadırvanın karşısına gelen sokaktan git, git, git.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

124. Cümle: Orada birine sor, gösterirler.

Uyarlanan Cümle: Orada birine sorarsan, gösterirler.

125. Cümle: Çiftlik gibi bir ev.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

126. Cümle: Pazara gelmez...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

127. Cümle: Oturduğu yerde cambazlık eder.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

128. Cümle: Ondan iste.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

129. Cümle: De ki: 'Akşama kadar bana mutlaka bir beyaz eşek bul...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

130. Cümle: Elli liraya kadar vaat et”

Uyarlanan Cümle: Elli liraya kadar para ver.

131. Cümle: “Pekâlâ”

Uyarlanan Cümle: “Tamam”

132. Cümle: Mollanın ağzından sert bir rakı kokusu çıkıyordu.

Uyarlanan Cümle: Mollanın ağzından içki kokusu geliyordu.

133. Cümle: Küçük lambanın hafif aydınlığı ile gölgelenen yüzünde yorgun bir neşe vardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

134. Cümle: Gözleri dumanlıydı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

135. Cümle: Mıstık, ortağının gündüz oruçlu olduğunu hatırladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

136. Cümle: Biraz iltifat etmek istedi:

Uyarlanan Cümle: Biraz güzel söz söylemek istedi.

137. Cümle: “Keşke beni de iftara davet edeydin! Beraber içerdik...”

Uyarlanan Cümle: “Keşke beni de iftara davet etseydin! Birlikte içerdik...”

138. Cümle: Molla reddetti:

Uyarlanan Cümle: Molla kabul etmedi:

139. Cümle: “Hâşâ! Ben ömrümde bir damla ağzıma koymamışım, elhamdülillah...”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

140. Cümle: “Peki, bu koku ne be?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

141. Cümle: “Dişim ağrıyor, rakı ile ağzımı çalkaladım.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

142. Cümle: “Ya!”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

143. Cümle: “Evet.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

144. Cümle: “Öyleyse Allah rahatlık versin!”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

145. Cümle: “Sana da...”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

146. Cümle: Mıstık, odasının kapısını kapayınca yine “Gidi gebeş seni!

Uyarlanan Cümle: Mıstık, odasının kapısını kapattıktan sonra,

147. Cümle: Ben sana bir külâh giydireyim de, gör!” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

148. Cümle: Ayakta duramayacak kadar sarhoş olduğu halde, yine sofuluk taslayıp ömründe ağzına bir damla koymadığını söylemesi, Mıstık'ın sanki gururuna dokunmuştu.

Uyarlanan Cümle: Ayakta duramayacak kadar sarhoş olduğu halde, yine sofuluk taslayıp ömründe ağzına bir damla koymadığını söylemesi, Mıstık'ın zoruna gitmişti.

149. Cümle: “Beni aptal yerine koyuyor ha!” diye ellerini kalçalarına dayadı, durdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

150. Cümle: Gözlerini küçülterek yere baktı: “Şuna bir külâh...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

151. Cümle: İlk fırsatta bir külâh...” Döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

152. Cümle: Kapıyı sürmeledi.

Uyarlanan Cümle: Kapıyı kilitledi.

153. Cümle: Soyunmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Kıyafetlerini çıkardı.

154. Cümle: Kendisi de “sıtma tutmasın” diye torbasında daima birkaç şişe konyak gezdirirdi.

Uyarlanan Cümle: Kendisi de “üşümesin” diye çantasında sürekli birkaç şişe içki taşırdı.

155. Cümle: Onun için kafası gündüzden tutkundu.

Uyarlanan Cümle: Onun için gündüzden içmişti.

156. Cümle: Hemen uyuyuverdi.

Uyarlanan Cümle: Hemen uyudu.

157. Cümle: Sabah olunca kahvesini içmeden dışarı atıldı.

Uyarlanan Cümle: Sabah olunca kahvesini içmeden dışarıya çıktı.

158. Cümle: Sokakların inek, öküz, kaz, koyun kalabalığı içinde yürüdü.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
159. Cümle: İhtiyar Cambaz Hüseyin'in evini buldu.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
160. Cümle: Bu aksakallı, kısacık boylu, şeytana benzer bir adamdı.
Uyarlanan Cümle: Bu aksakallı, kısacık boylu, şeytana benzeyen bir adamdı.
161. Cümle: On altı yaşında bir çocuk kadar çevikti.
Uyarlanan Cümle: On altı yaşında bir çocuk kadar dinçti.
162. Cümle: Yürürken zıp zıp sıçırıyordu.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
163. Cümle: Mıstık selamdan sabahtan sonra beyaz bir eşek istediğini söyledi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
164. Cümle: İhtiyar, böyle bir hayvanın bulunacağını ümit etmiyordu.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
165. Cümle: Elli senedir cambazlık ettiği halde, ancak ömründe bir defa beyaz eşek görmüştü.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
166. Cümle: "Ama ara sıra bir uğra" dedi, "Kısmetin varsa bulunur."
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
167. Cümle: "Akşamları uğrarım."
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
168. Cümle: "Ne zaman istersen..."
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
169. Cümle: Mıstık o gününü akşama kadar hayvan aramakla geçirdi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
170. Cümle: Kelepire benzer bir şey bulamadı.
Uyarlanan Cümle: Ucuza alınacak bir hayvan bulamadı.
171. Cümle: Ortağı Molla, gittiği yerden gelmemişti.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
172. Cümle: Akşama yakın canı sıkılmaya başladı.
Uyarlanan Cümle: Akşama doğru canı sıkılmaya başladı.

173. Cümle: Beyaz eŖeęi bulup bulmadığını anlamak için değil, sırf kendisiyle konuşup bilgi kapmak için ihtiyar cambazın evine gitti.

Uyarlanan Cümle: Beyaz eŖeęi bulup bulmadığını öğrenmek için değil, ihtiyarla konuşup bilgi almak için yanına gitti.

174. Cümle: Kapıyı vurdu, karŖısına çıkan Hacı Hüseyin: “Oğul, senin talihin varmıŖ!” diye bağırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

175. Cümle: “Bir beyaz eŖek buldum.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

176. Cümle: “Ne çabuk?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

177. Cümle: “Sen gider gitmez, ŖıŖmanca, simsiyah bir Arap geldi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

178. Cümle: Ama tuhaf bir Arap.

Uyarlanan Cümle: Ama garip bir Arap.

179. Cümle: BaŖında yeŖil bir hacı sarığı...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

180. Cümle: Ben Hicaz'da askerlik ettiğim için Arapça bilirim.

Uyarlanan Cümle: Ben Hicaz'da askerlik yaptığım için Arapça bilirim.

181. Cümle: Arapça konuşmaya kalktım.

Uyarlanan Cümle: Arapça konuşmak istedim.

182. Cümle: 'Gurbette unuttum' dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

183. Cümle: Allah kimseyi gurbete düşürmesin! İnsan anadilini bile kaybediyormuŖ!

Bu zavallı hacı parasız kalmıŖ.

Uyarlanan Cümle: 'Gurbette unuttum' dedi.

184. Cümle: Yedeęindeki süt gibi beyaz eŖeęi bana sattı.

Uyarlanan Cümle: Yanındaki süt gibi beyaz eŖeęi bana sattı.

185. Cümle: Kırk liraya aldım.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

186. Cümle: “Çok be! ...”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuŖtur.

187. Cümle: “Ne yapalım?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

188. Cümle: Sen elliye kadar ver demedin mi?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

189. Cümle: “Çok iyi canım! Nerede bakalım, bir görelim.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

190. Cümle: “Gel... Ahırda.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

191. Cümle: Mıstık, sık adımlarla hızlı hızlı yürüyen ihtiyarın arkasına takıldı.

Uyarlanan Cümle: Mıstık, sık adımlarla hızlı hızlı yürüyen ihtiyarın arkasından gitti.

192. Cümle: Dış avluyu geçti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

193. Cümle: Geniş bir âhıra girdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

194. Cümle: Köşede hakikaten süt gibi bembeyaz bir eşek duruyordu.

Uyarlanan Cümle: Köşede gerçekten de süt gibi bembeyaz bir eşek duruyordu.

195. Cümle: “Çok güzel yarın gelir, alırım” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

196. Cümle: “Şimdi niye almıyorsun?”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

197. Cümle: “Yarın sabah, dedim ya... Akşamın hayırı, sabahın kötülüğünden beterdir.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

198. Cümle: “Olur, sabahleyin gel.”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

199. Cümle: “Güneş doğarken...” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

200. Cümle: Çıkarken avlunun çitlerine, kapının kenarlarına, ahırın saçaklarına çaktırmadan dikkatli dikkatli baktı: Gözleri sokağın karmakarışık izlerinde, hana dönerken, “Bu fırsatı kaçırmamalıyım!” diyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

201. Cümle: İşte beyaz eşek bulunmuştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

202. Cümle: Bunu Mollanın haberi olmadan alıp valiye götürmeli, bütün kârı cebe atmalıydı.

Uyarlanan Cümle: Bunu Mollanın haberi olmadan alıp valiye götürmeli, bütün parayı kendi almalıydı.

203. Cümle: Ama Molla, eşeğin bulunduğunu haber alırsa, gider, artırır, yine işi bozardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

204. Cümle: “Ona duyurmam” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

205. Cümle: Düşünmeye başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

206. Cümle: Hana gelinceye kadar planını kurmuştu.

Uyarlanan Cümle: Hana gelinceye kadar planını yapmıştı.

207. Cümle: Odabaşı ile hemen hesabını kesti.

Uyarlanan Cümle: Hemen handan ayrıldı.

208. Cümle: “Bu gece ay ışığı var.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

209. Cümle: Ben aşağı köye gidiyorum, iki üç gün gelmeyeceğim” diye heybelerini omuzladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

210. Cümle: Gizlice başka bir hana gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

211. Cümle: Sabahı dar etti.

Uyarlanan Cümle: Sabahın olmasını sabırsızlıkla bekledi.

212. Cümle: Erkenden, ortağına giydireceği külahı düşünerek uyandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

213. Cümle: Bir ucunu pencere parmaklığına bağladığı uzun kırmızı kuşağını döne döne sararken, yanında başka biri varmış gibi kendi kendine konuşmaya başladı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

214. Cümle: Hacı Hüseyin'e neden kırk lira vereceğim?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

215. Cümle: Ya ne yapmalıyım?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

216. Cümle: Çitler alçak, kapı da harap.

Uyarlanan Cümle: Çitler alçak, kapı da kırık.

217. Cümle: Köpek de yok.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

218. Cümle: Gidip gece çalarım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

219. Cümle: Sonra?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

220. Cümle: Bugün çarşıdan boya alırım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

221. Cümle: Derenin kenarına götürür, saklarım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

222. Cümle: Eşeği gece götürür orada boyarım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

223. Cümle: Sabah karanlığında hanla hesabımı keser, boyalı eşeğe biner, vilayetin yolunu tutarım.

Uyarlanan Cümle: Sabah karanlığında hanla hesabımı keser, boyalı eşeğe biner, şehre giderim.

224. Cümle: Vilayete gidince?..

Uyarlanan Cümle: Şehre gidince?..

225. Cümle: Eşeği sıcak su ile yıkar, valiye satarım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

226. Cümle: Molla?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

227. Cümle: Külâhı giydiğinin farkında olmaz bile...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

228. Cümle: Poturunun açık kalmış düğmelerini iliklerken gözünün önüne Molla'yı getiriyor, başındaki beyaz sarığının yerine küçük bir Rumeli külâhı geçiriyor, bu külâhı hayalinde bir sağa bir sola, bir arkaya, bir öne eğerek eğleniyordu.

Uyarlanan Cümle: Pantolonunun açık kalmış düğmelerini iliklerken gözünün önüne Molla'yı getiriyor, başındaki beyaz sarığının yerine küçük bir Rumeli külahı geçiriyor, bu külahı hayalinde bir sağa bir sola, bir arkaya, bir öne eğerek eğleniyordu.

229. Cümle: Çarşıdaki dükkânların hepsini dolaştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

230. Cümle: Kınadan başka boya bulamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

231. Cümle: İki okka kına aldı.

Uyarlanan Cümle: İki kilo kına aldı.

232. Cümle: Kasabadan dışarı çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

233. Cümle: Derenin kenarında kuytu bir yer buldu.

Uyarlanan Cümle: Derenin kenarında bir yer buldu.

234. Cümle: Mollaya rast gelmemek için kasabaya dönmedi.

Uyarlanan Cümle: Molla ile karşılaşmamak için kasabaya gitmedi.

235. Cümle: Gece oluncaya kadar orada oturdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

236. Cümle: Kesesindeki tütünlerin hepsini içti, bitirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

237. Cümle: Hava bozuktu.

Uyarlanan Cümle: Hava kötüydü.

238. Cümle: Siyah bulutlar bazen ayı örtüyor, her tarafı zaman zaman koyu bir karanlık kaplıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

239. Cümle: Mıstık, gece yarısından sonra bu karanlığın içinde yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

240. Cümle: Düşe kalka Hacı Hüseyin'in evine geldi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

241. Cümle: Durdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

242. Cümle: Dinledi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

243. Cümle: Ses seda yoktu.

Uyarlanan Cümle: Ses yoktu.

244. Cümle: Çite tırmandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

245. Cümle: Akar gibi avluya indi.

Uyarlanan Cümle: Kolayca avluya girdi.

246. Cümle: Tekrar etrafı dinledi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

247. Cümle: Bir şey duymadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

248. Cümle: Yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

249. Cümle: Ahıra doğru gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

250. Cümle: Kapı aralıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

251. Cümle: İtti, içeri girdi.

Uyarlanan Cümle: Açtı, içeri girdi.

252. Cümle: Yine karanlığı dinledi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

253. Cümle: Cebinden çıkardığı kibriti çaktı.

Uyarlanan Cümle: Cebinden çıkardığı kibriti yaktı.

254. Cümle: Köşede eşek, tıpkı bir mermer parçası gibi bembeyaz duruyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

255. Cümle: Ayaklarının ucuna basarak yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

256. Cümle: Yuların bağı kördüğüm olmuştu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

257. Cümle: Elleriyle, dişleriyle uğraşarak çözdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

258. Cümle: Yavaş yavaş soğukkanlılıkla kapıdan çıkarken boğazına boğucu bir şey sarıldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

259. Cümle: Beyninde bir yaygaradır koptu:

Uyarlanan Cümle: Beyninde birden sesler yükseldi:

260. Cümle: “Hırsız var, hırsız var! Koşun çocuklar, hırsız var!”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

261. Cümle: Mıstık çabaladı, çırpındı, kurtulamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

262. Cümle: Avlunun sağındaki yer odalarından elleri ışıklı kadınlar koşuyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Avlunun sağındaki yer odalarından elleri ışıklı kadınlar koşuyorlardı.

263. Cümle: Korkudan patlamış gözleri, boğazına sarılanı tanıdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

264. Cümle: Bu Hacı Hüseyin'di.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

265. Cümle: Dün sabah bir yabancının gelip kendisinden yüksek fiyatla damdan düşer gibi bir beyaz eşek istemesi...

Uyarlanan Cümle: Dün sabah bir yabancının gelip kendisinden yüksek fiyatla beyaz bir eşek istemesi...

267. Cümle: Sonra o gider gitmez yine damdan düşer gibi tuhaf kıyafetli, Arapça bilmez bir Arab'ın kendisine bir beyaz eşek getirip satması...

Uyarlanan Cümle: Ondan sonra tuhaf kıyafetli, Arapça bilmez bir Arab'ın kendisine beyaz bir eşek satması...

268. Cümle: Daha sonra, ertesi gün gelip eşeği alacağını söyleyen müşterinin görünmemesi onu şüpheyne düşürmüştü.

Uyarlanan Cümle: Daha sonra, gelip eşeği alacağını söyleyen müşterinin gelip eşeği almaması, onu şüphelendirmişti.

269. Cümle: İşte, “Bunda bir kurt yeniği var” diye bu gece uyumamış, kuyu başındaki bostan gölgeğinde beklemişti

Uyarlanan Cümle: İşte, “Bunda bir gariplik var” diye bu gece uyumamış, kuyunun başındaki gölgekte beklemişti.

270. Cümle: Yakaladığının, gelmeyen müşteri olduğunu görünce öfkesinden deli olacaktı.

Uyarlanan Cümle: Yakaladığının, gelmeyen müşteri olduğunu görünce çok öfkelenmişti.

271. Cümle: “İp getirin” diye haykırdı.

Uyarlanan Cümle: “İp getirin” diye bağırdı.

272. Cümle: Çoluk çocuk, damat, gelin, bütün ev halkı uyanmıştı.

Uyarlanan Cümle: Evdeki herkes uyanmıştı.

273. Cümle: Kalın iplerle Mıstık'ı sımsıkı bağladılar.

Uyarlanan Cümle: Kalın iplerle Mıstık'ı sıkıca bağladılar.

274. Cümle: Canını çıkarıncaya kadar dövdüler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

275. Cümle: Sabahleyin yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu.

Uyarlanan Cümle: Sabah olmuştu. Yağmur çok şiddetli yağıyordu.

276. Cümle: Hacı Hüseyin, damatlarıyla, kalın incir ağacından, gece yakaladığı hırsızı çözdü.

Uyarlanan Cümle: Hacı Hüseyin damatlarıyla birlikte kalın incir ağacından, gece yakaladıkları hırsızı çözdü.

277. Cümle: Ayaklarının bağlarını gevşetti, arkasına kattı.

Uyarlanan Cümle: Ayaklarının ipini gevşetti, yanına aldı.

278. Cümle: Beyaz eşekle beraber hükümet konağına doğru yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

279. Cümle: Ahırdan bembeyaz çıkan eşeğin rengi atıyor, boynunda, sırtında, sağrısında, yol yol siyah çizgiler peydâ oluyordu.

Uyarlanan Cümle: Ahırdan bembeyaz çıkan eşeğin rengi atıyor, boynunda, sırtında, sağrısında, yol yol siyah çizgiler görünüyordu.

280. Cümle: Eşeğin rengi şakır şakır yağan yağmurla böyle alacalandıkça, Hacı Hüseyin daha beter hiddetleniyor, dönüp Mıstık'ın ensesine tokatları indiriyor: “Sizi gidi dolandırıcılar!

Uyarlanan Cümle: Eşeğin rengi yağmur yağdıkça değişiyordu. Hacı Hüseyin daha çok sinirleniyor, dönüp Mıstık'ın ensesine tokat vuruyor: “Sizi gidi dolandırıcılar!

281. Cümle: İlk önce sen gelirsin, sonra arkadaşın o yalancı Arap! Çıkarın altınlarımı!” diye küfürleri basıyordu.

Uyarlanan Cümle: İlk önce sen gelirsin, sonra arkadaşın o yalancı Arap! Çıkarın altınlarımı!” diye küfür ediyordu.

282. Cümle: Gören alaya katıldı.

Uyarlanan Cümle: Gören arkalarına takıldı.

283. Cümle: Olay hemen duyuldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

284. Cümle: Bütün kasaba hükümetin avlusuna toplandı.

Uyarlanan Cümle: Bütün kasaba hükümetin bahçesine toplandı.

285. Cümle: Bir eşeğe bakıyorlar, bir Mıstık'a...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

286. Cümle: Gülmekten katılıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Çok şiddetli gülüyorlardı.

287. Cümle: Dün boya aradığı dükkâncılar, kına aldığı aktar, hancılar onu tanıdılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

288. Cümle: Daha jandarma komutanı gelmemişti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

289. Cümle: Uzun boylu çavuş, yanındaki askerlerine gülerek emrini verdi: “Tıkın şu uğursuzu bodruma!

Uyarlanan Cümle: Uzun boylu çavuş, yanındaki askerlerine gülerek emrini verdi: “Atın şunu bodruma!

291. Cümle: Askerler, Mıstık’ı tuttular.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

292. Cümle: Halkın arasından çektiler, kollarının bağlarını çözmeden dar bir kapıdan kapkaranlık bir yere fırlattılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

293. Cümle: Mıstık bu karanlıkta yapayalnız kalınca, Molla'nın kendine ettiği oyunu sezer gibi oldu.

Uyarlanan Cümle: Mıstık bu karanlıkta yapayalnız kalınca, Molla'nın kendine ettiği oyunu anlar gibi oldu.

294. Cümle: Gözünün önünde, siyaha boyanmış, çember sakallı bir çehre kırmızı dilini çıkartarak sırttı.

Uyarlanan Cümle: Gözünün önünde, siyaha boyanmış, çember sakallı bir çehre kırmızı dilini çıkartarak gülümsedi.

295. Cümle: Bu hayalin tıraşlı başında, giydiremediği külah yerinde yeşil bir hacı sarığı vardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

296. Cümle: Şimdi ne yapacaktı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

297. Cümle: Ne cevap verecekti?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

298. Cümle: Düştüğü bu tuzaktan nasıl kurtulacaktı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

299. Cümle: Öyle bir tuzak ki...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

300. Cümle: Düşünüyor, düşünüyor, aşık kemiklerine kadar kafasına geçirilmiş üç katlı kurşun bir külahın altında ezilmiş gibi kıvranıyor, karanlıkta ayaklarını yere vurarak, “Tuh bre anasını! Tuh bre anasını!” diye suratını bir sağa, bir sola çeviriyordu...

Uyarlanan Cümle: Düşünüyor, düşünüyor, karanlıkta ayaklarını yere vurarak, “Tuh bre anasını! Tuh bre anasını!” diye suratını bir sağa, bir sola çeviriyordu.

3.8.2. “Külah” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Köprü	Eşek	Külah	Ahır	Han

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Göçmen	Yele	Vali	Avlu	Çit
--------	------	------	------	-----

1. Benim dedem, buranın eski _____ idi.

2. O gün çocuklar _____ oynuyorlardı.

3. _____ kuşlar yolculuğa başladı.

4. Kedi _____ üstünden atladı.

5. Aslan ormanda _____ savurarak koşturuyordu.

3.8.3. “Külâh” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri

A. Aşağıdaki cümleler metne göre doğru mu, yanlış mı? Doğru için D, yanlış için Y yazınız.

1. Mıstık, göçebe yaşayan biriydi. ()

2. Mıstık, Molla'nın memleketi Kayseri'nin nerede olduğunu bilmiyordu. ()

3. Molla ramazan haricinde de oruç tutuyordu. ()

4. Molla, Mıstık'ı Hacı Hüseyin'e bilerek göndermiştir. ()

5. Mıstık, Molla'da daha kurnaz biriydi. ()

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Mıstık, niçin Molla ile ortak olmak istiyordu?

2. Hacı Hüseyin Mıstık'a inanmış mıdır?

3. Mıstık, eşeği almak için nasıl bir plan yapmıştır?

4. Molla, eşeği gerçekten valiye satacak mıydı?

5. Mıstık'ın bodrumda karşılaştığı kişi sizce kimdir?

3.9. “ÜÇ ÖĞÜT” HİKAYESİ

3.9.1. “Üç Öğüt” Hikayesinin A1- A2 Seviyesine Uyarlanması

1.Cümle: Durmuş'un bir anasından başka kimsesi yoktu.

Uyarlanan Cümle: Durmuş'un annesinden başka kimsesi yoktu.

2.Cümle: Fakirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

3. Cümle: Ama gençti, kuvvetli idi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

4. Cümle: Öküzünün biri ölünce tarlasını süremedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

5. Cümle: Para kazanmak, tekrar çiftini düzebilmek için gurbete gitmeye karar verdi.

Uyarlanan Cümle: Para kazanmak, tekrar çiftini düzebilmek için başka bir memlekete gitmeye karar verdi.

6. Cümle: Gurbet, İstanbul demektir.

Uyarlanan Cümle: İstanbul'a gidecekti.

7. Cümle: Köyde kim çaresiz kalırsa, kimin işi bozulursa, İstanbul yolunu tutar.

Uyarlanan Cümle: Köyde kim çaresiz kalırsa, kimin işi bozulursa, İstanbul'a giderdi.

8. Cümle: Durmuş da torbasını omuzladı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş da torbasını hazırladı.

9. Cümle: Çarıklarını sıktı, eline bir değnek aldı, gurbetçilerin arasına katıldı.

Uyarlanan Cümle: Ayakkabılarını bağladı, eline bir değnek aldı, gurbetçilerin arasına katıldı.

10. Cümle: Dere tepe aştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

11. Cümle: Nihayet İstanbul'a geldi.

Uyarlanan Cümle: Sonunda İstanbul'a geldi.

12. Cümle: İki gün hemşerilerinin kahvesinde pinekledi.

Uyarlanan Cümle: İki gün hemşerilerinin kahvesinde kaldı.

13. Cümle: Ne iş tutacağını bilmiyordu.

Uyarlanan Cümle: Ne iş yapacağını bilmiyordu.

14. Cümle: Bir sanatı yoktu: Bari uşak olayım, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

15. Cümle: Kapı aramaya başladı.

Uyarlanan Cümle: İş aramaya başladı.

16. Cümle: Bir hafta geçti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

17. Cümle: Münasip bir yer bulamadı.

Uyarlanan Cümle: Uygun bir yer bulamadı.

18. Cümle: Bir gün kahvede Müstakim Efendi isminde birini salık verdiler; evi Edirnekapı'da idi.

Uyarlanan Cümle: Bir gün kahvede Müstakim Efendi isminde birinin adını verdi, evi Edirnekapı'da idi.

19. Cümle: Durmuş gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

20. Cümle: Bu efendiyi buldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

21. Cümle: Aksakallı, nur yüzlü bir ihtiyar...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

22. Cümle: Eteğini öptü: Uşak arıyormuşsunuz, beni alın efendim, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

23. Cümle: Müstakim Efendi, onu tepeden tırnağa süzdü.

Uyarlanan Cümle: Müstakim Efendi, ona dikkatlice baktı.

24. Cümle: Nereli olduğunu sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

25. Cümle: Durmuş: Kastamonuluyum, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

26. Cümle: Evli misin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

27. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

28. Cümle: Anan, baban var mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

29. Cümle: Yalnız anam var.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

30. Cümle: Babam sizlere ömür...

Uyarlanan Cümle: Babam öldü...

31. Cümle: Ne zaman İstanbul'a geldin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

32. Cümle: On gün evvel...

Uyarlanan Cümle: On gün önce...

33. Cümle: On gün boş mu gezdin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

34. Cümle: İş aradım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

35. Cümle: Bulamadın mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

36. Cümle: Bulamadım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

37. Cümle: Kazanacağı parayı ne yapacağını, borcu olup olmadığını sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

38. Cümle: Durmuş'un verdiği cevaplardan memnun oldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

39. Cümle: Peki oğlum, dedi.

Uyarlanan Cümle: Tamam oğlum, dedi.

40. Cümle: Ben seni yanıma alayım ama çok para veremem...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

41. Cümle: Durmuş:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

42. Cümle: Ben çok para istemem efendim, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

43. Cümle: Ama ben pek az para veririm.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

44. Cümle: Ne kadar verirsiniz?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

45. Cümle: Bir kuruş.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

46. Cümle: Günde bir kuruş mu?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

47. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

48. Cümle: Haftada bir kuruş mu?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

49. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

50. Cümle: Durmuş biraz şaşaladı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş biraz şaşırdı.

51. Cümle: Tekrar sordu:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

52. Cümle: Ayda bir kuruş mu, efendim?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

53. Cümle: Hayır! Senede bir kuruş...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

54. Cümle: Durmuş bu ihtiyar efendiyi kendisiyle eğleniyor sandı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş bu ihtiyar efendinin kendisiyle dalga geçiyor sandı.

55. Cümle: Güldü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

56. Cümle: Önüne baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

57. Cümle: Utandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

58. Cümle: Fakat Müstakim Efendi yine:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

59. Cümle: Senede bir kuruş, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

60. Cümle: Yalnız bu kadar değil.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

61. Cümle: Bir de öğüt vereceğim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

62. Cümle: Durmuş gözlerini yerden kaldırdı:
Uyarlanan Cümle: Durmuş adama baktı:
63. Cümle: Ben öğüdü ne yapayım?
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
64. Cümle: Bana para lazım efendim.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
65. Cümle: Para kullanılır, biter yahut kaybolur, oğlum.
Uyarlanan Cümle: Para kullanılır, biter ya da kaybolur oğlum.
66. Cümle: Ama insanın aldığı öğüt hiç bitmez.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
67. Cümle: Ölünceye kadar işine yarar.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
68. Cümle: Durmuş, mahzun mahzun yine önüne baktı.
Uyarlanan Cümle: Durmuş yine önüne baktı.
69. Cümle: Kuru lafın işe yarayacağına hiç akli ermedi.
Uyarlanan Cümle: Sadece lafın işe yaramayacağını biliyordu.
70. Cümle: Tekrar Müstakim Efendi'nin eteğini öptü.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
71. Cümle: Çıkıp gidecekti.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
72. Cümle: İhtiyar:
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
73. Cümle: Dur oğlum, dedi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
74. Cümle: Şöyle duvarlara bak...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
75. Cümle: Görüyorsun ya...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
76. Cümle: Hep kitap dolu...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
77. Cümle: Burada beş bin kitap var.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

78. Cümle: Ben bunların hepsini okudum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

79. Cümle: Ömrüm ilim ile geçti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

80. Cümle: Saçım, sakalım kitap üzerinde ağardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

81. Cümle: Aklın, paradan daha kıymetli, paradan daha işe yarar bir şey olduğuna kanaat getirdim.

Uyarlanan Cümle: Aklın, paradan daha kıymetli, paradan daha işe yarar bir şey olduğuna karar verdim.

82. Cümle: Öğüt, hazır bir akıl demektir.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

83. Cümle: Yoksa ben sana senede beş on lira verebilirim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

84. Cümle: Fakat paradan daha çok kıymetli olan bir öğüt veriyorum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

85. Cümle: Aklın varsa kal.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

86. Cümle: Bana hizmet et.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

87. Cümle: Durmuş: Hayır efendim, bana para lazım, öğüt lazım değil, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

88. Cümle: Dışarı çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

89. Cümle: Sokakta yalnız kalınca düşündü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

90. Cümle: Acaba bu paradan kıymetli olan öğüt neydi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

91. Cümle: Kahveye geldi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

92. Cümle: O gece merakından uyuyamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

93. Cümle: Acaba tek kuruşa katık olarak vereceği öğüt ne idi?
Uyarlanan Cümle: Acaba tek kuruşa vereceği öğüt ne idi?
94. Cümle: Sabah olunca Edirnekapı'nın yolunu tuttu.
Uyarlanan Cümle: Sabah olunca Edirnekapı'nın yoluna düştü.
95. Cümle: Müstakim Efendi'ye gitti.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
96. Cümle: Eteğini öptü:
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
97. Cümle: Vereceğiniz öğüdü merak ettim, dedi, bir sene size hizmet edeceğim.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
98. Cümle: Pekâlâ, oğlum, sene nihayeti kuruşunla öğüdünü alırsın...
Uyarlanan Cümle: Tamam oğlum, sen sonunda kuruşunla öğüdünü alırsın...
99. Cümle: Durmuş tam bir sene kitap odasını süpürdü.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
100. Cümle: Bahçeyi belledi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
101. Cümle: Su taşıdı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
102. Cümle: Merdivenleri yıkadı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
103. Cümle: Camları sildi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
104. Cümle: Müstakim Efendi'nin her hizmetini yaptı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
105. Cümle: Nihayet bir sabah efendisi onu çağırdı:
Uyarlanan Cümle: Sonunda bir sabah efendisi onu çağırdı:
106. Cümle: İşte oğlum yanıma gireli tam bir sene oldu.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
107. Cümle: Kulaklarını iyi aç.
Uyarlanan Cümle: Beni dikkatle dinle.
108. Cümle: Öğüdünü vereyim:
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

109. Cümle: “Yolunu, izini bilmediğin yere gitme! ...”
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
110. Cümle: Al şu kuruşunu da...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
111. Cümle: Durmuş, efendisinin uzattığı kuruşu aldı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
112. Cümle: Birdenbire canı sıkıldı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
113. Cümle: Büyük bir öğüt alacağını sanıyordu.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
114. Cümle: Hâlbuki bu kuru bir laftı.
Uyarlanan Cümle: Oysaki bu kuru bir laftı.
115. Cümle: Ben bu öğüdü zaten biliyordum efendim, dedi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
116. Cümle: Müstakim Efendi güldü:
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
117. Cümle: Biliyorsan iyi...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
118. Cümle: Şimdi o bildiğini hatırladın, bu daha iyi...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
119. Cümle: Durmuş alık alık bakakaldı.
Uyarlanan Cümle: Durmuş şaşkın şaşkın baktı.
120. Cümle: Demek bir sene hep bu iki çift laf için çalışmıştı ha...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
121. Cümle: Efendisinin eteğini öptü.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
122. Cümle: İzin aldı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
123. Cümle: Yine bir öğütle bir kuruş veririm.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
124. Cümle: Hayır, istemem efendim, diye Durmuş çıktı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

125. Cümle: Hemşerilerinin kahvesine gitti.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
126. Cümle: Gece yine merakından uyuyamadı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
127. Cümle: Acaba bu vereceği öğüt ne idi?
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
128. Cümle: Bir sene sabretmiş, birinci öğüt için çalışmıştı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
129. Cümle: Şimdi meraktan çatlayacaktı.
Uyarlanan Cümle: Çok merak etmişti.
130. Cümle: Acaba ikincisi ne idi?
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
131. Cümle: Dayanamadı.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
132. Cümle: Kalktı, Müstakim Efendi'nin evine geldi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
133. Cümle: Tam bir sene daha hizmet etti.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
134. Cümle: Sene nihayeti yine Müstakim Efendi onu çağırdı.
Uyarlanan Cümle: Sene sonunda yine Müstakim Efendi onu çağırdı.
135. Cümle: Bu sefer kuruşu peşin verdi.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
136. Cümle: Sonra:
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
137. Cümle: Al öğüdünü: "Emanete hıyanetlik etme!" dedi.
Uyarlanan Cümle: Al öğüdünü: "Emanete ihanet etme!" dedi.
138. Cümle: Durmuş'un yine canı sıkıldı:
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
139. Cümle: Efendim, ben bu öğüdü biliyordum.
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.
140. Cümle: İyi ya işte...
Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

141. Cümle: Biliyorsan şimdi de hatırladın.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

142. Cümle: Bildiğini hatırlamak, yeniden bir şey öğrenmek kadar faydalıdır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

143. Cümle: Durmuş giderken efendisi tıpkı geçen seneki gibi:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

144. Cümle: Oğlum, eğer bir sene daha kalırsan, sana bir kuruşum, ama son bir öğüdüm daha var, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

145. Cümle: Durmuş kabul etmedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

146. Cümle: Çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

147. Cümle: Hemşerilerinin kahvesine gitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

148. Cümle: Bir gece, iki gece, üç gece...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

149. Cümle: Rahat uyuyamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

150. Cümle: Acaba efendisinin bu son öğüdü ne idi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

151. Cümle: Belki bildiği bir şeydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

152. Cümle: Ama ne idi?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

153. Cümle: Hep bunu düşünüyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

154. Cümle: Sersem sersem iş aradı.

Uyarlanan Cümle: İş aradı.

155. Cümle: Bulamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

156. Cümle: “Mademki iki senelik emeğim havaya gitti, bir sene daha uğraşır, şu son öğüdü de anlar, merakta kalmam” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

157. Cümle: Tekrar geldi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

158. Cümle: Eski kapısına girdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

159. Cümle: Tam bir sene daha Müstakim Efendi'ye hizmet etti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

160. Cümle: Sene nihayetinde efendisi yine onu çağırdı.

Uyarlanan Cümle: Sene sonunda efendisi yine onu çağırdı.

161. Cümle: Kuruşu eline verdi: Al öğüdünü de dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

162. Cümle: “Karını, kendin gitmediğin yere gece yatısına gönderme!”

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

163. Cümle: Durmuş, bu öğüde de omuzunu kaldırdı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş, bu öğüde de hiç şaşırmadı.

164. Cümle: İçinden “Dipsiz bir laf işte...” dedi.

Uyarlanan Cümle: İçinden “Önemsiz bir laf işte...” dedi.

165. Cümle: İzin aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

166. Cümle: Çıkacağı zaman efendisi nereye gideceğini sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

167. Cümle: Artık memlekete efendim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

168. Cümle: Başka bir yere girmeyecek misin?

Uyarlanan Cümle: Başka bir yerde çalışmayacak mısın?

169. Cümle: Hayır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

170. Cümle: Niçin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

171. Cümle: Üç sene oldu gurbetteyim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

172. Cümle: Anam ihtiyar, gideyim bakayım, ne oldu?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

173. Cümle: Pekâlâ, oğlum; yalnız, yola çıkacağın zaman buraya uğra, sana bir hediye vereyim.

Uyarlanan Cümle: Tamam oğlum, yalnız, yola çıkacağın zaman buraya uğra, sana bir hediye vereyim.

174. Cümle: Anana benden götür, olur mu?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

175. Cümle: Olur efendim, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

176. Cümle: Hemşerilerinin kahvesine düştü.

Uyarlanan Cümle: Hemşerilerinin kahvesine gitti.

177. Cümle: Bu sene memlekete dönecek gurbetçilere başına geleni anlattı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

178. Cümle: Hepsi güldüler:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

179. Cümle: Ulan, sen deli imişsin! Dediler.

Uyarlanan Cümle: Sen deliymişsin! Dediler.

180. Cümle: Artık İstanbul'da durmak istemedi.

Uyarlanan Cümle: Artık İstanbul'da yaşamak istemiyordu.

181. Cümle: Ama memlekete nasıl gidecekti?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

182. Cümle: Cebinde üç kuruşundan başka on para yoktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

183. Cümle: Gurbete yayan gelinirdi ama gurbetten memlekete yayan dönülmezdi.

Uyarlanan Cümle: Gurbete yürüyerek gelinirdi ama gurbetten memlekete yürüyerek gidilmezdi.

184. Cümle: Para lazımdı.

Uyarlanan Cümle: Paraya ihtiyacı vardı.

185. Cümle: Herkes kirayla sürücü atları tutardı.

Uyarlanan Cümle: Herkes at kiralardı.

186. Cümle: Ayakla bu sılacı kervanına karışmak mümkün değildi.

Uyarlanan Cümle: Yürüyerek bu kervana katılmak imkansızdı.

187. Cümle: Hemşerileri haline acıdılar.

Uyarlanan Cümle: Hemşerileri durumuna üzüldü.

188. Cümle: Aralarında ona bir beygir kiralayacak kadar para topladılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

189. Cümle: Tam Üsküdar'a geçecekleri akşam, Durmuş, efendisinin evine gitti: İşte gidiyorum efendim, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

190. Cümle: İhtiyar kalktı, "Yolun açık olsun.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

191. Cümle: Al şu hediyelerimi, anana götür" diye ona iki büyük somun uzattı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

192. Cümle: Durmuş içinden, "Hay münasebetsiz herif, şu gönderdiği hediyelere bak!" diye kızdı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş içinden "şu gönderdiği hediyelere bak" diye efendiye kızdı.

193. Cümle: Ama belli etmedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

194. Cümle: Somunları aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

195. Cümle: Kahveye geldi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

196. Cümle: Heybesine koydu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

197. Cümle: Sılacılarla beraber Üsküdar'a geçti.

Uyarlanan Cümle: Memleketlerine geri dönenlerle birlikte Üsküdar'a gitti.

198. Cümle: Handa bekleyen beygirlere bindiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

199. Cümle: Geceleyin, ay aydınlığında yola düzüldüler.

Uyarlanan Cümle: Gece olunca, ayın ışığında yola çıktılar.

200. Cümle: Dere tepe, düz gittiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

201. Cümle: Dağlar aştılar.

Uyarlanan Cümle: Dağları geçtiler.

202. Cümle: Bir gün, bir ormanın kenarında taşkınca bir suya rasgeldiler.

Uyarlanan Cümle: Bir gün, bir ormanın kenarında derin bir su ile karşılaştılar.

203. Cümle: Gececek yerini bulamıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

204. Cümle: Durmuş, bu kadar bir su karşısında hemşerilerinin ürkekliğine güldü.

Uyarlanan Cümle: Durmuş, bu kadar bir su karşısında hemşerilerinin korkaklığına güldü.

205. Cümle: Atını suya sürecekti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

206. Cümle: Tam bu esnada efendisinin verdiği öğüt aklına geldi: “Yolunu, izini bilmediğin yere gitme!”

Uyarlanan Cümle: Tam bu sırada efendisinin verdiği öğüt aklına geldi: “Yolunu, izini bilmediğin yere gitme!”

207. Cümle: Dizgini topladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

208. Cümle: Atının ön ayakları suyun içinde idi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

209. Cümle: Yanındaki arkadaşı durmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

210. Cümle: Atını sürdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

211. Cümle: İki adım atınca birdenbire suyun içinde kayboldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

212. Cümle: Çıksın diye beklediler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

213. Cümle: Çıkmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

214. Cümle: O vakit civarda bir çoban buldular.

Uyarlanan Cümle: Ondan sonra orada yaşayan bir çoban buldular.

215. Cümle: Suyun geçilecek yerini öğrendiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

216. Cümle: Meğerse orası bir girdapmış...

Uyarlanan Cümle: Meğer orası bir girdapmış...

217. Cümle: Durmuş, efendisinin öğüdünü hatırlayarak, atını o zavallıdan evvel sürmediğine şükretti.

Uyarlanan Cümle: Durmuş, efendisinin öğüdünü hatırlayarak, atını o zavallıdan sürmediğine şükür etti.

218. Cümle: Bir senelik hakkını helal etti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

219. Cümle: Yolda hemşerileri ona yiyecek de veriyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

220. Cümle: Bir gün karnı çok acıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

221. Cümle: “Efendinin hediye gönderdiği şu somunlardan birisini koparıp yesem” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

222. Cümle: Elini heybesine atarken tam bir senelik emek sarf ederek işittiği öğüt aklına geldi: “Emanete hıyanetlik etme!” Elini çekti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

223. Cümle: “Şeytana uymayayım” dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

224. Cümle: Birkaç gün, birkaç gece daha yürüdüler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

225. Cümle: Nihayet bir gün karanlık ormanın yanından geçiyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Sonunda bir gün karanlık ormanın yanından geçiyorlardı.

226. Cümle: Ağaçların arasından: Teslim olun! Diye bir ses işitti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

227. Cümle: Durdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

228. Cümle: Onunla beraber bütün kervan durdu.

Uyarlanan Cümle: Onunla birlikte bütün kervan da durdu.

229. Cümle: Eşkıyalar her tarafı çevirmişti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

230. Cümle: Efe meydana çıktı: Canını kurtarmak isteyen üzerinde, başında nesi var, nesi yok buraya bıraksın.

Uyarlanan Cümle: Efe meydana çıktı: Canını kurtarmak isteyen üzerinde, başında ne var ne yoksa buraya getirsin.

231. Cümle: Selametle yoluna gitsin, diye haykırdı.

Uyarlanan Cümle: Sonra yoluna devam etsin, diye bağırdı.

232. Cümle: Kimse davranamadı.

Uyarlanan Cümle: Kimse bir şey yapamadı.

233. Cümle: Kimse kaçamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

234. Cümle: Eşkıyalar yolun gerisini de tutmuşlardı.

Uyarlanan Cümle: Eşkıyalar yolun devamını da tutmuşlardı.

235. Cümle: Can maldan tatlı.

Uyarlanan Cümle: Can maldan tatlıydı.

236. Cümle: Herkes nesi var, nesi yok, efenin önüne döktü.

Uyarlanan Cümle: Herkes neyi var neyi yoksa efenin önüne getirdi.

237. Cümle: Senelerce emeklerle kazanılan lira kemerleri, altın keseleri, gümüş, elmas hediyeler, daha birçok şeyler...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

238. Cümle: Durmuş sıra gelince:

Uyarlanan Cümle: Sıra Durmuş'a geldiğinde:

239. Cümle: Benim bir şeyim yok, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

240. Cümle: Efe inanmadı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

241. Cümle: Ne demek, sen gurbetten gelmiyor musun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

242. Cümle: Gurbetten geliyorum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

243. Cümle: Çalışmadın mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

244. Cümle: Çalıştım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

245. Cümle: Para kazanmadın mı?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

246. Cümle: Kazanmadım...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

247. Cümle: Yalan.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

248. Cümle: Vallahi kazanmadım.

Uyarlanan Cümle: Valla kazanmadım.

249. Cümle: Hemşerilerime sor, istersen...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

250. Cümle: Efe hemşerilerine sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

251. Cümle: Hepsi Durmuş'un para kazanmadığını, senede bir kuruşa hizmet ettiğini anlattılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

252. Cümle: Efe, Durmuş'un aptallığına hem güldü hem de kızdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

253. Cümle: Adamlarına:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

254. Cümle: Şu budalaya bir sopa çekin de, bir daha para kazanmadan gurbette kalmayı öğrensin, dedi.

Uyarlanan Cümle: Şunu iyice bir dövün de, bir daha para kazanmadan gurbette kalmamayı öğrensin, dedi.

255. Cümle: Durmuş'u yere yatırdılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

256. Cümle: Canı çıkıncaya kadar dipçiklerle dövdüler.

Uyarlanan Cümle: Canı çıkıncaya kadar silahlarıyla vurdular.

257. Cümle: Sılacıların hepsi Durmuş gibi on parasız evlerine döndüler.

Uyarlanan Cümle: Gurbetçilerin hepsi Durmuş gibi on parasız evlerine döndüler.

258. Cümle: Durmuş'un anası daha ziyade ihtiyarlamıştı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş'un anası daha da ihtiyarlamıştı.

259. Cümle: Zavallı kadın üç senedir çektiği sefaleti anlattı:

Uyarlanan Cümle: Zavallı kadın üç senedir çektiği zorlukları anlattı:

260. Cümle: Hemşerilerim gibi kazansaydım, yine eşkıyalara kaptırarak, elim boş dönecektim, dedi.

Uyarlanan Cümle: Hemşerilerim gibi kazansaydım, yine eşkıyalara vererek, elim boş dönecektim, dedi.

261. Cümle: Karnı çok acıkmıştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

262. Cümle: Anasından biraz yiyecek istedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

263. Cümle: Kadıncağız ağlamaya başladı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

264. Cümle: Bir şey yok oğlum, iki gündür ağzıma lokma girmedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

265. Cümle: Bari şu heybenin içinde, efendimin sana hediye gönderdiği somun var.

Uyarlanan Cümle: O zaman şu heybenin içinde, efendimin sana hediye gönderdiği somun var.

266. Cümle: Birisini kıralım, beraber yiyelim, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

267. Cümle: Heybeden bir somun çıkardılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

268. Cümle: Kırınca şangır şangır etrafa altınlar yayıldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

269. Cümle: Şaşırdılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

270. Cümle: Öbür somunu da kırdılar.

Uyarlanan Cümle: Diğer somunu da kırdılar.

271. Cümle: Onun da içi altın dolu imiş.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

272. Cümle: Sevinerek hepsini topladılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

273. Cümle: Durmuş, iki senelik emeğini efendisine helâl etti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

274. Cümle: Eğer bir sene hizmet ederek aldığı “Yolunu, izini bilmediğin yere gitme!” öğüdünü aklına getirmeseydi girdapta boğulacaktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

275. Cümle: İkinci sene aldığı “Emanete hıyanetlik etme!” öğüdünü hatırlından çıkarsaydı, yolda somunları kırarak, altınlar meydana çıkarak, sonra hemşerileri gibi soyulacaktı...

Uyarlanan Cümle: İkinci sene aldığı “Emanete hıyanetlik etme!” öğüdünü hatırlımasaydı. Yolda somunları kırarak, altınlar meydana çıkarak, sonra hemşerileri gibi soyulacaktı...

276. Cümle: Yavaş yavaş düşündükçe, efendisinin ne kadar büyük, ne kadar akıllı bir adam olduğunu anlamaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

277. Cümle: Ona, İstanbul'da iken aylık verseydi ihtimal ötede beride yiyecek, biriktiremeyecekti.

Uyarlanan Cümle: Ona, İstanbul'dayken para verseydi, parasını harcayarak biriktiremeyecekti.

278. Cümle: Yahut sılaya dönerken paralan meydana gezdireceği için bir kazaya uğrayacaktı.

Uyarlanan Cümle: Evine dönerken parası olacağı için bir kazaya uğrayacaktı.

279. Cümle: Durmuş, daha çok düşündükçe aklın paradan kıymetli olduğuna iman etti.

Uyarlanan Cümle: Durmuş, daha çok düşündükçe aklın paradan kıymetli olduğuna inancı arttı.

280. Cümle: “Akıl” olmazsa “para” hiçbir işe yaramazdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

281. Cümle: İşte arkadaşlarının hali! ...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

282. Cümle: Dağ başlarında, eşkıya içinden, dolu kemerlerle geçmenin cezasını gördüler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

283. Cümle: Durmuş, zengin olunca tarla aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

284. Cümle: Bağ aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

285. Cümle: Koca bir çiftlik kurdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

286. Cümle: Köyünün ağası oldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

287. Cümle: Ama bir türlü evlenemiyor, yaşı otuzu geçtiği halde bir kız bulup alamıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

288. Cümle: Evlenmesini teklif eden köy ağalarına:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

289. Cümle: Ben de isterim ama bir şartla! ... derdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

290. Cümle: Nasıl şart, ağa?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

291. Cümle: Kariyi kendi bulunmadığım yere misafirlğe göndermem.

Uyarlanan Cümle: Karımı kendi bulunmadığım yere misafirlğe göndermem.

292. Cümle: Akrabalarının yanına göndermez misin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

293. Cümle: Göndermem.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

294. Cümle: Anasının, babasının yanına da göndermez misin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

295. Cümle: Kendim bulunmadığım hiçbir yere göndermem.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

296. Cümle: Niçin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

297. Cümle: Bilmem...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

298. Cümle: Durmuş, efendisinin son üçüncü öğüdünü bir türlü aklından çıkaramadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

299. Cümle: İlk iki öğüdü de evvela anlayamamıştı.

Uyarlanan Cümle: İlk iki öğüdü de önce anlayamamıştı.

300. Cümle: Ama sonra onların ne kadar faydasını gördü.

Uyarlanan Cümle: Ama sonra onların yararını gördü.

301. Cümle: Kendi köyünde, komşu köylerde bu şartla kimse kız vermiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

302. Cümle: Herkes:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

303. Cümle: Biz evladımızı esir yapamayız, diyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

304. Cümle: Nihayet iki saat uzak bir köyde öksüz bir kız bulundu.

Uyarlanan Cümle: Sonunda iki saat uzak bir köyde öksüz bir kız bulundu.

305. Cümle: Durmuş onu aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

306. Cümle: Şanına yakışır düğün yaptı.

Uyarlanan Cümle: Kendine yakışan bir düğün yaptı.

307. Cümle: Mutlu oldu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

308. Cümle: Bir erkek çocuğu dünyaya geldi.

Uyarlanan Cümle: Bir erkek çocuğu oldu.

309. Cümle: Aradan dört sene geçti.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

310. Cümle: Karısını hiçbir yere göndermedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

311. Cümle: “Anca beraber kanca beraber” derdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

312. Cümle: Bir gün karısının akrabaları geldi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

313. Cümle: Köylerinde düğün varmış.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

314. Cümle: Durmuş'tan bir gece için izin istediler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

315. Cümle: Hayır, olmaz, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

316. Cümle: Niçin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

317. Cümle: Bilmem.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

318. Cümle: Efendisinin öğüdü aklından çıkmıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

319. Cümle: Yalvardılar, yakardılar.

Uyarlanan Cümle: Israr ettiler.

320. Cümle: O razı olmadı.

Uyarlanan Cümle: O kabul etmedi.

321. Cümle: Kendi köylüsü de, karısının köylüsüne karıştı: “Zavallı kadın verem olacak” diye laf atmaya başladılar.

Uyarlanan Cümle: Kendi köylüsü de, karısının köylüsüne karıştı: “Zavallı kadın verem olacak” diye konuşmaya başladılar.

322. Cümle: Hep birden onun üzerine düştüler.

Uyarlanan Cümle: Hep birlikte onun üzerine gittiler.

323. Cümle: Yemin ettiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

324. Cümle: Durmuş artık herkesin ısrarına dayanamadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

325. Cümle: Bir gece kalmak üzere karısını köye yolladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

326. Cümle: O akşam pişmanlığından yemek yiyemedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

327. Cümle: “Niçin efendimin öğüdünü dinlemedim” diye sıkılmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

328. Cümle: Dinlediği ilk öğüdünde ne büyük faydalar görmüştü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

329. Cümle: Şimdi son öğüdü dinlemediği için kim bilir ne büyük bir zarar görecekti?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

330. Cümle: Duramadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

331. Cümle: Uşaklarına atını hazırlattırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

332. Cümle: Geceleyin iki saat ötedeki köye yetişti.

Uyarlanan Cümle: Geceleyin iki saat ötedeki köye gitti.

333. Cümle: Düğün evinin önüne gitti.

Uyarlanan Cümle: Düğün evinin önüne geldi.

334. Cümle: Delikanlılar çitlere dayanmışlar, avluda, meşaleler altında oynayan kızlara, kadınlara bakıyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

335. Cümle: O da yaklaştı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

336. Cümle: Karısının, çocuğuyla beraber bir köşede büzülmüş oturduğunu gördü.

Uyarlanan Cümle: Karısının, çocuğuyla beraber bir köşede oturduğunu gördü.

337. Cümle: Acaba bu gece hangi akrabasının yanında yatacaktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

338. Cümle: İçine bir kurt girdi.

Uyarlanan Cümle: İçine bir şüphe düştü.

339. Cümle: Döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

340. Cümle: Arkasına baktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

341. Cümle: Bir kocakarı geçiyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

342. Cümle: Ondan bunu anlamak istedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

343. Cümle: Bana bak nine sana bir şey soracağım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

344. Cümle: Sor oğlum.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

345. Cümle: Şu köşede çocuğuyla beraber bir taze oturuyor, görüyor musun?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

346. Cümle: Kocakarı dikkatle baktı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

347. Cümle: Görüyorum, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

348. Cümle: Kimin nesidir o?

Uyarlanan Cümle: O kim?

349. Cümle: Ah evladım, sorma.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

350. Cümle: Onu bir zalim herif aldı, zavallı tazeye dünyayı zindan etti.

Uyarlanan Cümle: Onu bir zalim adam aldı, zavallı tazeye dünyayı zindan etti.

351. Cümle: Dört senedir işte, köyüne yeni geliyor...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

352. Cümle: Acayip...

Uyarlanan Cümle: Tuhaf...

353. Cümle: Evet, bütün köylü zorladı da, bu sefer izin alabildi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

354. Cümle: Öyle fena, zalim bir adam ki...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

355. Cümle: Durmuş'un yüreği atmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş'un kalbi çarpmaya başladı.

356. Cümle: Karısının nerede yatacağını sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

357. Cümle: Kocakarı:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

358. Cümle: Bilmem, diye cevap verdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

359. Cümle: Durmuş düşündü, taşındı, birdenbire dedi ki:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

360. Cümle: Beni bu gece bu kadınla yatırabilirsen, sana beş altın veririm.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

361. Cümle: Yiğidim ondan kolay ne var?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

362. Cümle: Demek beni onunla yatırabileceksin?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

363. Cümle: Elbet.

Uyarlanan Cümle: Tabii ki.

364. Cümle: Nasıl?

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

365. Cümle: Onun akrabaları benim kapı bir komşumdur.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

366. Cümle: Benim her sözümü dinlerler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

367. Cümle: Avlularının sonunda tek bir oda vardır.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

368. Cümle: Gider, onları kandırır, bu kadını oraya yatırırım.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

369. Cümle: El ayak kesildikten sonra seni götürür gizlice bu odaya sokarım.

Uyarlanan Cümle: Herkes yattıktan sonra seni götürür gizlice bu odaya götürürüm.

370. Cümle: Doğru söyle...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

371. Cümle: Sen, hemen altınları ver, yiğidim.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

372. Cümle: Durmuş kesesinden beş altını çıkardı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş cüzdanından beş altını çıkardı.

373. Cümle: Kocakarıya verdi.

Uyarlanan Cümle: Yaşlı kadına verdi.

374. Cümle: Atını onun avlusuna bağladı.

Uyarlanan Cümle: Bahçesinde atını bağladı.

375. Cümle: Hiddetinden tir tir titriyordu.

Uyarlanan Cümle: Sinirinden titriyordu.

376. Cümle: Gece yarısı geçti.

Uyarlanan Cümle: Saat gece yarısı olmuştu.

377. Cümle: Kocakarı geldi.

Uyarlanan Cümle: Yaşlı kadın geldi.

378. Cümle: Onu aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

379. Cümle: Küçük bir bahçe kapısından geçirdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

380. Cümle: Bir avlunun en sonundaki tek odaya soktu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

381. Cümle: Durmuş yüzünü salıyla sarmıştı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş yüzünü kapatmıştı.

382. Cümle: Karısı onu tanımadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

383. Cümle: Hemen bağırmaya başladı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

384. Cümle: Durmuş sesini çıkarmadı.

Uyarlanan Cümle: Durmuş konuşmadı.

385. Cümle: Kapıyı kitledi.

Uyarlanan Cümle: Kapıyı kilitledi.

386. Cümle: Üzerine yürüdü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

387. Cümle: Zavallı kadın köşeye büzülmüş, hem bağıryor, hem tekme atıyordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

388. Cümle: Durmuş'u yanına hiç yaklaştırmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

389. Cümle: Akşamdan uyuyan oğlu yatağın üzerindeydi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

390. Cümle: Annesinin haykırmasına uyanmadı.

Uyarlanan Cümle: Annesinin bağırmasına uyanmadı.

391. Cümle: Mışıl mışıl uyudu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

392. Cümle: Durmuş, karısını daha çok bağdırtmamak için kapının yanına oturdu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

393. Cümle: Hiç sesini çıkarmadı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

394. Cümle: Bütün gece ağlayan kadıncağz sabaha karşı korkudan, yorgunluktan sızar gibi olmuştu.

Uyarlanan Cümle: Bütün gece ağlayan kadıncağz sabaha karşı korkudan, yorgunluktan uyur gibi oldu.

395. Cümle: Avluda horozlar öttü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

396. Cümle: Durmuş yavaşça yatakta uyuyan çocuğunu aldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

397. Cümle: Sessizce dışarı çıktı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

398. Cümle: Avluyu geçti.

Uyarlanan Cümle: Bahçeye geçti.

399. Cümle: Atına bindi.

Uyarlanan Cümle: Ata bindi.

400. Cümle: Dörtnala köyüne döndü.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

401. Cümle: Karısının akrabaları, gece çocuğun çalındığını duyunca, ne yapacaklarını şaşırdılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

402. Cümle: “Ağaya ne cevap vereceğiz?” diye düşünmeye başladılar.

Uyarlanan Cümle: “Ağaya ne söyleyeceğiz?” diye düşünmeye başladılar.

403. Cümle: Kocakarı buna da bir çare buldu:

Uyarlanan Cümle: Yaşlı kadın bunun da çaresini buldu.

404. Cümle: Bu oda zaten eski...

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

405. Cümle: Yakınız.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

406. Cümle: “Gece yangın oldu, çocuğu kurtaramadık” dersiniz, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

407. Cümle: Onu dinlediler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

408. Cümle: Hemen odayı yaktılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

409. Cümle: Ağlayarak, sızlayarak, Durmuş'un karısını evine getirdiler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

410. Cümle: Hepsinin alnında çatkı vardı.

Uyarlanan Cümle: Hepsi çok üzüntülüydü.

411. Cümle: Dövünüp duruyorlardı.

Uyarlanan Cümle: Ağıt yakıyorlardı.

412. Cümle: Durmuş:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

413. Cümle: Çocuk nerede? Diye sordu.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

414. Cümle: Ah olan oldu! Gece odamız yandı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

415. Cümle: Çocuğu kurtaramadık, dediler.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

416. Cümle: Durmuş güldü:

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

417. Cümle: Neye ağlıyorsunuz canım, dedi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

418. Cümle: Başımız sağ olsun.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

419. Cümle: Elhamdülillah genciz.

Uyarlanan Cümle: Daha genciz.

420. Cümle: Allah başkasını verir.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

421. Cümle: Karısının akrabaları, Durmuş'un bu soğukkanlılığından biraz ferahlar gibi oldular.

Uyarlanan Cümle: Karısının akrabaları, Durmuş'un bu soğukkanlılığından biraz rahatlar gibi oldular.

422. Cümle: Tam bu sırada kapı açıldı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

423. Cümle: Durmuş'un çocuğu içeri girdi.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

424. Cümle: Annesinin kucağına atıldı.

Uyarlanan Cümle: Annesinin kucağına koştı.

425. Cümle: Çocuğun yandığını söyleyenler şaşırdılar.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

426. Cümle: O vakit Durmuş:

Uyarlanan Cümle: O zaman Durmuş:

427. Cümle: Gördünüz ya, yalancı alçaklar, niçin karımı kendimin bulunmadığı yere göndermiyormuşum, diye bağırdı.

Uyarlanan Cümle: Özgün cümle korunmuştur.

428. Cümle: Hepsini, tekme tokat, kovdu.

Uyarlanan Cümle: Hepsini kovdu.

429. Cümle: Karısına döndü:

Uyarlanan Cümle: Eşine döndü.

430. Cümle: Eğer gece orada bana el sürseydin hemen seni öldürecektim.

Uyarlanan Cümle: Eğer gece bana dokunsaydın seni öldürecektim.

431. Cümle: İşte ibret al da, sakın bir daha kocandan ayrı bir yere gitmek isteme, dedi.

Uyarlanan Cümle: İşte ders al da, sakın bir daha kocandan ayrı bir yere gitmek isteme, dedi.

432. Cümle: İhtiyar efendisine üç senelik emeğinin hakkını da helâl etti.

Uyarlanan Cümle: Yaşlı efendisine üç yıllık emeğinin karşılığını helal etti.

3.9.2. “Üç Öğüt” Hikayesi için Okuma Öncesi Etkinlikleri

1. Kelimelerle resimleri eşleştirin.

				
Kahve	Kervan	Somun	Heybe	Girdap

2. Kutu içindeki kelimeleri aşağıdaki cümlelere yerleştirin.

Gurbet	Öğüt	Hemşehri	Memleket	Efe
--------	------	----------	----------	-----

1. Kutlamalara katılan _____ zeybek dansı görülmeye değeri.

2. Bu yaz biraz _____ havası alacağız.

3. Ablam polislik yapmak için _____ gitti.

4. Annesi her akşam kızına hayatı anlatmak adına _____ verirdi.

5. Köyden _____ gelmiş sürekli onlarla ilgileniyor.

3.9.3. “Üç Öğüt” Hikayesi için Okuma Sonrası Etkinlikleri

A. Aşağıdaki cümleler metne göre doğru mu, yanlış mı? Doğru için D, yanlış için Y yazınız.

1. Durmuş’un kalabalık bir ailesi vardı. ()

2. Durmuş ayda bir kuruşa çalışmayı kabul etmedi. ()

3. İhtiyarın verdiği öğütler Durmuş’a fayda göstermemişti. ()

4. Efeler Durmuş'a inanmadığı için, onu dövmüşlerdir. ()

5. Durmuş zengin olduktan sonra hemen evlenmiştir. ()

B. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Durmuş niçin uşak olmayı seçti?

2. Durmuş bir kuruşa çalışmayı niçin kabul etti?

3. İhtiyar Durmuş'un annesine hediye olarak ne göndermiş?

4. İhtiyar sizce Durmuş'a nasıl bir iyilik yapmıştır?

5. Durmuş karısını neden kendisinin olmadığı yere göndermiyordu?

SONUÇ

Yabancılarla ikinci bir dil olarak Türkçe öğretimi aşamasında, sürecin kolaylaştırılması, eksikliklerin giderilmesi ve katkı sağlamak amacıyla yapılan bu çalışmanın ilk bölümünde dil tanımından ve yabancı dil öğrenmenin gerekliliğinden bahsedilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazılan ilk eserin Divan-ı Lügat-it Türk olduğunun altı çizilmiş ve bu eserde kullanılan yöntemlerin özellikleri açıklanmıştır. Türkçenin ikinci bir dil olarak öğretilmesi aşamasında yazılmış olan ikinci yapıt Codeks Cumanicus'tur. Codeks Cumanicus'un ilk amacı, Kıpçak Türkleri ve diğer topluluklara Kıpçak Türkçesini öğretmek ikinci amacı ise; Kıpçaklar arasında Hristiyanlığı yaymaktır. Bu sebeple Latin alfabesi ile kaleme alınmış bir eserdir.

Çalışmada yabancılarla Türkçeyi ikinci bir dil olarak öğretmek amacıyla yazılmış ve yayımlanmış diğer eserlere de değinilmiştir. Türkçenin ikinci bir dil olarak öğretilmesinin öneminden bahsedilerek Türkiye'de bu konuda yapılmış olan çalışmalara yer verilmiştir. Akademinin dışında Türkçenin öğretimine yönelik metin sadeleştirme ile ilgili tezlerde örnek olarak gösterilmiştir. Türkçe öğretiminde lisansüstü programlara sahip üniversiteler listelenmiş ve yazılan kitaplar haricinde yardımcı kaynak olarak kullanımı mümkün olan eserlere de yer verilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 1982 yılında Avrupa Konseyi ile birlikte düzenlenen yabancı dil öğretim programları konulu seminerde açıklanan yöntemler açıklanarak incelenmiştir. Bu yöntemlerin dışında ABD'de kullanılan diğer yöntemlerinden de bahsedilmiştir. Yabancı dil öğretiminde kullanılan teknikler vurgulanmış, grupla öğretim teknikleri ve bireysel teknikler olarak iki başlık altında detaylandırılmıştır.

Yabancı dil öğretiminde etkili olmak amacıyla görsel ve işitsel araçların öneminden bahsedilmiştir. Radyo, CD'ler, filmler, televizyon, resimler vb. gibi birçok aracın bu aşamada yardımcı araç olarak kullanılabileceği anlatılmıştır. Yabancı dil

öğretim aşamasında öğrencilerin sırayla dili anlamaya çalışması, konuşması, okuması ve yazması gerektiği vurgulanmıştır. Bu süreçte okumanın öğrenciye büyük bir katkı sağlayacağını üzerinde durulmuştur. Çünkü öğrenci okuma yaparken, metnin konusunu algılayabilir, metinde geçen anlamını bilmediği kelimelerin anlamlarını çıkarabilir. Böylece dil öğrenim sürecinde yeni kelimeler öğrenerek, kendini geliştirecektir.

Yabancı dil öğreniminde okuma becerisinin geliştirilmesi aşamasında metinlerin üzerinde okuma öncesi, okuma sırasında ve okuma sonrası etkinlikler sınıf içerisinde uygulanır. Okuma öncesinde metnin başlığıyla alakalı sorular sorulur, metinde anlamı bilinmeyen kelimeler ile ilgili alıştırmalar yapılabilir veya metnin genel konusuyla alakalı karşılıklı diyaloglar yapılabilir. Okuma aşamasında öğrencilerden bilinmeyen kelimelerin anlamlarının ve zamirlerin hangi isimlerin yerine kullanıldığını bulmaları istenebilmektedir. Ayrıca metnin ana fikri ve yardımcı fikirlerinin bulunarak, metinle ilgili soruların cevaplanması ve metnin öğrencinin cümleleriyle özetlenmesi gibi faaliyetler gerçekleştirilebilmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde öğrencilere kolaylık sağlamak amacıyla hikayelerin sadeleştirilmesinin haricinde okuma sonunda sorular hazırlanmış, öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak kelime bilgilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar düzenlenmiştir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A1 ve A2 seviyelerinde ihtiyaç duydukları yardımcı materyallerin eksikliği bu çalışmanın temel problemidir. Çalışmanın temel amacı da probleminin doğrultusunda kaynak eksikliğinin giderilmesine katkı sağlamaktır. Bu aşamada Ömer Seyfettin'in tüm hikayeleri incelenmiş yöntem ve kullanılan dilin en uygun olarak görüldüğü “Başını Vermeyen Şehit, Büyücü, Çakmak, Diyet, Korkunç Bir Ceza, Külâh, Üç Öğüt ve Yüksek Ökçeler” hikayeleri seçilmiştir. Bu hikayelerin Türk kültürünü ve evrensel kültürün değerlerini içerdiğine, mecazi dilin daha az kullanıldığına ve sade bir Türkçe ile yazıldığına karar verilmiştir. Bu hikayeler Avrupa Dil Portfolyosundaki A1-A2 seviyesi öğrencilerinin kazanımları ve Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni temel alınarak uyarlanmıştır. Hikayelerdeki cümleler A1 ve A2 seviyesine uyarlanırken zarf fiil, isim fiil ve sıfat fiiller yüklemlere dönüştürülmüş, A1 ve A2 seviyesindeki

öğrencilerin seviyesine uygun olmayan kelimelerin yerine eş anlamlı ya da yakın anlamlı kelimeler kullanılmış ve sadeleştirilmiştir.



KAYNAKÇA

- Açık, F. (2008), “Türkiye’de Yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu Bildirisi, Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü, Lefkoşa, s. 1-11.
- Akyüz, Y. (1994), *Türk Eğitim Tarihi*, Kültür Koleji Yayınları: İstanbul.
- Altun, M. (2016), “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Lisansüstü Programları”, dilbilimi.net.
- Aytan, T., Çakır T., Belikara P. ve Ustaoglu, S. (2018), “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sabahattin Ali’nin”Ayrar”, Ayşe Filiz Yavuz’un “Kabak Tatlısı” ve Ömer Seyfettin’in “Üç Nasihat” Hikâyelerinin A2 Seviyesine Uyarlama Denemeleri”, 5. Yıldız Sosyal Bilimler Kongresi, 13-15 Aralık, s. 1069-1082.
- Bernhardt, E. B. (1991), “A Psycholinguistic Perspective on Second Language Literacy”, AILA Review 8, s. 31-44.
- Bozkurt, F. (2012), Çev.: *Dîvânü Lugat-it-Türk*, Eğitim Yayınevi, Konya.
- Canpolat, M. (1999), “Kâşgarlı Mahmud ve Etimoloji” “Dîvanü Lûgat-it-Türk Bilgi Şöleni Bildirileri.”, TDK Yayınları: Ankara, s. 19-29.
- Demirel, Ö. (1990), *Yabancı Dil Öğretimi İlkeler Yöntemler Teknikler*, Usem Yayınları: Ankara.
- Demirtaş, R. (2017), *Ömer Seyfettin’in “Diyet” Adlı Eseri*, Parıltı Yayınları: İstanbul.
- Erdem, İ. (2009), “Yabancılara Türkçe Öğretimiyle İlgili Bir Kaynakça Denemesi”, *Turkish Studies*, 4/3, s. 888-937.
- Fillmore, C. J, Kay, P. (1983), *Text Semantic Analysis of Reading Comprehension Tests*, University of California, Institute of Human Learning: Berkeley.
- Goodman, K. S. (1967), “Reading: A Psycholinguistic Guessing Game”, *Journal of the Reading Specialist*, s. 126-135.

- Göçen, G. ve Okur, A. (2018), “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi: “Ne Kadar Öğreteceğiz?”, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, Cilt / Vol: 7, Sayı/Issue: 3, s. 2180-2203.
- Göçer, A. (2009), “Türkçe Eğitiminde Öğrencilerin Söz Varlığını Geliştirme Etkinlikleri ve Sözlük Kullanımı”, *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 4(4), s. 1025-1055.
- Hengirmen, M. (1993), “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi”, *Dil Dergisi*, s. 5-9.
- Hitit 1-2 Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı (2010), Ankara Üniversitesi TÖMER: Ankara.
- Kaestle, C. F, Campbell, Anne, F., Jeremy. D, Johnson, S. T, & Mikulecky, L. J. (2001), *Adult Literacy and Education in America: Four Studies. Based on the National Adult Literacy Survey*, National Center For Educational Statistics: Washington, DC.
- Karakuş, İ. (2006), *Atatürk Dönemi Eğitim Sisteminde Türkçe Öğretimi*, Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.
- Karatay, H. (2007), “Kelime Öğretimi”, Gazi Üniversitesi, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), s. 141-153.
- Kocaoğlu, T. (1999), “Modern Dilbilimi Açısından Dîvanü Lûgat-it-Türk’e Bir Bakış”, Dîvanü Lûgat-it Türk Bilgi Şöleni Bildirileri, 7-8 Mayıs 1999, Ankara, TDK Yayınları, s. 47-50.
- Kutlu, A. (2015), *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ömer Seyfettin’in Kaşığı ve Perili Köşk Adlı Hikâyelerinin A1-A2 Seviyesine Uyarlanması*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Maden, S. ve Ömür, D. (2015), “İnformel Öğrenme Yaklaşımının Yabancı Dil Olarak Türkçe Sözcük Öğretimine Etkisi”, *Millî Eğitim* (206), s. 30-53.
- Mckenna, M. C. ve Robinson, R. R. (2005), *Teaching Through Text, Reading and Writing in Content Areas*. Allyn & Bacon Publishing, Fourth Edition.
- Nalbant, M. V. (2008), “Divanu Lugati’t-Türk’ün Sözlükçülük Geleneği Bakımından Yeri ve Tertibi”, Kaşgarlı Mahmud Kitabı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: Ankara, s. 149-161.
- Nuttall, C. (1982), *Teaching Reading Skills in a Foreign Language*, Heinemann Educational: London.
- Perfetti, C. A. (1985), *Reading Ability*, Oxford University Press: New York.
- Polat, N., H. (2007), “Ömer Seyfeddin: Türk Hikayecisi, Dilci ve Fikir Adamı”, *İslam Ansiklopedisi*, c. 34, s. 80-82.

Rodrigo, V. (1995), “Does a Reading Program Work in a Foreign Language Classroom?”, Paper presented in the Extensive Reading Colloquium at the American Association of Applied Linguistics, Long Beach., C.A., s. 34-36.

Stahl, S. A. (2004), “Scaly? Audacious? Debris? Salubrious? Vocabulary Learning and the Child with Learning Disabilities”, *Perspectives* 30 (1), s. 5-12.

Şenyiğit, Y., İnce, B. (2015), “Yeni Hitit Kitabındaki Sözcük Öğretimine Bağlam Temelli Bir Bakış”, *International Journal of Human Sciences*, 12 (2), s. 965-979.

Urquhart, A. H ve Weir, C. J. (1998), *Reading in a Second Language: Process, Product and Practice*, Longman Publishing.

Widdowson, H. G. (1979), *Explorations in Applied Linguistics*, Oxford University Press: Oxford.



EKLER

Ek 9. Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metni Çerçevesinde Hedef Öğrenici Grubunun Bildiği Varsayılan Dilbilgisi Yapıları (Kutlu, 2015)

A1 KURU DİLBİLGİSİ KAZANIMLARI	A2 KURU DİLBİLGİSİ KAZANIMLARI
SES OLAYLARI (yumuşama, benzeşme, daralma)	ŞİMDİKİ ZAMAN II (hikâye)
“-DIR” BİLDİRME EKİ	ŞİMDİKİ ZAMAN II (rivayet)
ÇOĞUL EKİ	GEÇMİŞ ZAMAN I (belirsiz –miş) (+/-/?)
SORU EKİ	GEÇMİŞ ZAMAN II (hikâye)
ZAMİRLER (şahıs-işaret-dönüşlülük)	GEÇMİŞ ZAMAN II (rivayet)
İYELİK EKLERİ	GELECEK ZAMAN I (-ecek, -acak)
VAR-YOK CÜMLESİ	GELECEK ZAMAN II (hikâye)
ŞİMDİKİ ZAMAN I (+/-/?)	GELECEK ZAMAN II (rivayet)
HAL EKLERİ	GENİŞ ZAMAN I (-r, -ar, -er)
İSİM TAMLAMALARI	GENİŞ ZAMAN II (hikâye)
BAĞLAÇLAR (ve veya de ile)	GENİŞ ZAMAN II (rivayet)
EDATLAR (den önce/sonra)	EDATLAR (-le, -la)
SIFATLAŞTIRMA (-lı, -sız)	EMİR KİPİ
SIRALAMA (-ıncı, -inci)	BAĞLAÇLAR (ama fakat çünkü bu yüzden)
ÜSTÜNLÜK (en)	İLGİ EKİ (-ki)
GEÇMİŞ ZAMAN I (belirli –di) (+/-/?)	EDATLAR (gibi, kadar)
KARŞILAŞTIRMA (-den daha)	ADLAŞTIRMA (-mak, -mek, -iş)
ZARFLAR (yer-yön)	ZARFLAR (-dıktan sonra, -meden önce)
SIFATLAR (sayı- niteleme)	ZARFLAR (-ken)
PEKİŞTİRME (-dir)	YETERLİLİK (-ebil)

Ek 10. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metnine Göre Küresel (Global) Ölçek

Yetkin Kullanıcı	C2	Duyduğu ve okuduğu her şeyi kolayca anlayabilir. Farklı yazılı ya da sözlü kaynaklardan edindiği bilgiyi özetleyebilir, bu kaynaklara dayalı olarak bir tartışmayı yapılandırabilir, akıcı ve doğal bir anlatım ile sunabilir. Akıcı bir dil kullanarak kendini tam anlamıyla ifade edebilir. Karmaşık durumlarda bile kendini ifade ederken ince anlam farklarından yararlanabilir.
	C1	Farklı yapıya sahip uzun ve karmaşık metinleri anlayabilir ve bu metinlerdeki dolaylı anlatımları ve imaları fark edebilir. Gereksinim duyduğu ifadeleri fazla zorlanmadan bularak kendini doğal ve akıcı bir şekilde ifade edebilir. Dili akademik ve mesleki amaçlar için ve günlük yaşamda esnek ve etkili bir şekilde kullanabilir. Karmaşık konularda, bağlantıların ve ilişkilerin açıkça ortaya konduğu, iyi yapılandırılmış, ayrıntılar içeren metinler yoluyla kendini akıcı bir şekilde ifade edebilir.
Bağımsız Kullanıcı	B2	Soyut ve somut konulara dayalı karmaşık metinlerin ana fikrini anlayabilir, kendi uzmanlık alanı olan konularda teknik tartışmalar yürütebilir Çok zorlanmadan, belli ölçüde doğal ve akıcı bir dil kullanarak anadilde konuşan birisiyle iletişim kurabilir. Farklı konularda, ayrıntılı ve anlaşılır bir şekilde kendini ifade edebilir ve bir konunun olumlu ve

		olumsuz yönlerini ortaya koyarak kendi bakış açısını yansıtabilir.
	B1	Günlük yaşamda, işte ya da okulda, sık karşılaştığı ve tanıdık olduğu konulara dayalı yazılı ve sözlü ifadeleri ana hatlarıyla anlayabilir. Seyahatlerde, dilin konuşulduğu yerlerde karşılaşılabilecek çoğu durumların üstesinden gelebilir. Kişisel ilgi alanları doğrultusunda ya da bildiği konularda, basit, ancak fikirler arası bağlantıların oluşturulmuş olduğu metinler yoluyla kendini ifade edebilir.
		Yaşadığı olayları ve deneyimlerini aktarabilir; düşlerinden, umutlarından ve isteklerinden söz edebilir, görüşlerini ve planlarını kısaca nedenleriyle ortaya koyabilir.
Temel Kullanıcı	A2	Kişisel, aile, alışveriş, iş ve yakın çevre ile ilgili konularda çok sık kullanılan temel deyimleri ve cümleleri anlayabilir. Bildiği, alışılmış konularda doğrudan bilgi alışverişinde bulunarak basit düzeyde iletişim kurabilir. Basit bir dil kullanarak kendi özgeçmişi ve yakın çevresi hakkında bilgi verebilir ve anlık gereksinimleri karşılayabilir